

3.2.2010

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

2 – 2010

Kokousaika: 3.2.2010 klo 18.00 – 4.2.2010 klo 00.00

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

2 – 2010

Mötestid: 3.2.2010 kl 18.00 – 4.2.2010 kl 00.00

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges
föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

3.2.2010

21 §	7
Esityslistan asia nro 4	7
20.1.2010 PÖYDÄLLE PANTU ASIA	7
HELSINGIN KAUPUNGIN TASA-ARVOSUUNNITELMAN 2009-2011 HYVÄKSYMINEN	7
Valtuutettu Lipponen	7
Valtuutettu Kanerva	7
Valtuutettu Näre	7
Valtuutettu Ojala	8
Valtuutettu Autti	8
Valtuutettu Anttila	8
Valtuutettu Soininvaara	9
Valtuutettu Pakarinen	9
Valtuutettu Arhinmäki	10
Valtuutettu Suomalainen	10
Valtuutettu Lipponen	11
Valtuutettu Ebeling	11
Valtuutettu Näre	11
22 §	11
Esityslistan asia nro 5	12
20.1.2010 PÖYDÄLLE PANTU ASIA	12
MAAHANMUUTTOASIOIDEN ORGANISAATION KEHITTÄMINEN	12
Valtuutettu Mäki	12
Ledamoten Oker-Blom	13
Valtuutettu Hakanen	13
Ledamoten Wallgren	14
Ledamoten Torvalds	14
Valtuutettu Suomalainen	14
Valtuutettu Ingervo	15
Valtuutettu Sumuvuori	15
Valtuutettu Tenkula	16
Valtuutettu Hakanen	16
Kaupunginjohtaja Pajunen	17
Valtuutettu Kolbe	19
Valtuutettu Abdulla	19
Valtuutettu Ingervo	19
Valtuutettu Ojala	20
Ledamoten Thors	20
Valtuutettu Anttila	21
Valtuutettu Suomalainen	21
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	22

3.2.2010

Valtuutettu Puhakka	22
Valtuutettu Tenkula	23
Valtuutettu Rantanen	23
Valtuutettu Rätty	24
Valtuutettu Valtonen	25
23 §	25
Esityslistan asia nro 6	26
20.1.2010 PÖYDÄLLE PANTU ASIA	26
OPETUSLAUTAKUNNAN JA HELSINGIN ENERGIA -LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNNAN VARAJÄSENEEN VALINTA	26
Valtuutettu Saarnio	26
24 §	26
Esityslistan asia nro 7	26
20.1.2010 PÖYDÄLLE PANTU ASIA	26
MEILAHDEN LIKUNTAKESKUS OY:N LAINAN LYHENNYSEHTOJEN MUUTTAMINEN	26
Valtuutettu Hakanen	26
25 §	27
Esityslistan asia nro 8	27
20.1.2010 PÖYDÄLLE PANTU ASIA	27
LAINAN MYÖNTÄMINEN PALOHEINÄ GOLF OY: LLE	27
Valtuutettu Hakanen	27
Kaupunginjohtaja Pajunen	27
Valtuutettu Hakanen	28
Kaupunginjohtaja Pajunen	28
Valtuutettu Hakanen	28
26 §	29
Esityslistan asia nro 9	29
20.1.2010 PÖYDÄLLE PANTU ASIA	29
HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELAITOS -LIIKELAITOKSEN JOHTOSÄÄNNÖN VAHVISTAMINEN	29
Valtuutettu Ebeling	29
Valtuutettu Hakanen	30
Valtuutettu Autti	30
Valtuutettu Kanerva	31

3.2.2010

27 §	31
Esityslistan asia nro 10	31
20.1.2010 PÖYDÄLLE PANTU ASIA	31
JÄTKÄSAAREN TOIMITILATONTIN 20812/2 VUOKRAUS- JA MYyntIPERUSTEET (LÄNSISATAMA)	31
Valtuutettu Hakanen	31
28 §	32
Esityslistan asia nro 11	32
VUODEN 2011 TALOUSARVIOEHDOTUKSEN VALMISTELUA KOSKEVA LÄHETEKESKUSTELU	32
Kaupunginjohtaja Pajunen	32
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava	35
Valtuutettu Rätty	36
Valtuutettu Puoskari	41
Valtuutettu Bergholm	46
Valtuutettu Peltola	49
Ledamoten Torvalds	52
Valtuutettu Valpas	57
Valtuutettu Kolbe	59
Valtuutettu Ebeling	63
Valtuutettu Hakanen	65
Valtuutettu Anttila	68
Valtuutettu Moisio	70
Valtuutettu Kari	72
Valtuutettu Mäki	73
Valtuutettu Puura	75
Valtuutettu Karhuvaara	76
Valtuutettu Virkkunen	78
Valtuutettu Valokainen	81
Valtuutettu Soininvaara	83
Valtuutettu Ingervo	85
Valtuutettu Koulumies	88
Valtuutettu Autti	89
Valtuutettu Puhakka	91
Valtuutettu Sumuvuori	93
Valtuutettu Romakkaniemi	95
Valtuutettu Vikstedt	97
Valtuutettu Pakarinen	98
Valtuutettu Kantola	99
Valtuutettu Kuikka	100

3.2.2010

<u>Valtuutettu Ojala</u>	101
<u>Valtuutettu Hellström</u>	103
<u>Valtuutettu Vesikansa</u>	104
<u>Valtuutettu Kousa</u>	106
<u>Valtuutettu Vuorinen</u>	108
<u>Valtuutettu Männistö</u>	108
<u>Valtuutettu Nieminen</u>	110
<u>Valtuutettu Alanko-Kahiluoto</u>	112
<u>Valtuutettu Hakanen</u>	114
<u>Valtuutettu Arhinmäki</u>	116
<u>Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff</u>	117
<u>Valtuutettu Lipponen</u>	118

3.2.2010

21 §

Esityslistan asia nro 4

20.1.2010 PÖYDÄLLE PANTU ASIA

HELSINGIN KAUPUNGIN TASA-ARVOSUUNNITELMAN 2009–2011 HYVÄKSYMINEN

Valtuutettu Lipponen

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin nyt tuoda esille sen, olen tasa-arvotoimikunnan puheenjohtaja, tasa-arvo on käsitettävä laajemmin kuin pelkästään sanojen stilisoimisena. Tähän tasa-arvo-ohjelmaan sisältyy toiminnallinen tasa-arvo, joka ilmenee siinä, että meillä on oltava toimia, konkreettisia toimia, joilla tasa-arvoa edistetään Helsingin kaupungilla ja kaupunkilaisten parissa. Ja esimerkiksi ponsi, joka on nyt siirretty talousarvioaloitteen tyyliseksi, käsitteli työpaikkakiusaamista ja nollatoleranssiohjelmaa. Eli kyllä minä koen, että puheenjohtaja on nyt tehnyt hyvin kapean tulkinnan tässä, että mitä on tasa-arvo ja mitä on toiminnallinen tasa-arvo Helsingissä.

Kiitos.

Valtuutettu Kanerva

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Yhdyn siihen, mitä valtuutettu Lipponen sanoi. Siihen kohtaan, mihin minä teen nyt poistetun ponnen, siinä käsiteltiin vanhusten ja vammaisten asioita. Kyse oli sotainvalidialueesta Lauttasaaressa, jossa on epäoikeudenmukaisesti kohdeltu tiettyä henkilöryhmää, ja sitä varten otin tämän ponnen, jota Saarnio kannatti, joka tiesi tämän ongelman. Minusta tämä on erittäin huolimattomasti ja välipitämättömästi käsitelty ja oikeastaan tekisi mieli lyödä kintaat tiskiinkin ja lähteä tältä illalta kotiin, koska tällä lailla mitätöidään valtuutettujen kannatettuja ponsia.

Valtuutettu Näre

Kiitos.

Niin kauan kuin Helsingissä ei ole yhdenvertaisuussuunnitelmaa, on

3.2.2010

asiallista, että tasa-arvosuunnitelmaan on sisällytetty myös toiminnalliseen tasa-arvoon liittyviä asioita, niin kuin nyt on tehty. Eli niin kuin Helsingin kaupungin tasa-arvosuunnitelma jakautuu henkilöstöpoliittiseen ja toiminnalliseen osuuteen. On mielenkiintoista, että täältä on otettu pois esimerkiksi juuri sellaisia ponsia, jotka liittyvät väkivallan ehkäisyyn, ja tasa-arvolaissa väkivallan ehkäisy on otettu myös huomioon. Eli tässä tuntuu, että tämä lainopillinen osasto ei ole lukenut ehkä edes tätä suunnitelmaa, saati sitten tasa-arvolakia. Mielestäni tämäntyyppinen menettely jatkossa on aika epäilyttävää, että joku muu taho kuin tällainen juridinen taho olisi hyvä olla jollain tavalla miettimässä sitä, mitkä ponnet ovat turhia, jos nyt ovat. Että halutaanko nyt tässäkin siirtää valtaa virkamiehille? Ei sekään tule mitenkään halvemmaksi, jos ihmiset sitten tekevät aloitteita näistä poistetuista ponsista.

Valtuutettu Ojala

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä tulikin nyt aika yllättäviä tilanteita ryhmien eteen, ja tietysti olisi ollut hyvä, jos olisi ollut etukäteen tiedossa tämä äänestysmenettely, koska totean nyt vain sen, että ponsien 5, 10 ja 17, jos ne äänestetään ensin vastakkain ja sitten jos 10 voittaa niin pitää vielä vastata 18:n kanssa, niin se voi tietenkin, niiden sisällöt mielestäni ovat kuitenkin erilaiset, koska toinen koskee vain Kunnallista työmarkkinalaitosta ja toinen koskee sekä kaupungin omia toimia että Kunnalliseen työmarkkinalaitokseen suuntautuvaa toimintaa.

Valtuutettu Autti

Haluan todeta sen, että täydellisen ja hyvän tasa-arvon luominen, sen perustekijä on se, että on lähtökohtien tasa-arvoa. Jos meillä tosiaan kaupunkilaisten eriarvoisuus ja köyhyys lisääntyy eikä sitä lähdetä millään muodolla poistamaan, silloin tuskin koskaan päästään siihen, että ihmiset ovat keskenään tasa-arvoisia. Sen takia kyllä ajattelisin, että tämä oli oleellinen ponsi silloin, kun lähdetään puhumaan ihmisten välisestä tasa-arvosta.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Anttila

3.2.2010

Arvoisa puheenjohtaja.

Juuri tästä syystä, mitä puheenjohtaja itse sieltä pöntön takaa sanoi, valtuustokeskustelussa muistan, että valtuutettu Ojala nimenomaan totesi, että Helsingin tasa-arvosuunnitelma on sekä henkilöstöpoliittinen että myös toiminnallinen. Kun tasa-arvolaki lähtee sukupuolten välisestä tasa-arvosta tiukasti, ja meillä ei toistaiseksi ole yhdenvertaisuuslakia, niin korostettiin, että siitä huolimatta niin kuin valtuutettu Närekin totesi, Helsingissä on haluttu ottaa laajempi näkökulma. Näin ollen kyllä olen täsmälleen samaa mieltä kuin täällä edellisetkin valtuutetut, että puheenjohtaja ja kaupungin hallinto on tulkinnut oman ohjelmansa sisältöä epäoikeudenmukaisesti ajatellen myös näitä ponsia ja täysin ristiriitaisesti ajatellen tämän ohjelman sisältöä, mitä meillä täällä valtuustossa on esitelty ja minkä pohjalta myöskin ponnet ovat syntyneet.

Jos arvioin esimerkiksi pontta 28 ja ponsia 5 jne., joissa puhutaan palkkaerojen kaventamisesta, se on aivan täsmälleen sama asia kuin köyhyyden epätasa-arvoisuus. On aivan epäloogista, että näitä kahta pontta tulkitaan eri tavalla. Se on aivan samalla tavalla toiminnallinen tavoite. Toivon todella, että kun puheenjohtaja joutuu joka tapauksessa tulkitsemaan myös valtuutettujen näkökulmasta ja keskustelemaan hallinnon kanssa, niin olisi tarkempi näissä asioissa.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Minä taas olen hyvin ilahtunut siitä, että tätä ponsikuria pikkuisen parannetaan sen takia, että meille on tullut sellainen tapa, että olkoon aihe mikä tahansa niin voidaan tehdä ponsia mistä tahansa. Esimerkiksi kysymys sotainvalidiasemasta on varmasti tärkeä mutta aika vähän liittyy sukupuolten väliseen tasa-arvoon. Tämä käsiteltävä asiakirja taas koski sukupuolten välistä tasa-arvoa, ja sen takia osa noista hylätyistä ponsista minusta todellakin ansaitsi tulla hylätyksi, ei sen takia, etteivätkö ne olisi tärkeitä vaan ne eivät liity siihen asiakirjaan, jota käsiteltiin.

Valtuutettu Pakarinen

? kaksi viikkoa sitten sitä keskustelua ja nyt tätä keskustelua täällä. Suuri osa valtuutetuista ilmeisesti ei ole lukenut sitä asiakirjaa ja mitä

3.2.2010

tasa-arvo tarkoittaa, miesten ja naisten tasa-arvo. Naisethan eivät ole mikään vähemmistö. Itse asiassa, jos tarkkoja ollaan, me olemme enemmistö. Ja se, että siihen samaan käsittelyyn tuodaan joitain muita asioita, jotka liittyvät yhdenvertaisuuden piiriin, niin se kyllä vesittää naisten ja miesten välisen tasa-arvon, mitä tällä suunnitelmalla pyritään hakemaan, ja siinä mielessä erittäin tyytyväinen olen puheenjohtajan, tai kenen nyt olikin, päätökseen.

Kiitoksia.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuustossahan keskustellaan puheenjohtajasta kuin puhemiehestä eduskunnassa konsanaan. Kysyisin vain sitä tulkintaa, menemättä sen enempää ponsien sisältöön, kun puheenjohtaja esitti, että ponsista 5, 10 ja 17 äänestetään ensin vastakkain, koska ne ovat samansisältöisiä. Jos ponsi 10 voittaa niin silloin se äänestetään vastaan pontta 18. Tämä ei voi olla loogista. Jos ponnet 5, 10 ja 17 ovat samansisältöisiä, niin silloin niistä pitää äänestää pontta 18 vastaan. Ei voi olla niin, että samansisältöisistä ponsista vain yksi onkin vastakkainen jonkin toisen ponnen kanssa. Kaikkien pitää olla joko samansisältöisiä tai eivät ole, mutta ei voi olla niin, että yksi ensin nippuun laitetuista ponsista, jos se voittaa, on vastakkainen, ainakaan minun logiikkani mukaan.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Suomalainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Viime kerralla käytiin tuntikausia keskustelua kaiken maailman asioista, ja nyt minä luulin, että tähän päivään mennessä on ymmärretty, mistä tässä asiassa on kyse. On kyse laista naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta ja tasa-arvon soveltamisesta kaupungin toimesta. Yhdenvertaisuus on erittäin tärkeä asia, mutta se nyt ei ole se asia, mitä täällä tämän kohdan osalta ollaan käsitelty. Ja juridisesti mielestäni olisi hyvä, että pitäisikö meille joku pyytää selittämään, mitä eroa näillä eri termeillä on. Mielestäni on hyvä, että pysytään tässä asiassa, eli minä kannatan lämpimästi sitä, että nämä muut hyvät ja kauniit asiat, joita on esitetty, käsitellään joku toinen kerta jonkun toisen

3.2.2010

asian yhteydessä ja nyt keskitytään miesten ja naisten ja naisten ja miesten väliseen tasa-arvoon.

Valtuutettu Lipponen

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin nyt vielä korostaa, että tämä meidän suunnitelmamme on erilainen kuin laki, koska tässä on, niin kuin on edeltävissä Maija Anttilan ja Sari Näreän puheenvuoroissa tullut, eli tämä on laajempi ja tämä on toiminnallinen. Ja siinä meidän suunnitelmassamme, jos ihmiset todella lukivat sen tarkasti läpi, niin siinä käydään meidän koululaitostamme, päivähoitoamme, maahanmuuttajaryhmiemme palveluita läpi ja tällä tavalla, koska yritetään rakentaa tasa-arvoisempaa Helsinkiä, mikä ei aina vain liity tähän sukupuolten vaan myös erilaisiin sosiaalisiin tekijöihin, jotka aiheuttavat näitä eroja tässä kaupungissa.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Ehkä suuri osa tästä ongelmasta olisi voitu välttää, jos olisi tuo otsake ollut jo tälle "Suunnitelma naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta", jolloin se olisi ohjannut tämän keskustelun varmaan oikeaan uomaan.

Valtuutettu Näre

Kiitos, puheenjohtaja.

Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa ei aina voi edes erotella toisistaan. Esimerkiksi moniperustainen syrjintä voi liittyä molempiin. Kuka se nyt olikaan, joka halusi jotain esimerkkiä, esimerkiksi esteettömyyden edistäminen, sehän parantaa sekä vammaisten että lastenvaunuilla kulkevien, vanhusten elinoloja. Se on yksi esimerkki siitä, missä yhdenvertaisuus ja tasa-arvo nivoutuvat toisiinsa.

3.2.2010

Esityslistan asia nro 5

20.1.2010 PÖYDÄLLE PANTU ASIA

MAAHANMUUTTOASIOIDEN ORGANISAATION KEHITTÄMINEN

Valtuutettu Mäki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Sosiaalilautakunnan jäsenenä olen hyväksynyt 13.10.2009 lausunnon, jossa todetaan, että sosiaalilautakunta ei pidä esitettyä johtosääntömuutosta perusteltuna. Maahanmuuttajien neuvontapiste on toiminut Itä-Helsingissä vuodesta 2000 ja vuoden 2004 alusta valtuuston päätöksellä vakinaisena sosiaaliviraston alaisuuteen kuuluvana toimintana. Maahanmuuttajien neuvontapiste toimii tällä hetkellä itäisen sosiaaliaseman alaisuudessa palvelen kuitenkin koko kaupungin maahanmuuttajaväestöä. Sen toiminta muuttui vuoden 2008 lopussa yhteispalvelupisteeksi, jossa osapuolina on valtion maahanmuuttovirasto ja Helsingin maistraatti. Pääosa asiakkaista asuu Itä-Helsingissä, seuraavaksi suurin osa asiakkaista tulee koilliselta alueelta, mutta viimeisten vuosien aikana yhä suurempi osuus asiakkaista on tullut muualta kuin itäisestä Helsingistä.

Nykyiset toimitilat Itäkeskuksessa eivät mahdollista toiminnan laajentamista nykyisestä, ja sosiaalilautakunta on pitänyt hyvänä suunnitelmaa siirtää maahanmuuttajien neuvontapiste keskustaan, missä se olisi helposti saavutettavissa kaikkia helsinkiläisiä maahanmuuttajia ajatellen. Sosiaalilautakunta pitää kuitenkin tärkeänä sitä, että osana itäisen sosiaaliaseman toimintaa annettaisiin jatkossakin neuvontaa maahanmuuttajille.

Maahanmuuttajien neuvontatyö sijoittuu eri hallinnon alojen rajapintaan, eikä se ole minkään hallintokunnan ydintehtävää, ja näin ollen neuvontatyötä on joka tapauksessa kehitettävä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, jotta se palvelisi maahanmuuttajien erilaisia tarpeita. Sosiaalitoimen palveluista maahanmuuttajien suhteellinen osuus on korkea toimeentulotukipalveluiden käyttäjinä, mutta sekä lastensuojelussa että perhekeskuksen asiakaskunnassa maahanmuuttajien määrä on kasvussa. Tästä syystä maahanmuuttajien neuvontapisteellä on ollut erittäin tärkeä osa

3.2.2010

sosiaalitoimen syrjäytymisvaarassa olevien maahanmuuttajien erityistukea toteutettaessa. Ja on tärkeää, että tämä huomioidaan myös jatkossa.

Maahanmuuttajien neuvontatyön kehittämistyössä on monta keskeneräistä hanketta meneillään, ja mahdolliset hallinnolliset muutokset olisi pitänyt tehdä hankkeiden päätyttyä vasta vuonna 2011.

Ledamoten Oker-Blom

Arvoisa puheenjohtaja, bästa fullmäktigeledamöter.

Utvecklingen av låg tröskel rådgivningstjänster för invandrare utgör en av Helsingfors stads prioriteringsområden. För tillfället kartlägger projektet NEO-SEUTU huvudstadsregionens rådgivningsnätverk, men dessvärre finns information tillgänglig endast på finska och engelska. I utvecklingen av rådgivningstjänster inom staden bör vi tydligare ta i beaktande att också de här tjänsterna måste erbjudas på svenska och om det finlandssvenska samhället, dess kultur och möjligheter för invandrare. Som exempel kan nämnas svenska språkkurser för invandrare. Det finns ett antal aktörer, bland annat föreningen Luckan, som aktivt arbetar för ett bättre utbud av svenska tjänster för invandrare och för att öppna intresse för det mångspråkiga och mångkulturella Finland. Det här finansieras långt av RAY. Här borde staden ta ett större ansvar, stöda arbete för att trygga verksamheten i framtiden. Det får vi återkomma till i form av budgetmotion. Jag skulle föreslå eller lägga fram följande kläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att vid utvecklingen av rådgivningstjänster för invandrare i huvudstadsregionen beaktas behovet av information om det svenskspråkiga serviceutbudet såväl kommunalt som inom den tredje sektorn.

Tack.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kun maahanmuuttoasioiden organisaatio muodostettiin edellisellä valtuustokaudella, arvostelin sitä, että sen tehtävät määriteltiin sangen

3.2.2010

yksipuolisesti elinkeino- ja työvoimapolitiikan lähtökohdista. Tämä johtosäännön muutosesitys valitettavasti jatkaa tällä linjalla. Toinen ongelma on esityksen perusteluissa mainittu aikomus lopettaa maahanmuuttajien varsinainen neuvontapiste Itäkeskuksessa ja keskittää tämäkin palvelu kaupungin keskusta. Näiden palvelujen kasvava tarve Helsingissä puoltaa mielestäni päinvastoin useamman neuvontapisteen perustamista. Yksi jatkaisi Itäkeskuksessa, yksi voisi tulla keskustaan, yksi pohjoiseen esimerkiksi Malmille. Ehdotankin seuraavaa pontta:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää mahdollisuudet kehittää maahanmuuttajien neuvontatoimintaa jatkossa niin, että neuvontapisteitä toimii keskustan lisäksi Itä- ja Pohjois-Helsingissä.

Kiitos.

Ledamoten Wallgren

Tack, herr ordförande.

Jag vill börja med att understöda både Oker-Bloms och Hakanens klämförslag. Jag hade tänkt hålla mitt eget anförande i anslutning till östra socialkontorets verksamhet, att den också bör omfatta invandrarrådgivning, men eftersom det ingår i Hakanens klämförslag så behöver jag inte fortsätta desto längre.

Tack.

Ledamoten Torvalds

Jag understöder fullmäktige Oker-Bloms klämförslag.

Valtuutettu Suomalainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Minusta tämä esitys neuvontapisteen siirtämisestä Helsingin keskustaan on ihan perusteltu ensinnäkin siitä syystä, joka mainitaan jo täällä itse esityksessä. Meillä on yhä enemmän ulkomaalaistaustaisia, ulkomaalaisia, jotka tulevat Helsinkiin työn, perheen, opiskelujen ja

3.2.2010

muun syyn takia, ja silloin usein on tarve monenlaiselle palvelulle. Lähteminen Itäkeskukseen ei todellakaan tule ehkä ensimmäisenä mieleen silloin, kun esimerkiksi työpaikka on siellä keskustassa. Olisi tietysti hyvä, jos tällaista palveluneuvontatoimintaa voitaisiin laajentaa enemmänkin tulevaisuudessa. Ehkä ei ole juuri tänä päivänä sen hetki, mutta lähivuosina olisi todella hyvä, jos pyritäisiin tavoittamaan näitä ulkomaalaistaustaisia ja ulkomaalaisia Helsingissä eri puolilla siellä, missä he ovat.

Toinen syy siihen, että tällainen neuvontapiste voi siirtyä keskustaan, minusta olisi tosi hyvä, että myös Itä-Helsingissä asuvia ulkomaalaisia voidaan houkutella ja saada muuallekin sieltä Itä-Helsingistä. Aika usein saattaa olla, että jos esimerkiksi on toimeentulon vakinainen käyttäjä, ei joudu päivittäin lähtemään esimerkiksi töihin tai muille asioille kaupungille, niin vaarana on myös se, että jääkin omalle asuinalueelleen ja syrjäytyy entistä enemmän. Eli minusta tämä esitys on oikein kannatettava, ja tulevaisuudessa todellakin neuvontapisteiden laajentaminen useampaan paikkaan Helsingissä voisi olla ihan tarkoituksenmukaista.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Terhi Mäki puhui mielestäni aivan oivallisesti, niin en toista samoja ajatuksia. Tässä on ollut huoli siitä, että voiko olla niin, että osa ei kuitenkaan niin helposti sen palvelun piiriin pääse, kun se siirtyy ja tällaista huolta ollut. Hakasen ponnesta olisin kannattanut sitä itäpistettä, mutta en usko, että tässä vaiheessa on realistista, että voitaisiin saada myös pohjoiseen, ja sen takia en voi tätä pontta tässä vaiheessa kannattaa.

Valtuutettu Sumuvuori

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Sinällään on erittäin hyvä, että keskustaan on tulossa laajempaa palvelua tarjoava maahanmuuttajien ja maahanmuuttajien esimerkiksi työnantajien neuvonta- ja konsultaatiopiste. Tämähän on viranomaisyhteistyötä, ja tällä tavalla me saamme myös valtion mukaan hoitamaan näitä kustannuksia, koska on ollut niin, että Itäkeskuksen maahanmuuttajapisteessä on todella käynyt

3.2.2010

maahanmuuttajia koko pääkaupunkiseudulta, ei pelkästään Helsingistä tai Itä-Helsingistä. Mutta olen kyllä samaa mieltä niiden kanssa, jotka toivoisivat, että Itäkeskuksen maahanmuuttajapiste säilyisi, koska idässä tosiaan, paitsi että siellä on paljon maahanmuuttajia niin siellä on myös ollut hyviä kokemuksia siitä, että on työllistetty maahanmuuttajataustaisia ja maahanmuuttajia tähän neuvontapisteen toimintaan esimerkiksi antamaan eri kielillä palvelua, auttamaan erilaisten viranomaislomakkeiden tulkkaamisessa ja niin poispäin. Eli jatkossa vähän sama mitä valtuutettu Suomalainen totesi, että tämäntyyppisiä pisteitä voisi olla muuallakin.

Ja sitten voisi miettiä, olen tätä aikaisemminkin täällä kysynyt ja ehdottanut, että työllistämisrahoista voisi osan käyttää maahanmuuttajien työllistämiseen neuvontapisteen tai tulevien - pisteiden työvoimaksi ja neuvojiksi.

Kiitos.

Valtuutettu Tenkula

Kiitoksia.

Minustakin tämä esitys on varsin perusteltu, että yhdistetään hallinnollisesti nämä keskuksset ja palvelu paranee, koska suurimmat ongelmathan tässä ovat olleet, että meille tulevat ulkomaalaiset eivät työllisty ja heidän palvelunsa on kankeaa ja hidasta. Uskon, että tämä tehostaa ja keskittää asiantuntijuuden osalta. Sen sijaan kannattaisin tätä Yrjö Hakasen tekemää pontta, että neuvontapiste Itäkeskuksessa säilyisi ja myöskin voitaisiin avata Pohjois-Helsinkiin toinen piste. Sehän ei tarkoita sitä, että se olisi joku aivan uusi piste, vaan esimerkiksi jonkun toisen palvelun yhteydessä sinne saataisiin keskitettyä maahanmuuttajille asiantuntijuutta ja neuvontaa, suoraa kontaktia. Tämähän on sitä parasta kotouttamista, että me viemme palveluita sinne, missä niitä erityisesti tarvitaan. Niin kuin tässä Terhi Mäkinen totesi, että Pohjois- ja Koillis-Helsingissä alkaa olla yhtä paljon maahanmuuttajia kuin idässä. Mutta meillä on se vahva mielikuva edelleenkin, että vain Itä-Helsingissä on maahanmuuttajakeskittymä.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

3.2.2010

Arvoisa puheenjohtaja.

Ehkä näin leikkisästi voi todeta, että jatkossa pyrin toimittamaan esitykset pelkästään puheenjohtajalle, mikäli puheenjohtaja sitä vaatii, mutta muussa tapauksessa toimin kuten meitä on ohjeistettu, että toimitan ne sähköisesti ennalta. Se nopeuttaa käsittelyä, kuten olemme havainneet tässäkin tapauksessa.

Mutta valtuutettu Ingervolle, toivon, että hän voi vielä lukea tämän jaetun ponsiesityksen uudelleen, koska siinä esitetään, että kaupunginhallitus selvittää nämä mahdollisuudet. Mielestäni tietysti on hyvä, jos siinä edetään mahdollisimman nopeasti ja saadaan konkreettisia tuloksia hetimiten, mutta toivon, että myös valtuutettu Ingervo voisi kannattaa sitä, että ainakin selvitetään tämä asia.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tässä nyt perustettavassa neuvontapisteessä, kun mietimme maahanmuuttajien kotoutumista ja työllistymistä kaupunkiimme, keskeistä on se, että se on kokonaisuus, jossa on monia eri toimijoita. Siinä on työllistymisen polku, siellä on koulutuksen polku, joko työllistymiseen liittyvä koulutus tai kielikoulutus tai muu koulutus, ja sitten siellä on kotouttaminen. Tämän neuvontapisteen ideana on se, että tämä on ikään kuin monen toimijan väylä monen eri toimijan palveluihin sillä tavalla, että ne palvelut sijaitsevat lähellä toisiaan. Silloin käsitys siitä, että ikään kuin tällaisia pisteitä voisi perustaa eri puolille, tarkoittaisi sitä, että tätä koko verkostoa pitäisi ikään kuin perustaa, ja se on hyvin vaikea asia tehdä.

Sen sijaan se, että jokainen hallintokuntamme myös jatkossa tekee niitä maahanmuuttajiin liittyviä toimia, mitä tähänkin asti on tehnyt, sitähan ei olla lopettamassa. Nyt on ainoastaan kysymys siitä, että mahdollisimman keskeiseen paikkaan tuodaan sellainen piste, joka auttaa mahdollisimman monessa erilaisessa ongelmatilanteessa, tilanteessa, jossa tarvitaan apua, ja nimenomaan niin, että se avun sisältö lähtee juuri siitä palvelun tarvisijasta, siitä yksittäisestä maahanmuuttajasta, mikä hänen elämäntilanteensa on. Silloin oleellista on se, että ei pelkästään kaupungin yksi piste vaan se, että siinä on valtionhallinnon toimijoiden ja muiden toimijoiden toimintoja

3.2.2010

mahdollisimman lähellä. Ja silloin on luontaista tällaiselle pisteelle, että se on liikenteellisesti mahdollisimman hyvässä paikassa. Nyt tämä perustettava yksikkö nimenomaan on joukkoliikenteen keskittymässä, ja siinä mielessä tämä idea, eli jakautuminen kaupungin eri puolille, ei välttämättä enää toteuta sitä tavoitetta, mikä lähtökohtaisesti uudistuksessa on ollut.

3.2.2010

Valtuutettu Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä on todella tärkeä asia ja pysyy meillä ajankohtaisena. Haluan vain lyhyesti tässä mainita ja kiittää kaupunkia tästä infopankki-sivustosta, joka sai viime vuonna valtion tiedonjulkistamispalkinnon ja korostaa sitä, miten tärkeää tämäntyyppisessä palvelu- ja kommunikaatiotoiminnassa on hyvien internet-sivujen olemassaolo. Kehotan kaikkia, joilla on tietokone täällä mukana, katsomaan tätä infopankkia. Se on suurenmoinen, 15 kielellä tehty. Tämä on se toiminta, johon ilman muuta kannattaa nyt panostaa ja myös entistä selkeämmin tiedottaa tästä. Tämä on todella kunniakas Helsingin kaupungin hallintokulttuurille ja Kulttuurikeskus Caisalle, että meillä on todella hienot sivustot. Niitä kannattaa käyttää enemmän ja aktiivisemmin ja tiedottaa.

Valtuutettu Abdulla

Arvoisa puheenjohtaja.

Tosiaan tämä on ihan hyvä idea, tässä keskustassakin on hyvin keskitetty paikka, koska täällä on hyvä joukkoliikenne keskustassa. Mutta täytyy muistaa, että maahanmuuttajiin kuuluu sellaisia joukkoja, esimerkiksi lapsiperheitä ja äitejä ja myös iäkkäitä maahanmuuttajia, joille välttämättä ei ole helppoa liikkua paikasta toiseen. Joten mielestäni se on hyvä selvittää myös muilla alueilla, missä maahanmuuttajat asuvat, esimerkiksi itäisessä ja koillisessa, että sellaisia neuvontapalveluja olisi. Joten minusta Yrjö Hakasen esittämää pontta olisi kannattanut nyt tässä vaiheessa selvittää, koska maahanmuuttajat ovat koko kaupunkialueella, eli kannatan Yrjö Hakasen pontta.

Kiitos.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Selvittämisessä ei tosiaan ole varmaan mitään estettä. Toivoisin, että tämän selvittämisen tuloksena olisi se, että itään tulee piste ja Koillis-Helsinkiä harkittaisiin. Minä en Pohjois-Helsinkiä ehkä ymmärrä, miksi

3.2.2010

juuri se on tuohon nostettu. Minä olisin ajatellut, että koillinen, Malmin suunta olisi ehkä jollain lailla sijainniltaan tärkeämpi. Mutta voisi sanoa, että selvittämistä voin kannattaa

Valtuutettu Ojala

Kiitos, puheenjohtaja.

Voin varmaan yhtyä juuri siihen, että on hyvä nimenomaan keskustaan keskittää tällainen neuvontapiste. Mutta jos ajatellaan pitkälle tulevaisuuteen, on ihan selvää, että maahanmuuttajien osuus väestöstämme tulee kasvamaan. Ja varmaan tulemme tarvitsemaan keskitetyn paikan, jossa saa mahdollisimman laajan voisiko sanoa alkuinformaation ja ohjeistuksen ja opastuksen. Mutta pyrkimyshän on tietenkin se, että maahanmuuttajat saavat normaalit palvelut omilla alueillaan, missä he asuvat. Jos on tarvetta, niin on myös hyvä miettiä, että näitä pisteitähän voi olla ja veikkaisin melkein, että niitä tulee olemaan ympäri kaupunkia tulevaisuudessa, kun maahanmuuttajien osuus kasvaa. On hyvä, että lähdetään nyt tästä liikkeelle, mutta ei pidä todellakaan nautua vain tähän yhteen ajatukseen. Jos tämä selvitys tehdään ja tarvetta on, pitäisi laajentaa myös neuvontapisteiden määrää. Minusta myös Hakasen ponsiehdotus on aivan kannatettava.

Ledamoten Thors

Värderade ordförande.

Jag tycker att vi kan gratulera oss själva om vi verkligen får till stånd den här samservicen med Folkpensionsanstalten. Eftersom det under de här utredningarna, årens lopp har visat sig att det har varit stora svårigheter att få överensstämmelse med var Folkpensionsanstalten har sina kontor och var kommunerna i huvudstadsnejden har sina kontor. Vi har varit så att säga en stat i staten. Folkpensionsanstalten har inrättat ett samservicekontor vid Kampen, för någon tid sedan, med Skatteförvaltningen, som dock har visat sig ha ganska få kunder eftersom hela utbudet av tjänster inte är tillräckligt stor.

On selvää, että kun nyt saamme tällaisen uudemman yhteispalvelupisteen, myös palvelutarjonta tulee vähän muuttumaan verrattuna siihen, mitä Itäkeskuksessa on. Tämä on hyvin paljon sitä, että päästään nopeasti niiden viranomaisyhteyksien luo, joita maahanmuuttajat tarvitsevat. Ehkä voimme sitten ihmetellä, että miksi

3.2.2010

erikseen on esimerkiksi maistraatilla täällä rooli. Se on aika turhaa, mutta ei puhuta siitä tällä hetkellä. Mutta on selvää, niin kuin Outi Ojala ja muutkin puhuivat, että sitten tarvitaan, ja kaupunginjohtaja, että tarvitaan neuvontapistettä toisenlaista monella puolella Helsinkiä. Mutta tämä nyt on alkuneuvonta, nopea pääsy suomalaiseen yhteiskuntaan, jota me todella saamme nopeammin tällä tavalla tämän muutoksen kautta.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Kolben infopankki-nettisivuston puheenvuorosta tulee mieleen, että kyllä tietysti on tärkeää, että meillä on myös nettisivuilla informaatiota, siellä on hyvät ja selkeät tiedot ja palvelusivustot. Mutta koskaan ei voida korostaa sitä henkilökohtaisen palvelun merkitystä. Jos miettii maahanmuuttajia, joiden mahdollisuudet ja ehkä edellytyksetkin käyttää erilaisia teknologisia apuvälineitä tai että heillä on esimerkiksi aina samalla tavalla tietokoneet käytössä kuin kantaväestöllä, voivat olla rajallisemmat. Siitä syystä toivoisin, että meidän maahanmuuttoyksikkömme ei perusta sitä oman toimintansa kehittämistä pelkästään nettisivuston ylläpitämiseen ja kehittämiseen, vaan että maahanmuuttoasioissa, jos missä, henkilökohtaisen palvelun merkitys tulee olemaan suuri. Siinä nimenomaan myös kielitaidon ja erilaisten kulttuurien tuntemus jne. Kun helposti unohdetaan tai ei muisteta sitä, että erilaisissa kulttuureissa ja kielialueilla ei toimita samalla tavalla kuin Suomessa. Todella toivoisin, että tämä puoli myös muistetaan jatkokehittämisessä.

Valtuutettu Suomalainen

Hyvä puheenjohtaja.

Nyt kun sain tämän Yrjö Hakasen esityksen, niin itse asiassa minusta se kuulostaa ihan järkevältä. Miksei voitaisi selvittää näitä mahdollisuuksia kehittää neuvontatoimintaa niin, että olisi pisteitä myös Itä- ja mahdollisesti Pohjois-Helsingissä? Kaupunginjohtaja Pajunen mainitsi, että tärkeä syy sille, miksi olisi yksi neuvontapiste, on se, että kun on hallintoalueiden välisestä yhteistyöstä kyse, olisi yksi paikka, missä saa laaja-alaisen palvelun. Toki näin varmasti on, mutta minusta on myös tärkeää maahanmuuttajille saada tietoa siitä, mistä tietoa voi saada. Jos on uutena meidän yhteiskunnassamme, on aika vaikeaa varmaan lähteä mihinkään suuntaan, koska on erilaisia palveluita ja

3.2.2010

kaikki ovat vähän eri suunnassa. Vaikka kaikki hallinnonalat eivät olisikaan joka neuvontapisteessä edustettuina, niin sieltä voisi saada yleisempää neuvontaa monesta käytännön asiasta, ja mitä resursseja kaupungilla on heidän tukemisekseen opiskelussa ja työhaussa. Joten minusta valtuutettu Hakasen toivomusponsi on ihan järkeenkäypä ja voin sitä tukea.

Kiitos.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Kiitos, puheenjohtaja.

On tosiaan hirveän hyvä, että keskustaan on tulossa laaja-alaisempi, eri viranomaistahojen neuvontapiste, mutta kyllä minä olen myös huolestunut siitä, että löytävätkö eri maahanmuuttajien käyttäjäryhmät tämän neuvontapisteen nimenomaan sieltä keskustasta. Todella täytyy ottaa huomioon se, että Itä-Helsingissä iso osa väestöstä on nimenomaan maahanmuuttajataustaisia ja äitien ja ikääntyneiden esimerkiksi voi olla vaikea lähteä keskustaan saati sitten, että he löytävät nämä palvelut.

Minun täytyy myöntää, että en itse tiedä, missä on itäinen sosiaalikeskus, jossa on tarkoitus olla maahanmuuttajien neuvontaa, mutta toivoisin, että selvitetäisiin todellakin, että onko mahdollisuutta Itä-Helsingissä olla jatkossa tällainen palvelupiste ja mikä olisi strategisesti paras sijainti tälle palvelupisteelle, jotta se tavoittaisi mahdollisimman ison osan nimenomaan näistä ei-opiskelijoista tai ei-töihin tulleista maahanmuuttajista, siis niistä, joiden on hankalampi keskustassa käydä tai jotka vähemmän siellä liikkuvat.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Anttila nosti mielestäni tärkeän näkökulman tässä esiin puhuessaan siitä, että palveluja täytyy olla tarjolla henkilökohtaisesti. On erittäin hyvä, että näitä nettisivustoja on, mutta varmasti suuri osa on sellaisia tilanteita, joissa ei välttämättä netistä vastausta löydy. Etenkin olen huolissani siitä, että miten naiset saavat tarpeeksi tietoa. Tämä on tullut monissa asioissa esille, että maahanmuuttajanaisten tilanne on erityisen vaativa. Se liittyy ihan ylipäänsä asioimiseen mutta

3.2.2010

myös kielenopetukseen ja kaikenlaiseen arjessa selviytymiseen. Sillä tavalla todella henkilökohtaisen neuvonnan tarve on olennainen.

Valtuutettu Hakasen ponnesta, mielestäni on järkevää, että tämä selvitetään. Ja se, että tässä halutaan laaja-alaista keskitettyä palvelua, niin se on aivan varmasti hyvä lähtökohta. Mutta taas toisaalta, jos ajattelee viranomaisyhteistyötä, niin se ei välttämättä estä sitä, että jos tämä on eriytetty eri toimipisteisiin tai neuvontapisteisiin mutta silti nämä neuvontapisteet toimisivat saman strategian, suunnitelman ja tavoitteiden puitteissa, jolloin saataisiin laaja-alaista neuvontaa myös alueille. Erityisesti, jos ajattelee naisia ja kulkemista, niin saattaa olla lasten kanssa vähän hankaluuksia. Sillä tavalla hajautettu malli voisi olla hyvä, mutta kannatan sen tutkimista.

Valtuutettu Tenkula

Kiitos.

Mielestäni tässä on vähän sama kysely, että voiko olla kahden tasoisia neuvoloita, että toisissa on täyden palvelun konsepti lääkäreistä ja toimintaterapia ja jumpparit ja kaikki? Ja sitten voisiko olla sellaisia neuvoloita lähiöissä, joissa on vain terveydenhoitaja? Sen takia ajattelisin, että meillä voisi olla kahdenlaisia. Ja koska uskon, että maahanmuuttoasiassa tulee edelleenkin tarve neuvontapisteille kasvamaan ja nämä olisivat eri konsepteilla, että tämä esitys, jota Pajunen vielä selvitti, on mielestäni erittäin hyvä ja siinä kootaan voimia.

Pelkään nyt vaan, että se hyvä, mitä idän neuvontapiste on saanut aikaan ja maahanmuuttajat ovat löytäneet sen palvelun, ja se tieto, mikä menee yleensä tehokkaimmin suusta korvaan, niin jos siihen tulee katkos siellä idässä, silloin tavallaan hukataan resursseja siinä, että pitää tiedottaa uudelleen, että palvelu löytyvät jatkossa vain keskustasta. Jos on visaisia kysymyksiä, niin varmaan voidaan ohjata asiakkaita keskustaan, mutta lähikontakti olisi hyvä, että idässä säilyisi. Ja sen lisäksi selvitetään vielä tämä mahdollisuus lisätä toinen palvelupiste Pohjois-Helsinkiin.

Kiitos.

Valtuutettu Rantanen

3.2.2010

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

Joissakin tapauksissa palveluiden keskittämisestä voi olla ihan hyötyäkin. Tässä yhteydessä haluan vain muistuttaa, että kun niitä sijoitetaan hyvien liikenneyhteyksien varrelle, niin kuin oikein on, niin metroradan varsi on oikeastaan, varsinkin kun se sijaitsee juuri asemien vieressä, on liikenneyhteyksien varassa. Kun mietitään alueellisesti erilaisten toimipisteiden sijoittamista, kannattaa muistaa, että Itä-Helsinkiin, metroradan varteen kannattaa myös tuoda erilaisia kaupungin toimia. Jos ei nyt ihan tällaista keskustalaista hajasijoittamista harjoitettaisi niin, että siirretään työpaikkoja kunnan ulkopuolelle, mutta kunnan sisällä näiden työpaikkojen ja toimintapisteiden sijoittaminen hyvien liikenneyhteyksien varaan, niin kannattaa joskus ajatella niin, että niitä on muuallakin kuin keskustassa. Se tulee myös kiinteistökulujen kannalta huomattavasti halvemmaksi.

Ja sitten toisaalta tietyn tyyppisen toiminnan ympärille voi kehittää jotain klustereita, niin kuin Myllypuroon saattaa tulla tämän terveysaseman yhteyteen terveystoimintaa muutakin kuin se, mitä kaupunki järjestää. Vastaavasti olisi ihan mielekästä lähteä miettimään, että Itäkeskuksessa olisi tämäntyyppistä toimintaa. No, nyt se siirtyy tuolta pois, mutta vastaisuuden varalle, tämä toiminto, ainakaan sitä argumenttia minä en osta, että se on huonojen liikenneyhteyksien varassa. Ne, jotka tulevat pohjoisesta, pääsevät radalla suoraan Rautatientorille, ja sitten meillä on erikseen Jokeri, ja meidän pitäisi nimenomaan kehittääkin poikittaista joukkoliikennettä siihen tyyliin, että Itäkeskus oikeasti kokoaa ihmisiä muualtakin kuin myös ihan lähialueilta.

Itäkeskus on alueellinen keskus, joka käsittää toisen puolen Helsinkiä. Kun puhutaan ulkomaalaiskysymyksistä esimerkiksi, alueellisesti tällä hetkellä maahanmuuttajia sijoittuu nimenomaan Itä-Helsinkiin erityisen paljon ja tässä suhteessa tämäntyyppisten toimintojen sijoittaminen on oikeastaan keskeisemmällä alueella silloin kuin se on Itäkeskuksessa kuin keskustassa.

Valtuutettu Rätty

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä nyt ehkä sillä tavalla pikkuisen mennään asioiden edelle, että nythän tätä asiaa on sillä tavalla lähdetty miettimään ja ajattelemaan,

3.2.2010

että voisiko olla isompi palvelupiste, josta saa kattavasti näitä palveluita ja että sen sijoittaminen keskusta-alueelle on järkevää sen saavutettavuuden kannalta. Se on mielestäni hyvä lähtökohta. Mielestäni on hyvä, että tätä asiaa on alettu ensinnäkin pohtia, ja se, että näitä palveluita saa paljon saman katon alta, varmasti oikeasti auttaa maahanmuuttajaryhmää ja maahanmuuttajia paljonkin siinä tiedonsaannissa ja siinä, ettei ole niin kovin montaa luukkua tai paikkaa, mihin pitää hakeutua.

Täällä keskustelu on nyt jotenkin jumiutunut tähän Itä-Helsinkiin, varmaan syystäkin. Niin kuin valtuutettu Rantanen aikaisemmin sanoi, on totta, että maahanmuuttajia asuu paljon Itä- ja Koillis-Helsingissä ja ehkä myös pohjoisessa, mutta silti minusta on hyvä asia, että tämä palvelukeskus keskitetään nimenomaan keskusta-alueelle, jonne on kuitenkin joka puolelta Helsinkiä helppo tulla, toisin kuin esimerkiksi Itä-Helsinkiin. Kyllä niitä maahanmuuttajia asuu myös läntisessä Helsingissä, ja heille taas Itä-Helsinki saavutettavuutensa kannalta ei ole niin hyvä. Minusta on järkevää nyt edetä tämän suunnitelman mukaisesti. Varmasti on niin, että maahanmuuttajia tulee jatkossa Helsinkiin lisää ja tarve erilaisille palveluille kasvaa, niin sitten katsotaan tilannetta uudestaan jonkin ajan kuluttua.

Valtuutettu Valtonen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on sen takia vähän hankala keskustelu, kun tässä keskustellaan niin monesta asiasta yhtä aikaa ja menee pienen ihmisen pää ihan sekaisin, että mistä kulloinkin puhutaan. Nyt me keskitymme selkeästi puhumaan kaikkein eniten siitä, että missä nämä fyysisesti sijaitsevat, onko se keskustassa, onko se Itä-Helsingissä. Mielestäni yksi iso kysymys on kuitenkin se, että missä se sijaitsee myös organisaatiossa. Sosiaalilautakunnan jäsenenä minä kyllä kannattaisin sitä, että se olisi pysynyt sosiaalivirastossa. Jotenkin huolestuttaa sellainen ajatus, että ruvettaisiin kauheasti lisäämään erilaisia palvelupisteitä nyt, kun me samalla koko ajan puhumme siitä, että niitten määrää pitäisi pikemminkin karsia. Sosiaaliviraston kaikki eri pisteet eri puolilla kaupunkia olisivat tällöin käytettävissä.

3.2.2010

Esityslistan asia nro 6

20.1.2010 PÖYDÄLLE PANTU ASIA

OPETUSLAUTAKUNNAN JA HELSINGIN ENERGIA -LIKELAITOKSEN JOHTOKUNNAN
VARAJÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Ehdotan, että Juha Suhoselle valittaisiin henkilökohtaiseksi varajäseneksi opetuslautakuntaan suomenkieliseen jaostoon vuoden 2012 loppuun päättyväksi toimikaudeksi Minttu Sillanpää.

24 §

Esityslistan asia nro 7

20.1.2010 PÖYDÄLLE PANTU ASIA

MEILAHDEN LIKUNTAKESKUS OY:N LAINAN LYHENNYSEHTOJEN MUUTTAMINEN

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kaupungin tehtäviin kuuluu liikuntatoiminnan järjestäminen ja edistäminen. Tässä Meilahden Liikuntakeskus Oy:n laina-asiassa, josta nyt on kyse, voi kuitenkin kysyä, että tuetaanko tässä liikuntatoimintaa vai yksityisen yrityksen ilmeisesti huonosti kannattavaa bisnestä. Kaupunki on jo aikaisemmin päättänyt lainoittaa tätä Liikuntakeskus-yhtiötä yli 2 miljoonalla eurolla. Sen jälkeen yhtiölle on myönnetty kaupungin toimesta vielä lisälainaa 200 000 euroa. Liikuntakeskus on otettu käyttöön, mutta nyt se tarvitsee taas tukea. Kaupunginhallituksen

3.2.2010

esityksen perustelujen mukaan pankit eivät ole suostuneet antamaan sille lisärahoitusta. Minusta kaupungin tehtävä ei ole tukea uusilla lainaehtojen helpotuksilla yksityistä bisnestä, varsinkin, kun samaan aikaan kaupunki, ainakin mikäli ylipormestarin esityksiä seuraa, on karsimassa omia liikuntatoimen ja muiden peruspalvelujen rahoitusta.

Kyllä tällaisen yrityksen pitäisi itse saada asiansa kuntoon, tai sitten liikuntatilat on syytä siirtää muiden, esimerkiksi kaupungin omaan hallintaan. Ehdotan, että valtuusto hylkää esityksen.

25 §

Esityslistan asia nro 8

20.1.2010 PÖYDÄLLE PANTU ASIA

LAINAN MYÖNTÄMINEN PALOHEINÄ GOLF OY:LLE

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä ehdotuksessa puolestaan on kyse yli puolen miljoonan euron lainan myöntämisestä Paloheinä Golf Oy:lle. Esityksen mukaan lainan vakuudeksi yhtiö panttaa kiinteistöön kiinnitettyjä panttikirjoja. Koroksi esitetään peruskorkoa. Jos tätä olen oikein ymmärtänyt, niin kiinnitys koskee golfkentän tonttia. Ja jos tietoni ovat oikeat, se ei tästä esityksestä kyllä selviä, niin kyseinen tontti on kaupungin omistuksessa pitkäaikaisella vuokrasopimuksella tälle yhtiölle vuokrattuna. Kysynkin kaupunginjohtajalta, onko näin, jos vakuudessa on kyse kaupungin omistamasta tontista, ei se tietenkään turvaa kaupungille lainasaatavia siinä tilanteessa, jos yhtiö ei niistä kykene huolehtimaan. Kaupungille jää itse asiassa tämän esityksen mukaan 90 %:n etuoikeusjärjestyksessä tontti, mutta takaisin saamisesta rahojen osalta ei tällöin olisi vakuutta.

Kaupunginjohtaja Pajunen

3.2.2010

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Hakaselle: Kaupungilla on normaali käytäntö, että kun vakuuksia harkitaan niin vuokrasopimus kaupungin tontille ja siellä olevat rakennukset käyvät vakuudeksi sillä edellytyksellä, että vuokrasopimus on riittävän pitkä ja myös siirtokelpoinen. Tässä tapauksessa saamani tiedon mukaan kyseessä on noin 25 vuoden vuokrasopimus. Jos näin ei vakuuden arvo ole riittävä, silloin voidaan ottaa myös muuta vakuutta. Eli käytännössä lopputulos on se, että kaupunki saa reaalivakuuden.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä vaikuttaa hyvin erikoiselta toimintamallilta. Siis tontti on kaupungin omistuksessa kaiken aikaa. Yhtiö ottaa lainaa. Nyt on kysymys siitä, millä tavalla lainaraha saadaan takaisin. Tietysti toivottavasti normaalissa järjestyksessä, mutta jos sattuisi niin onnettomasti, että yhtiö ei kykene maksamaan sitä rahalla takaisin, niin eihän se, että tontti, joka on muutenkin kaupungin omistuksessa, annan kaupungille takaisin sitä rahaa, joka on lainaa. Eli ehdotan, kun näin näyttää olevan, että esitys hylätään.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyseessä on normaali vakuusjärjestely, ei pelkästään kaupungin noudattama vaan laajasti rahoitusmarkkinoilla noudatettava. Esimerkiksi jos omistaa asuntoyhtiön osakkeita ja asuntoyhtiö on vuokratontilla, niin se kelpaa lainan vakuudeksi. Tässä tapauksessa kaupunki noudattaa samantyyppistä ehtomaailmaa kuin muutkin toimijat.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja.

Minäkin ymmärrän, että näin rahoituslaitos voi toimia, koska

3.2.2010

rahoituslaitoksen näkökulmasta kysymys on silloin siitä, että se sitten pyrkii järjestelemään tämän pitkäaikaisen vuokrasopimuksen jollekin muulle yrittäjälle tai muuten takaamaan saatavansa jatkossa. Kaupunki ei kuitenkaan ole pankki eikä rahoituslaitos. Tämä kaupunki on nyt parhaillaan karsimassa niitä määrärahoja, joita kaupungin omaan liikunta-, nuoriso-, terveyst-, koulu- ja muuhun peruspalvelutoimintaan käytetään. Ja kaupunki omistaa siis kaiken aikaa tämän tontin. Eli pidän tätä kyllä hyvin erikoisena järjestelynä enkä voi sitä hyväksyä. Sen takia vastustan tätä ehdotusta.

26 §

Esityslistan asia nro 9

20.1.2010 PÖYDÄLLE PANTU ASIA

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELAITOS -LIIKELAITOKSEN JOHTOSÄÄNNÖN

VAHVISTAMINEN

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä yhteydessä haluan todeta sen, että kun joitakin vuosia sitten HKL-Bussiliikenne erotettiin HKL:stä, silloin keskeisenä perusteena oli se, että HKL oli sekä tilaajana että toisaalta HKL-Bussiliikenteen kautta tuottajana Helsingin bussiliikenteen osalta, ja se nähtiin ongelmana, niin nyt tässä uudessa tilanteessa, jossa Helsingin Seudun Liikenne vastaa pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen tilaamisesta, tämä keskeinen peruste on poistunut. Toki ei olisi luontevaa tässä vaiheessa lyödä Helsingin bussiliikennettä HKL:n kylkeen, koska HKL:llä on edelleen raitiovaunu- ja metrolikennettä, joka on kilpailuttamatonta. Ja silloin saattaisi olla, että kilpailijoilla heräisi epäilyjä siitä, että miten se kilpailu aidosti toimii. Mutta esitän tämän asian sen takia, että jos joskus raitioliikenteen ja metrolikenteen osalta päädytään uusiin järjestelyihin, on hyvä muistaa, että voi joskus tulla tilanne, jossa on perusteltua koota jälleen Helsingin joukkoliikenteen tuottajaorganisaatio yhteen.

3.2.2010

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tämä johtosäännön muutos liittyy siis joukkoliikenteen järjestämisen siirtämiseen ylikunnalliselle Helsingin Seudun Liikenne - kuntayhtymälle. Samalla kun HKL:n rooli on aiemmasta supistunut, on päätöksenteko mm. joukkoliikenteen lippujen hinnoista siirtynyt pois kaupunginvaltuustolta. Tämä on eräs esimerkki siitä, millä tavalla tilaaja-tuottaja-malli kaventaa kunnissa demokratiaa. Helsingin Seudun Liikenne -kuntayhtymä valmistelee uutta lippujärjestelmää ja sen myötä aina aika ajoin uusia hintoja. Esillä on malli, joka nostaa toteutuessaan helsinkiläisten lippujen hintoja ja luo Helsingin sisälle eritasoisia tariffeja. Itäisessä ja koillisessa Helsingissä asuvat joutuisivat maksamaan tämän esillä olleen mallin perusteella enemmän kuin muut helsinkiläiset liikkuaan Helsingin sisällä.

Tästä voidaan tietysti keskustella, mutta missä? Missä ohjeistetaan tätä asiaa, kun päätösvalta on siirretty kuntayhtymälle? Ehdotan seuraavaa pontta:

Vahvistaessaan HKL-liikelaitoksen johtosäännön valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus tuo Helsingin Seudun Liikenne -kuntayhtymässä päätettäväksi tulevat esitykset joukkoliikenteen tariffeista ennakolta kaupunginvaltuuston tietoon.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Arvoisa puheenjohtaja.

Meillä on hallintokeskus, joka näköjään myös kehittää hieman näitä muotoiluja. Eli luin sen muotoilun, jonka toimitin ennen kokousta heille, mutta he ovat tiivistäneet kyllä kaiken oleellisen, että kannatan tätä jaettua.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Autti

Olisin kannattanut Yrjö Hakasen pontta.

3.2.2010

Valtuutettu Kanerva

Samat sanat.

27 §

Esityslistan asia nro 10

20.1.2010 PÖYDÄLLE PANTU ASIA

JÄTKÄSAAREN TOIMITILATONTIN 20812/2 VUOKRAUS- JA MYYNTIPERUSTEET
(LÄNSISATAMA)

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Lyhyesti: Tässä ehdotuksessa, joka meille on jaettu, on kysymys tontin vuokraamisesta ja sen mahdollisesta myymisestä Nordea Henkivakuutus Osakeyhtiölle. Laivayhtiö Tallink on ilmoittanut aikovansa vuokrata tontille tulevasta rakennuksesta tilat konttorilleen ja harkitsevansa hotellin sijoittamista tähän toimistorakennuksen viereen. Paikka onkin hyvä laivayhtiölle ja hotellitoiminnalle, kaupungillekin kertyy tässä lisää tuloja, tältä osin ei ole siis moittimista. Jos sama ratkaisu tehtäisiin pitkäaikaisena vuokrasopimuksena, saisi kaupunki kuitenkin ajan mittaan enemmän tuottoja tuosta tontista. Lisäksi me säilyttäisimme tuleville kaupungin päätöksentekijöille enemmän vaikutusvaltaa siihen, miten satama-alueen toimintoja jatkossa kehitetään.

Esitän, että valtuusto päättää palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi, niin että tontti vuokrataan ilman osto-optiota.

3.2.2010

28 §

Esityslistan asia nro 11

VUODEN 2011 TALOUSARVIOEHDOTUKSEN VALMISTELUA KOSKEVA

LÄHETEKESKUSTELU

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vuoden 2011 talousarviokeskustelun valmistelua koskevan lähetekeskustelun aluksi haluan tuoda joitakin näkökulmia sekä Helsingin kaupungin talouteen että myös Suomen taloustilanteeseen. Apunani on myös nämä PowerPoint-kalvot. Eli aloitan Suomen taloustilanteesta.

Tässä yhteydessä ei liene tarvis käydä syvällisemmin läpi sitä, mikä Suomen ja maailmantalouden, mitä ongelmia siinä viimeisen parin vuoden aikana on ollut. Kokonaistuotannon volyymi on laskenut voimakkaasti, ja ehkä keskeinen johtopäätös on se, että vaikka olisi nopeaakin kasvua tiedossa, vuoden 2008 tasolle palaaminen tulee viemään aikaa. Tavaravienti erityisesti on laskenut, samoin tietenkin myös tuonti. Ongelmaista on se, että miten tästä lähdetään ylöspäin. Vaikka monia positiivisia signaaleita on tullut, on sanottu myös, että laman pohja olisi saavutettu, mutta ikävä fakta on se, että jos mitataan esimerkiksi meidän oman keskeisen tietolähteemme, miten vientiteollisuudella menee -tietolähteen, Helsingin Sataman lukuja. Helsingin Sataman kauttahan kulkee noin 1/3 koko Suomen ulkomaankaupan arvosta, eli varsin hyvä indikaattori. Sataman ennakkotieto tammikuun tilanteessa on se, että hyvä uutinen, tavaravienti olisi noussut 8 % viime vuoden takaisesta, mutta viime vuonna vastaava luku oli 29 % miinusta, eli se tarkoittaa sitä, että jos lähdetään kahden vuoden takaiseen tammikuuhun, yli viidennes tavaraviennistä on poistunut. Eli ongelma on syvä ja sen korjaantumisesta, paremmista ajoista ei ole vielä, ainakaan meidän omien tietojemme mukaan minkäänlaista varmuutta.

Keskeinen asia, kun kaupungin toimintaa katsomme, on tietenkin työttömyyden kehitys. Työttömyys on noussut. Jos työttömyydestä

3.2.2010

katsoo osa-alueita, kaksi nousee esille: nuorisotyöttömyyden voimakas nousu ja meille pääkaupunkiseudulle erityisen tyypillisenä maahanmuuttajataustaisen väestön työttömyys. Mitä sitten seudulla työttömyyden suhteen on tapahtunut, niin tässä viime vuosien aikana, jos katselee trendinomaisesti, se mikä on merkittävää, näyttäisi siltä, että Vantaan työttömyys on kehittynyt kaikkein huonoimpaan suuntaan. Työttömyysaste oli vielä tuossa viitisen vuotta sitten selkeästi alhaisempi kuin Helsingissä, nyt Vantaa on Helsingin yläpuolella. Mutta muuten seutu käyttäytyy jotakuinkin samalla tavalla. Työttömyys on nousussa myös Espoossa ja Kauniaisissa, jotka kuitenkin perinteisesti työttömyysasteessa ovat olleet alemmalla tasolla kuin me.

Johtopäätöksenä voikin todeta, että taantuma tulee iskemään kuntatalouteen vasta vuonna 2010. Vuoden 2009 bruttokansantuotteen lasku oli valtiovarainministeriön ennusteen mukaan 7,5 % siis laskua eli miinusta, ja valtiovarainministeriö ennakoii vuoden 2010 bruttokansantuotteen kasvuksi 0,7 % ja ensi vuodelle 2,4 %. Talouden jyrkän pudotuksen arvioidaan olevan takanapäin, mutta vaatimaton kasvu ei muutu korvaaviksi työpaikoiksi, vaan työttömyyden paheneminen siis näyttää jatkuvan. Vaikka bruttokansantuote ja mm. pörssikurssit kääntyvät nousuun, menee kauan ennen kuin nousukehitys alkaa näkyä kuntataloudessa. Vuoden 2010 taantuma alkaa näkyä työllisyyden heikentyessä myös kuntien verotilityksissä.

Sitten muutama sana Helsingin kaupungin taloudesta ja sen liikkumavarasta. Kun katsotaan menokehitystä 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen aikana, oleellista on huomata se, että viime vuosien menokehitys on ollut varsin korkea. Viime vuoden ennakko, niin kuin lähetekeskustelumateriaalista ilmenee, tällä hetkellä tilinpäätösennusteen mukaan on, että Helsingin kaupungin toimintamenot ovat kasvaneet 7,4 %. Toki on todettava, että se lopullisessa tilinpäätöksessä saattaa hiukan siitä laskea tämä kasvuprosentti. Perinteisesti joitakin momentteja jää käyttämättä, mutta suuruusluokan tämä kertoo hyvin. Toki myös Helsingin väestö on kasvanut, mutta sekin huomioon ottaen menokehitys on ollut hyvin hurjaa. Näyttäisi siltä, että olemme menokehityksessä ylittämässä muun Suomen kuntien menokehityksen.

Mitä sitten, jos katsotaan 2000-luvun alkua? Helsinki kokonaisuutena on menokehityksen suhteen pärjännyt suhteellisen hyvin verrattuna muuhun maahan, ja sen keskeisenä asiana on, että vuonna 2003–2004, silloin kun valtiovalta siirsi verotuloja muuhun maahan, meillä oli poikkeukselliset kaksi vuotta, jolloin menokehitys oli miinusmerkkinen. Silloin valtuusto suuressa yhteisymmärryksessä päätti, että talous

3.2.2010

korjataan, ja silloin se myös toteutui. Toki siihen aikaan ajoittui myös varsin suuri organisaatiomuutos, eli sosiaali- ja terveystoimen suurpiirijaosta luovuttiin tässä yhteydessä.

Keskeinen asia, kun Helsingin taloutta katsotaan, on tietenkin Helsingin Energian tuloutuskyky. Se, että viime vuonnakin tuloutimme ylimääräisen tuloutuksen 250 miljoonaa euroa kaupungin perustaloudelle eli hyvinvointipalvelujen rahoittamiseen. Se, että Helsingin Energian kokonaistuloutus, ylimääräinen tuloutus lisättynä perustuloutuksella on yli 320 miljoonaa euroa, niin sillä jokainen voi laskea sen merkityksen meille. Kolmisen veroprosenttia kokonaisuudessa vastaava luku. Mitä tulevaisuus on, monia eri skenaarioita on, aikajänne vaihtelee, mutta sen voisin sanoa varmana, että ylimääräinen tuloutus 250 miljoonaa euroa, joka viime vuonna tehtiin, sille tasolle emme tule pääsemään, missään tapauksessa ei yli mutta mitä todennäköisemmin olemme Helsingin Energian tuloutuksenkin suhteen siinä tilanteessa, että se tulee laskemaan. Toivon mukaan kuitenkin ei dramaattista heikkenemistä tapahtuisi.

Miten sitten tuloslaskelmatarkastelussa ilman liikelaitoksia? Jos vertaa tilinpäätöksen lukuja 2008, eli toissa vuoden lukuja, ja tämän vuoden talousarviota. Menot ovat tässä vertailussa kasvamassa yli 250 miljoonaa euroa ja verotulot laskemassa vähän yli 100 miljoonaa euroa. Se kertoo karua kieltä siitä, että kattamaton vaje tai vaje näin laskettuna on noin vähän yli 350 miljoonaa euroa.

Jos lisää liikelaitokset, siitä hyvin havainnollisesti näkee Helsingin Energian merkityksen meidän taloutemme tasapainolle, niin silloin voi todeta, että talousarviossa ennakoimme, että vuosikate kattaisi noin puolet poistoista, eli kuntatalouden mittari, se, että vuosikate kattaisi poistot, on tasapainotilanne. Emme ole siinä tilanteessa. Ja varsinkin kun ottaa huomioon sen, että meillä on erittäin kunnianhimoinen, tarkoittaa siis suuri investointibudjetti, niin investointi- ja rahoitusosuus on vieläkin alhaisempi. Tämä siis valtuuston viime marraskuussa hyväksymän talousarvion mukaisena.

Rahoituksellisesti tälle vuodelle ennakkomme on se, että kaupungin velkamäärä lisääntyy yli 350 miljoonaa euroa nettona ja sen lisäksi toimintapääoma tulee laskemaan. Toki poikkeuksena siihen, mitä aiemmin on ollut, nyt kaupunki on ottamassa myös lainaa rahoittaakseen edelleen asuntotuotantoa. Eli asuntotuotantorahoitusta varten on nostettu lainaa, mutta velkamäärä, yli 350 miljoonaa euroa, ja toimintapääoma on laskussa. Näin mitattu maksuvalmius, sen kehitys on laskeva tämän ennusteen mukaisesti, ja kysymys on siitä, että kovin

3.2.2010

paljon maksuvalmiudessa ei alaspäin voi mennä, koska aivan päivä kerrallaan kädestä suuhun eläminen ei kaupungin kokoisessa taloudessa ole mahdollista. Jonkun verran pitää aina olla maksuvalmiutta.

Se lopputulos, korkea investointiaste, tulot pienentyneet, menot kasvaneet, sen väistämätön seuraus on, että Helsingin lainakanta on nousussa. Lainakanta, 2 miljardia euroa, mitä se käytännössä tarkoittaa? Jos ajattelee sitä, ei tämän päivän historiallisen matalaa korkokannan aikaan vaan sanotaan aikaa muutamia vuosia sitten, oli todellisuutta, että velan korko oli 5 %. Jos laskee 2 miljardista eurosta 5 %, silloin ollaan hyvinkin pelkästään korkokuluissa 100 miljoonan euron suuruusluokassa, sekin kertoo oman uhkatekijänsä kaupungin taloudelle.

Arvoisat valtuutetut.

Kuinka Helsingin talous saadaan tasapainoon? Vuosittaisen velanoton tarve ei pienene nykyhetken velanoton tasosta, ellemmme ryhdy nyt toimenpiteisiin. Eli toimenpiteisiin on ryhdyttävä. Toisaalta panostukset uusiin aluerakentamiskohteisiin kannattaa toteuttaa. Eli se, että meillä on huikean hienoa, uutta kaupunkirakennetta syntymässä, se on järkevää se panostus, että saamme uudet, hienot asuinpaikka-, toimipaikka-alueet liikkeelle, niitä investointeja kannattaa tehdä. Toivon mukaan vielä matalasuhdanne siltä kannalta katsottuna tulee jatkumaan. Ja sitten kolmantena, että vaikeita säästöjä, tehostamispäätöksiä ei ole syytä siirtää tuonnemmaksi.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Aika erikoinen havainto tuossa naapurilta oli se, että niin, toimintamenot kasvoivat viime vuonna suurin piirtein saman verran Helsingissä kuin koko maassa bruttokansantuote laski. Gappi on melkoinen. On selvää, että näitä haasteita, mitä meillä on tällä hetkellä käsillä tässä päivässä, niistä ei varmasti päästä millään yhdellä ratkaisulla, yhdellä keinolla, vaan niitä keinoja tullaan tarvitsemaan paljon. Asia on varmasti myös niin, että me emme ratko niitä haasteita tässä pöydässä tai raamineuvotteluissa, vaan tähän tarvitaan mukaan kaikki kaupungin työntekijät, asukkaat tarvitaan mukaan, on hyvä ottaa myös yritykset, järjestöt ja kyllä tietysti me päättäjät joudumme myös tämän haasteen kanssa, joku voi sanoa kyllä tässä vaiheessa ihan

3.2.2010

perustellusti myös ongelman kanssa, pudistelemaan päättämme, että mistä sieltä löytyvät ne todelliset säästöt.

Tästä oikeastaan voisi sanoa, että ihan varmasti niitä säästöjä löytyy. Me pystymme tehostamaan toimintaa ja siitä huolimatta pystymme turvaamaan palvelut. Sitten esimerkkinä hyvin läheltä meitä, hallintokeskuksessa on selvitetty esimerkiksi asiakirjojen käsittelykustannuksia. Siellä tällä hetkellä pelkästään valtuuston ja kaupunginhallituksen paperisten listojen tekeminen ja postitus kaikkine sivukuluineen on yli 300 000 euroa vuodessa. Kun kaupunginhallituksen puheenjohtajalle sattuu tulemaan myös kaikkien lautakuntien ja johtokuntien esityslistat, niin Mellunmäessä Saariseläntiellä rupesi lähettiauto pyörimään aika tiuhaa tahtia, ja sitten sovittiin, että minulle niitä listoja ei enää tule paperisena versiona vaan ne tulevat sähköpostilla pdf:nä, ja ne on erittäin hyvä kaupungin hyvältä läppäriltä lukea. Eli tämäkin on sellainen asia, joka hyvin nopeasti pystyttäisiin tekemään ja vain yhtenä esimerkkinä. Jos te laskette nämä kaikki 30 johtokuntaa ja lautakuntaa tähän mukaan, niin siinä puhutaan jo arviolta miljoonasta eurosta.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Niin kuin kaupunginjohtaja tuossa esitti, nyt ei ole enää syytä hidastella päätösten kanssa, vaan niihin pitää tarttua heti. Uskon, että sitä tahtoa löytyy myös raamineuvottelijoilta tulevan parin kuukauden aikana.

Valtuutettu Rätty

Arvoisa herra puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Moni helsinkiläinen on viime aikoina huokaissut helpotuksesta. Uutisten kertoman mukaan taantuman pohja on saavutettu ja nousu on alkanut. Yleisesti tämä saattaakin olla näin, mutta kuntatasolla tämä tilanne ei valitettavasti ole aivan näin ruusuinen. Suurimmat haasteet ovat Helsingin kaupungin taloudessa vielä edessä. Me valtuutetut olemme viime vuosina tottuneet siihen, että budjetin ja raamin teon yhteydessä eli sekä keväällä että syksyllä toiveiden tynnyri on avattu ja moniin mukaviin ja tarpeellisiin hankkeisiin on saatu jaettua miljoona poikineen. Me emme ole säästäneet vielä mistään. Vuonna 2009, eli viime vuonna, Helsingin menot kasvoivat yli 7 % edellisvuoteen verrattuna. Lama-aikaan tai pulavuosiin ei ole siis varauduttu vielä millään tavoin.

3.2.2010

Helsingiläisten voimakkaasti lisääntyvä työttömyys ja kaupungin pienenevät verotulot tulevat näkymään kaupungin taloudessa pitkään. Emme nouse tästä tilanteesta yhtä nopeasti kuin 90-luvun alun lamasta, eikä kansainvälisen taloustilanteen koheneminen tule näkymään Helsingin tulopohjassa vielä muutamaan vuoteen.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kaupungin tärkein tehtävä on tarjota asukkailleen hyvinvointipalveluita. Haluamme tarjota helsinkiläisille laadukkaita, saavutettavia ja oikea-aikaisia palveluita. Tästä emme halua tinkiä lama-aikanakaan. Tärkeät ydinpalvelut, kuten lasten päivähoito, laadukas opetus, vanhustenhuolto, lastensuojelu ja mielenterveyspalvelut on turvattava taloustilanteesta huolimatta. Tästä olemme varmaan kaikki samaa mieltä.

Palveluverkot ovat viime aikoina puhuttaneet sekä virkamiehiä, meitä poliitikkoja että kaupunkilaisia. Ei ole kenenkään näkökulmasta lainkaan yhdentekevää, missä kaikkialla palveluita kaupunkilaisille tarjotaan. Kokoomuksen valtuustoryhmän mielestä alakoulu ja päiväkotit ovat lähipalveluita ja niiden onkin sananmukaisesti sijaittava lähellä. Myös lähikirjastot ovat helsinkiläisille tärkeitä virkistyspaikkoja, emmekä pidä niistä luopumista kovin järkevänä.

Lähipalveluiden ohella kaupunki tarjoaa lukuisan määrän muita palveluita. Näkemyksemme mukaisesti esimerkiksi terveysasemille, sosiaalitoimen palvelupisteisiin, lukioihin ja muihin toisen asteen oppilaitoksiin voi matkustaa julkisilla liikennevälineillä. Palveluita on jatkossa keskitettävä siten, että samassa rakennuksessa voi toimia useamman kaupungin hallintokunnan palveluita. Keskittämisen lähtökohtana tulee olla tilojen käytön tehostuminen, mutta taloudellisten hyötyjen ohella tulee palvelun laadun parantua. Keskittämällä palveluita voidaan esimerkiksi terveysasemilla siirtyä ilta-aukioloihin ja lukioissa tarjota laajempia opintomahdollisuuksia.

Palveluverkkoselvityksessä ei ole mielestämme vielä läheskään riittävästi pohdittu palvelutarjontaa kaupunginosien näkökulmasta ja mahdollisuuksia keskittää vaikkapa alueen kouluun myös jotakin muuta toimintaa, kuten nuorisotalo tai kirjasto. Joukkoliikenne on Helsingissä huippuluokkaa. Sellaisena haluamme sen säilyttää myös tulevaisuudessa. Joukkoliikennevälineiden ja asemien turvallisuutta ja siisteyttä on edelleen pyrittävä parantamaan. Kannatamme joukkoliikenteen tariffituen pitämistä nykyisellä tasollaan.

3.2.2010

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kuten täällä aikaisemmat puhujat ovat todenneet, emme voi jatkaa entiseen tapaan. Meillä ei kerta kaikkiaan ole varaa sellaiseen menokasvuun, joka Helsingissä on viime vuodet vallinnut. Kasvun sijasta meidän on nyt toden teolla etsittävä säästöjä ja tehostettava toimintaa. Veropohjan romahtaessa meillä ei ole muita vaihtoehtoja, ja uskonkin, että tästä asiasta voimme olla yksimielisiä tässä salissa.

Kaupungin on sopeutettava menonsa kertyviin menotuloihin aivan kuten perheiden on sopeutettava menonsa tuleviin tuloihin. Palveluiden turvaaminen ja voimavarojen keskittäminen kaupungin ydintehtäviin on nyt keskeistä. Olemme viime vuosien aikana panneet alulle joukon rakenteellisia uudistuksia, joiden loppuun saattaminen on nyt tärkeää. Mitä enemmän säästämme rahaa tekemällä asiat uudella tavalla, sitä suuremmat mahdollisuudet Helsingillä on selvittää tästä lamasta palveluiden kärsimättä. Helsinki on edelleen laitosvaltainen kaupunki. Me pidämme vanhuksiamme ja lapsiamme laitoksissa. Yhteisten linjausten mukaisesti laitosvaltaisuutta on purettu, ja hyvä näin, mutta sitä on edelleen jatkettava. Huostaan otetut ja kodin ulkopuolelle sijoittavat lapset on aina lapsen terveyden niin salliessa sijoitettava perheisiin. Vanhusten hoivaa on vahvistettava kotihoidon parantamisella ja omaishoitoon panostamalla. Ympäri vuorokautisen hoidon paikoista toivomme kodinomaisia ja aktiivisia.

Kokoomuksen valtuustoryhmä ei ole sitoutunut yhteen palveluiden tuottamistapaan. Palvelun tuottajaa tärkeämpää meille ovat laatu, hinta, jatkuvuus ja saavutettavuus. Terveysasemien osalta vallitsee tällä hetkellä epätasa-arvoinen tilanne. Kaikilla terveysasemilla ei ole pystytty tarjoamaan tasapuolisia terveydenhoitopalveluita. Tilanteeseen on puututtavat viipymättä. Kaupunkilaisten tulisi voida hakeutua vapaasti mille tahansa terveysasemalle. Nykyään on hyvin vaikea saada aikaa joiltakin terveysasemilta, kun hakeutua voi vain sille yhdelle, tietylle terveysasemalle ja siellä yhdelle, tietylle lääkärille. Oma lääkäri -järjestelmää on kehitettävä niin, että se ei vaikeuta palveluihin pääsyä. Kaikki eivät tarvitse nimettyä omalääkärää, vaan tärkeämpää on palvelun saatavuus. tämän lisäksi yhden terveysaseman osalta tulisi mielestämme edetä kohti harkittua kilpailutusta.

Kaupungin ylläpitämä infrastruktuuri on tärkeä kaupunkilaisten saama palvelu. Tieverkon kunnossapito ja turvallisuus on tärkeää taloudellisista suhdanteista riippumatta. Sen olemme ainakin tänä talvena huomanneet. Tänä talvena olemmekin saaneet huomata, kuinka paljon ongelmia koituu tavallista suuremmasta lumimäärästä ja

3.2.2010

pitkittyneistä pakkasista. Erityisen vaikea tilanne on ollut kantakaupungin asuntokaduilla. Kaupungin tulisikin analysoida mm. kuluvan talven tilanne tarkoin ja uudistaa odottamattomiin luonnonilmiöihin varautumisen suunnitelmat. Kaupungin on myös joustavasti saatava lisättyä kapasiteettia huolto- ja kunnossapitotehtäviin, jos tilanne niin vaatii. On järjetöntä, että esimerkiksi lumen poistoon on käytettävissä joka talvi sama kalusto- ja henkilöstömäärä. Talvet ja tarpeet ovat erilaisia, ja siksi joustoa tarvitaan. Ehdotammekin, että vastaavia tilanteita varten laaditaan järjestelmä, jonka puitteissa kaupunki voi nopeasti ostaa apuvoimia ulkopuolisilta palvelun tuottajilta.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Myös hallinto joutuu säästökuurille. Eläköityminen ja henkilöstön luonnollinen poistuma on käytettävä hyödyksi, eikä eläkkeelle lähtevien tilalle pidä automaattisesti palkata uusia ihmisiä. Uusia kehittämisprojekteja ei saa aloittaa vain hyvän aiheen takia, vaan projektin tavoitteena on oltava toimintojen tehostaminen. Henkilöstömenot on pystyttävä pitämään kurissa.

Hallinnon ja tukipalveluiden keskittämistä ja rakenteiden uudistamista on jatkettava. Esimerkiksi joidenkin virastojen siirtämistä edullisempiin tiloihin keskustan kalliista kiinteistöistä on jouduttava. Tilankäyttöä on muutoinkin tarkasteltava kriittisesti kaikissa hallintokunnissa. Myöskään organisaatioiden uudistuksia ei pidä pelätä. Säästimme miljoonia ja joidenkin arvioiden mukaan jopa enemmän siirtymällä suurpiirijärjestelmästä nykyisiin sosiaali- ja terveystoimen organisaatioihin. Olisiko tällaisia mahdollisuuksia muitakin? Esimerkki mahdollisesta uudistuksesta on varhaiskasvatuksen siirtäminen sosiaalivirastosta opetustoimeen, ja tämän jälkeen voisimme pohtia sosiaali- ja terveystoimen uudenlaisia organisointitapoja.

Kokoomuksen valtuustoryhmä ei ole valmis paniikkijarrutuksiin tai populistisiin päätöksiin. Haluamme kuitenkin painottaa, että säästöt ovat välttämättömiä. Palveluverkkotarkastelun tulee olla alueellisesti tasapuolista ja asukaslähtöistä. Palveluiden keskittämisellä on talousvaikutusten lisäksi saavutettava myös palvelun laadun parantuminen ja monipuolistuminen.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Mittavien investointien avulla kaupunki on pitänyt talouden rattaita pyörimässä. Investoinnit esimerkiksi infrastruktuuriin ja uusiin

3.2.2010

asuinalueisiin ovat edelleen tärkeitä, mutta nyt investoinnit on harkittava erityisen tarkasti eikä monipuolisia rahoitusratkaisuja tule pelätä.

Kireinä aikoina tarvitaan innovaatioita. Kokoomuksen valtuustoryhmä haastaa kaikki kaupunkilaiset, kaupungin työntekijät, yritykset, järjestöt, poliittiset ryhmät etsimään kohteita, joissa voidaan kehittää uusia toimintatapoja ja lisätä tuottavuutta. Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää, että koko kaupunki valjastetaan tuottavuustalkoisiin. Ehdotamme, että jokainen hallintokunta veloitetaan luomaan oma tuottavuusohjelmansa. Olemme vakuuttuneita siitä, että jokaisella alalla on mahdollista tehdä asioita edullisemmin palvelutasoon puuttumatta. Nyt tarvitaan kuuluisaa Helsingin henkeä ja yhteistyötä.

Helsingin Energia on kantanut suuren vastuun kaupungin menojen rahoittamisesta, kuten äsken kaupunginjohtaja Pajusen esityksestä huomasimme. Kiitos siitä. Tämän kevään aikana tulemme käsittelemään Helenin strategiaa. Päästötavoitteiden toteuttamisen, sähkömarkkinoiden muutoksen ja lainsäädännön mahdollisesti aiheuttamien muutostarpeiden takia Helsingin Energia ei voi tulevaisuudessa siirtää vuoden 2009 tasoa vastaavia summia kaupungin ydintoimintojen rahoittamiseen. Tämä on syytä huomioida, ja sen seurauksia toivoisin jokaisen valtuutetun todella pohtivan.

Lainaa on jo otettu huomattavia määriä, emmekä voi elää velaksi loputtomiin. Lainataakan kasvattaminen tulee mielestämme lopettaa. Mikään kunta ei ole rikastunut veronkorotuksilla. Ne eivät nytkään tule riittämään ratkaisuksi taloudelliseen ahdinkoon. Veronkorotukset eivät turvaa kaupunkilaisten palveluita. Veronkorotus ei ole vaihtoehto rakennemuutoksille ja toiminnan tehostamiselle. Koko kuntatalous on vaikeuksissa, mikä aiheuttaa paineita kunnallisveron korotukselle Suomessa. Tämä näkyy luonnollisesti myös Helsingissä. Heikentyvä tulopohja ja Helsingin Energian tuloutusten pieneneminen voivat johtaa tilanteeseen, jossa pohdimme vakavasti kunnallisveron korotusta 2010-luvulla. Tarvittaviin rakenteellisiin uudistuksiin ja toimintamenoista saavutettaviin säästöihin verrattuna veronkorotuksen rooli on kuitenkin pieni. Mahdollisen veronkorotuksen on oltava oikea-aikainen, ja se on toteutettava silloin, kun talouden elpyminen on jo näköpiirissä. Tämä hetki ei taida koittaa vielä aivan ensi syksynä.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Lamasta selvitäksemme tulemme tarvitsemaan koko joukon säästöjä ja rakenteellisia uudistuksia, ja toivon meiltä kaikilta rohkeutta,

3.2.2010

suoraselkäisyyttä ja vastuunkantoa näiden vaikeiden päätösten koittaessa.

Valtuutettu Puoskari

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Teimme vuosi sitten tietoisien ratkaisun emmekä avanneet vuoden 2009 budjettia tehdäksemme leikkauksia, toisin kuin esim. Espoo on tehnyt. Olen itse edelleen sitä mieltä, että tämä oli hyvä ratkaisu, emme tehneet paniikkijarrutuksia. Halusimme tehdä linjauksia sitten, kun sumu on hieman hälvennyt, niin että joitain merimerkkejä olisi jo näkyvissä. Keli ei ole vielä kovin kummoinen, mutta jotain tietoa nykyisestä sijainnistamme on saatavissa. Analyysi talouden nykytilasta vastaa melko hyvin edellisten puhujien näkemystä, keinot eivät sen korjaamiseksi ehkä kaikilta osin näin ole. Helsingin taloudellinen tilanne on tiukka, menomme kasvoivat 7 % tai ylikin viime vuonna, ja tämä vauhti on ilmiselvästi liian kova.

Tulevastakin on jo jotain näkyvissä. BKT kääntynee kasvuun kolmannella vuosineljänneksellä, mutta työllisyys heikkenee tai säilyy heikkona vähintäänkin 2011 puoliväliin saakka. Tämä pienentää merkittävästi kunnallisverotuloja ja lisää työttömyyteen liittyviä menoja. Valtiovarainministeriön juuri julkaiseman raportin mukaan koko julkisen talouden tasapaino on vakavassa kriisissä. Meidän on Helsingissä kannettava oma osamme julkisen talouden tervehdyttämisestä.

Meille Vihreille on tärkeää, että varaamme tarvetta vastaavat resurssit palveluihin huomioiden väestönkasvun ja taloudellisen kriisin aiheuttamat kustannuspaineet, mm. lastensuojelussa, toimeentulotuessa, mielenterveyspalveluissa, päihdepalveluissa ja työllisyyden hoidossa. Näin teimme syksyn budjettineuvotteluissa turvautuen parhaisiin käytettävissä oleviin ennusteisiin.

Toisin kuin edelliset puhujat ainakaan suoranaisesti ovat sanoneet, Vihreä ryhmä on tarvittaessa valmis veronkorotuksiin ja maksujen tarkistuksiin jo nyt 2010. Olemme valmiita myös merkittäviin rakenteellisiin uudistuksiin. Vuotuista lainanottoahtia ei voida tästä kiristää, sillä korkomenot ovat tälläkin hetkellä merkittävät. Veronkorotuksen suuruuteen otamme kantaa kevään raamineuvotteluissa. Vihreiden mielestä veroja kannattaa korottaa vasta sitten, kun siihen on tarvetta. Kaikkien talousoppien mukaan veronkorotuksia on järkevää tehdä, kun nousun merkit ovat näkyvissä,

3.2.2010

eli nyt tai ainakin pian. Mutta toisin kuin Sosialidemokraateille, meille Vihreille kaupunkilaisten kukkarolla käyminen ei ole poliittinen voitto, vaan tapa turvata palvelut myös vaikeassa tilanteessa.

Meidän tulisi tarkastella kaupungin tuloja myös vuotta tai edes kolmea vuotta pidemmällä aikavälillä. Miten valtion rahoitus kehittyy, maksetaanko Helsingin kukkarosta taas koko Suomen nostaminen jaloilleen? Yksi keino, joka on ajankohtainen tänäkin vuonna, on ruuhkamaksujen käyttöönotto. Ilmastonmuutoksen torjumiseksi ja ruuhkien ratkaisemiseksi meidän on välttämätöntä lisätä joukkoliikenteen käyttöä, laskea sen hintaa ja parantaa laatua. 5-10 vuoden aikavälillä keino saada rahoitusta joukkoliikenteen kehittämiseen ovat ruuhkamaksut. Ruuhkissa nyt tuhlautuvan työajan säästäminen on myös mitä oivallisinta tuottavuustekoa. Luulisi tässä taloudellisessa tilanteessa Kokoomuksenkin kääntyvän ruuhkamaksujen kannalle.

Eräs keskeinen tulonlähteemme on ollut myös Helsingin Energian tuloutus. Kuten tässä jo mainittiin, tänä keväänä käsittelemme Helsingin Energian kehitysohjelmaa, jonka tavoitteena on asteittain tehdä Helsingistä hiilineutraali kaupunki. Tämä on hieno ja tärkeä tavoite. Niin hieno ja tärkeä, että Vihreä-ryhmästä tämän tavoitteen saavuttaminen saa myös maksaa jotakin. Meidän on muistettava, että ilmastonmuutoksen torjumatta jättäminen maksaa aina enemmän kuin sitä hillitsevien muutosten tekeminen. Jotkut poliitikot ovat jo maallanneet piruja seinille ennustaen, että emme pysty enää käyttämään ollenkaan Helenin tuloutuksia palveluiden tuottamiseen. Tässä on syytä lopettaa panikointi ja perehtyä tarkemmin ennusteisiin.

Helenin laatiman arvion mukaan meidän on investoitava päästöjen vähentämiseen miljardi euroa 2020 mennessä. 2030 mennessä arvio on 2 miljardia. Tähän pidemmän aikavälin kustannusarvioon on syytä suhtautua kriittisesti, siihen liittyy suuria epävarmuuksia, sillä puolet investoinnista koostuu kalliista ja tehottomasta hiilen talteenottotekniikasta. Sille tulisi Vihreiden mielestä löytää halvempi ja varmempi vaihtoehto. Huomionarvoista on myös se, että viimeisen 10 vuoden aikana, 2000–2009 Helen on investoinut lähes miljardi euroa ja silti pystynyt tulouttamaan vuosittain 200–300 miljoonaa euroa kaupungin kassaan.

Merkittävin asia, jonka toivoisi jokaiselle valtuutetun jäävän nyt päähän tästä keskustelusta, on se, että päästövähennysten takia Helenin tuloutus ei romahda nolleen, toisin kuin jotkut ovat maallanneet, vaan vähenee arviolta 40–100 miljoonaa euroa vuodessa. Se on toki

3.2.2010

merkittävää mutta ei sama asia kuin nolla. Itse tulkitsenkin, että Helsingin Energian kehitysohjelman yhteydessä mitataan, mille puolueelle ilmasto- ja ympäristöpuheet ovat vain poliittista kimalletta, ketkä ovat oikeasti valmiita lähtemään toimenpiteisiin.

Arvoisa puheenjohtaja.

Jatkan seuraavaksi menoista. Kuten sanottu, meille Vihreille on tärkeää, ettemme heikennä kaupunkilaisten palveluita, ja siksi olemme valmiita nostamaan kunnallisveroa. On monia palveluita, jotka ovat Vihreiden mielestä tällä hetkellä huonolla tai riittämättömällä tasolla. On kuitenkin rehellisyyden nimissä sanottava, että lähitulevaisuudessa palvelutason korotuksiin ei ole varaa, ei ennen kuin verotulomme kasvavat ennen talouskriisiä vallinneelle tasolle. Meidän on saatava palveluiden tuottavuus ja vaikuttavuus nousuun. Nykyisellään tuottavuus tulkitaan työntekijöiden hiostamiseksi, ja tätähän sen ei ollenkaan pitäisi olla. Se tarkoittaa sitä, että otetaan uutta tekniikkaa ja toimintatapoja käyttöön niin, että työntekijät voivat tehdä oikeita töitä eivätkä puuhastella hankalien työtapojen vuoksi.

Tuottavuuden parantamista on edistetty rahoitusjohtaja Korhosen johdolla jo useampi vuosi. Tuloksia pitäisi alkaa kohta näkyä. Monissa muissa suomalaisissa kaupungeissa tuotetaan palveluita paljon Helsinkiä tehokkaammin. Esimerkiksi sosiaali- ja terveyspalvelut per asukas ovat 10 % 20 suurimman kaupungin keskiarvoa suuremmat. Hallintoon törsäämme 25 % enemmän kuin keskimääräinen suomalainen suuri kaupunki. Toki on niin, että Helsingissä väestöpohjaan liittyy erityishaasteita, mutta näitä on eittämättä myös muilla suurilla kaupungeilla.

Koska emme halua tinkiä palveluiden laadusta tai saatavuudesta, on meidän toimittava tehokkaammin. Vähemmällä rahalla on saatava vaikuttavampia palveluita. Meidän tulisi myös keskittyä tuottamaan niitä palveluita, jotka ovat aidosti vaikuttavia. Meidän on saatava kustannukset per tuotettu palvelu laskemaan. Ja me Vihreät haluamme kutsua ammattijärjestöt miettimään yhdessä kaupungin johdon kanssa konkreettisia keinoja tuottavuuden parantamiseen.

Eräs esimerkki toimintaa tehostavasta rakenteellisesta uudistuksesta olisi toimeentulotuen perusosan maksatuksen siirtäminen Kelalle. Jos sitä vertaa tuloksiin, joita on saatu siitä, että elatusavun maksatus on keskitetty valtiolle, yhteiskunnalle koitua hyöty olisi todella merkittävä. On erittäin harmillista, että Kokoomus kaatoi valtioneuvostossa tämän merkittävän tuottavuusuudistuksen läpiviemisen.

3.2.2010

Olemme Helsingissä kohtuullisen yhtä mieltä siitä, että pääkaupunkiseudun kunnat tulisi yhdistää. Kaupunkien yhdistämisten tärkeimmät tavoitteet ovat toiminnalliset parannukset ja demokratian vahvistaminen. On kuitenkin syytä todeta, että tässä taloudellisessa tilanteessa voimme etsiä kuntien yhdistämisellä myös merkittäviä taloudellisia hyötyjä karsimalla hallintoa ja ottamalla käyttöön eri kaupungeissa parhaiksi havaittuja käytäntöjä. Olemme sitoutuneita Helsingin ja Vantaan yhdistymisen selvittämiseen. Tämän hankkeen tulee olla yksi keskeisimmistä painopisteistä tänä vuonna, ja meidän on tehtävä kaikkemme sen eteen, että Helsinki ja Vantaa yhdistyisivät.

Erikoissairaanhoidon kustannukset ovat yksi Helsingin suurimpia yksittäisiä menoeriä. Arvio on, että Helsingille tuleva lasku on jälleen yli 10 % budjetoitua suurempi viime vuodelta. Viime vuoden aikana tehdyt selvitykset osoittavat, että HUSin laskutus ei ole läpinäkyvää ja kaupungit ovat mm. maksaneet valtion vastuulle kuuluvia menoeriä. Odotamme HUSin uudelta toimitusjohtajalta huomattavasti nykyistä kovempaa menokuria. Vihreät suhtautuvat avoimin mielin myös HUSin rakenteellisiin uudistuksiin.

Tilakuluista pitää löytää säästöjä lisäämällä kaupungin tilojen yhteiskäyttöä. Tätä voitaisiin parantaa lisäämällä hallintokuntien yhteistoimintaa sekä pohtimalla muuntojoustavuutta ja investointikustannusten kohdistamista jo rakennusvaiheessa. Hallintokuntien on syytä tutkia kriittisesti tilojensa käyttöä ja luopua sellaisista tiloista, joiden tarve on vähentynyt. Säästön on kuitenkin oltava todellista, sillä myös tyhjänä seisova tila kuluttaa kaupungin resursseja.

Työllisyyden hoidosta: Meidän mielestämme työllisyyden hoidossa tulee keskittyä vuonna 2011:kin nuorisotyöttömyyteen ja pitkäaikaistyöttömyyteen. Nuorisotyöttömyys, kuten tiedämme, on noussut 80 % viimeisen vuoden aikana. Kaupungin ja valtion tämän vuoden lisäpanostukset ovat hyvä alku työllisyyden hoidon parantamiseksi. Lisärahan ja sellaisen rakennemuutoksen myötä, että palkkatuetun työn jaksoja lyhennetään 7 kuukaudesta 6 kuukauteen, voidaan lähes kaksinkertaistaa palkkatuetun työn piirissä olevien ihmisten lukumäärä, ja tämä on tietenkin hienoa. Mutta meidän on oltava rehellisiä sen suhteen, että myös vuonna 2011 joudumme käyttämään merkittävästi kaupungin rahoitusta työllisyyden hoitoon.

Eräs esimerkki on työpajatoiminta, joka on tutkitusti tehokas tapa vähentää nuorten syrjäytymistä ja edistää työllistymistä ja opintoihin

3.2.2010

hakeutumista. Tuore tutkimus osoittaa, että yli puolet 3-4 kuukauden työpajajakson suorittaneista nuorista on puoli vuotta pajajakson jälkeen töissä, opinnoissa ja muussa työpajan jälkeisessä toimenpiteessä. Työpajatoimintaan työllisyyden hoidon toimenpiteenä tarvitaan lisäresursseja.

Meidän on huolehdittava koulujen resursseista myös säästöpainneiden alla koulupudokkuuden ehkäisemiseksi. Viime valtuustokaudella lisäsimme rahaa mm. ammatillisen opetuksen lähiopetukseen ja purimme edellisen kauden säästöjä. Pudokkuusluvut ovat edelleen korkeita ammatillisessa opetuksessa, nyt jopa 40 % aloittaneista keskeyttää koulutuksen. Uusien säästöjen tekeminen ammatillisessa koulutuksessa ei ole perusteltua.

Vihreä ryhmä haluaa käydä investoinnit huomattavasti aiempaa tarkemmin läpi. Turhiin monitasoristeyksiin ja paraatipuistoihin ei ole nyt varaa. Investointien pitää luoda edellytyksiä uudelle, ekologisesti kestäväälle kasvulle. Aina paras ratkaisu ei ole investoida uuteen tilaan, sillä uudisrakentaminen on usein kallista ja hidasta. Tarvitsemme innovatiivisempia ratkaisuja, joista minulla on yksi oiva esimerkki. Eräs hanke, jota eri ryhmien valtuutetut ovat vuosien varrella kovasti ajaneet, on Tanssin talo. Tanssi on liikunnan ja kulttuurin muoto, josta olemme huomanneet, että se on monella tavalla Helsingissä huonosti kohdeltu laji. Meidän mielestämme kulttuuritalojen varaan rakentuva kulttuuripolitiikka on vanhanaikaista ja pitäisi päivittää, ja siksi ehdotammekin, että selvitetäisiin mahdollisuudet tehdä Stoasta Tanssin talo. Stoan ohjelma on jo nyt tällä hetkellä hyvin tanssipainotteinen. Jos se nimettäisiin Tanssin taloksi ja tehtäisiin tarvittavat satsaukset tulojen muokkaamiseksi, voitaisiin Helsinkiin saada kansallinen tanssin keskus jopa vuodessa. Hienoa olisi myös sijoittaa tämä uusi kulttuurikeskus Itä-Helsinkiin. Tämä yhtenä esimerkkinä siitä, että aina ei tarvita uudistilaa vaan voidaan miettiä myös uutta käyttöä nykyisille tiloille.

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin lopettaa puheeni painottamalla, että nyt linjaamamme toimet talouden tasapainottamiseksi eivät saa aiheuttaa syrjäytymistä ja siten suurempaa laskua muutaman vuoden kuluttua. Toimiamme on arvioitava myös sosiaalisen kestävyysnäkökulmasta. Tiukassakaan tilanteessa ei tule säästää ennaltaehkäisevästä toiminnasta. Kun tulevaisuudessa jokainen työikäinen suomalainen tarvitaan töihin, meillä ei ole varaa antaa lasten ja nuorten syrjäytyä tai antaa yhdenkään työikäisen ja työkykyisen syrjäytyä pois työmarkkinoilta.

3.2.2010

Arvoisa puheenjohtaja.

Taloudellisesti tiukkoina aikoina on tärkeää pitää huolta palveluista, jotka lisäävät kaupunkilaisten onnellisuutta kaikkein eniten. Kirjastot, teatterit, leikkipuistot ja liikuntapaikat eivät maksa paljoa mutta ovat pahoinvointia ennaltaehkäisevää toimintaa parhaimmillaan.

Kiitos.

Valtuutettu Bergholm

Herra puheenjohtaja, arvoiset valtuutetut.

Tämä samainen kaupunginvaltuusto hyväksyi alle vuosi sitten koko tätä valtuustokautta kattavan strategiaohjelman, jossa asetetaan tavoitteeksi asukkaiden hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen, syrjäytymistä päätettiin ehkäistä, lasten ja nuorten hyvinvointia parantaa, ikääntyvien toimintakykyä, sen säilymistä edistää. Toimeentulotukea saavien nuorten osuus vähenee, pitkäaikaisesti toimeentulotuen varassa elävien arjessa selviytyminen paranee, päiväkotiryhmien kokoa pienennetään. Helsinkiläisten terveyseroja kavennetaan vaikuttamalla kaupungin toimenpitein terveyserojen taustatekijöihin, työttömyyteen, työn kuormitukseen, tuloeroihin.

Tälle vuodelle hyväksytty budjetti ei valitettavasti tue strategiaohjelman tasa-arvotavoitteiden toteuttamista vaan päinvastoin. Palvelut niukkenevat, aivan erityisesti suhteessa palveluiden tarpeen kasvuun. Palveluiden saatavuudessa ja laadussa asukkaat tulevat kohtaamaan kasvavia ongelmia, lisäksi käyttötalouden leikkaukset lisäävät työttömyyttä. Kaupungin henkilökunnan työhyvinvointi ja työssä jaksaminen vaarantuvat.

Sosialidemokraatit esittivät budjettiesitykseen verrattuna maltillisia mutta kuitenkin tuntuvia lisävoimavaroja hyvinvointipalveluihin ja työllisyyden hoitoon. Lasten päivähoitoon, kouluruokailuun, lastensuojeluun, päihdehuoltoon, vanhusten palveluihin, toimeentulotukeen, terveydenhuoltoon, liikuntaan ja kulttuuriin sekä kaupungin henkilökunnan palkankorotuksiin ja työllisyyden hoitoon esitimme kaikkiaan nettomääräisesti 75 miljoonan euron lisäyksiä. Se on 1,9 % Helsingin käyttötalouden kokonaismäärästä. Esitimme myös lisämenojen vastuullista rahoitusta, kunnallisverojen korottamista yhdellä prosenttiyksiköllä.

3.2.2010

Mutta kuten kaikki muistavat, valtuuston enemmistö päätti toisin. Näistä päätöksistä ja niihin liittyvistä keskusteluista ja väittelyistä on kulunut muutama kuukausi. Valitettavasti nämä kuukaudet ovat vain vahvistaneet tuolloista arviotamme Helsingin taloudesta ja hyvinvointipalveluiden rahoituksesta Helsingissä. Tämän vuoden budjetissa esimerkiksi lasten päivähoitoon, lastensuojeluun, terveydenhuoltoon ja toimeentulotukeen varatut voimavarat eivät tule riittämään. Varovaisenkin arvion mukaan kysymys on useamman kymmenen miljoonan euron alibudjetoinnista.

Lisäksi Helsinki ei ole vieläkaan määritellyt kantaansa sen suhteen, miten henkilökunnan lakisääteiset palkankorotukset aiotaan tänä vuonna rahoittaa. Itse asiassa hyväksytty budjetti määrittelee asian niin, että mitään resursseja tähän ei ole varattu, on vain lupaus, että kaupunginhallitus tarkastelee tilannetta, kun kunta-alan työmarkkinasopimus on solmittu. Mikäli Helsinki aikoo rahoittaa palkankorotukset ilman budjettiylityksiä, ilman menolisäyksiä siis, kysymys on arviomme mukaan vähintään 30 miljoonan euron lisäleikkauksista palveluihin ja merkitsee vääjäämättä kaupungin henkilökunnan määrän voimakasta supistamista.

Kun nyt evästämme kaupunginhallitusta vuoden 2011 budjettiraamin määrittelyssä, olemme siis kahdessakin suhteessa vaikeassa tilanteessa. Yhtäältä emme alkuunkaan riittävällä tarkkuudella tiedä, minkälaiseksi kuluvan vuoden kustannustoteutuma tulee muodostumaan. Eli miltä pohjalta vuoden 2011 talousarvion numeroita on realistista arvioida. Toiseksi, syvän taantumän vaikutukset menojen lisäksi myös kaupungin tuloihin on edelleen vaikeasti arvioitavissa.

Helsingin vuoden 2009 tilinpäätös ei ole vielä valmistunut. Talouden ja toiminnan tuoreen seurantaraportin mukaan kaupungin viime vuoden tulos tulee olemaan miinuksella 6,5 miljoonaa euroa ja alijäämä poistoerojen, varausten ja rahastojen muutosten jälkeen yhteensä 41,7 miljoonaa euroa. Tilinpäätöksestä tulee siis voimakkaasti budjettia heikompi, mutta minkäänlaisiin paniikinomaisiin johtopäätöksiin tilanne ei anna aihetta. Helsinki on taantumavuoden 2009 jälkeenkin vauras, ja sillä on erinomainen maksuvalmius. Helsinki voi hyvin, monet helsinkiläiset eivät.

Tässä yhteydessä haluan lyhyesti kommentoida myös niitä numeroita, joita esitetään, kun luonnehditaan viime vuoden tai viime vuosien muutoksia. Olisi tärkeää, että näissä muutoksissa nyt ainakin otettaisiin huomioon kustannuskehitys ja väestömäärän kehitys. Näillä

3.2.2010

korjauksilla Helsingin kasvuluvut eivät ole ollenkaan sen kaltaisia kuin ilman näitä korjauksia esitettäessä saadaan tilanne näyttämään. Kuva siitä, että Helsingissä on tolkkumasti ja summittain tuhlattu erilaisiin, vain heikosti perusteltuihin hankkeisiin, on mielestämme virheellinen.

Sosialidemokraattien talousarviolinjan ydin on palveluiden ja työllisyyden turvaaminen. Kannatamme tuottavuuden ja vaikuttavuuden parantamista. Palveluiden leikkaaminen ei sitä merkitse, usein päinvastoin. Usein leikkaamalla saadaan yksikkökustannuksilla mitattuna vähemmän sitä palvelua, mitä halutaan tuottaa. Kaupungin väestömäärän, erityisesti alle kouluikäisten lasten, vanhusten ja maahanmuuttajien määrän lisääntyminen on otettava huomioon talousarviota laadittaessa. Lisäksi haluamme luoda hyvinvointipalveluihin voimavaroja kohdata laman mukanaan tuoma palveluiden tarpeen kasvu, esimerkiksi lastensuojelussa, päihdehuollossa ja mielenterveystyössä.

Vaikka tasavallan hallitus kantaa päävastuun katastrofaaliseksi muuttumassa olevan nuorisotyöttömyyden lieventämisestä, myös Helsingin on tehtävä osansa. Ja se on paljon enemmän kuin tänä vuonna työllisyyden hoitoon on Helsingissä on suunniteltu resursoitavan. Pidämme perusteltuna kunnallisveron korottamista palveluiden turvaamiseksi ja työttömyyden lieventämiseksi. Kysymys on myös solidaarisuudesta, parempiosaisten vastuusta hyvinvointivaltion rahoittamisessa. Tässä asiassa meillä ei ole tarvetta takinkääntöön.

Kannatamme myös kaupungin investointitoiminnan pitämistä korkealla tasolla. Erityisesti on luotava edellytyksiä kohtuuhintaisen asuntotuotannon merkittävälle kasvattamiselle ja ekologisuuden vahvistamiselle liikenteessä ja rakentamisessa. Investoiminen työllistää ja luo edellytyksiä kaupungin kehitykselle. On myös suhdannepoliittisesti oikein painottaa investointeja taantumaan.

Helsingin talousarvioprosessissa on paljon kehitettävää. Luottamushenkilöiden vastuuta ja vaikutusmahdollisuuksia on vahvistettava, todellisuudessa eikä vain muodollisesti. Katsomme, että kaupunginhallituksen tulee ottaa menoraamin lisäksi kantaa myös keskeisiin tuloperusteisiin jo tänä keväänä. Lisäksi esitämme, että kaupunginhallitus tarkastelee keväällä hyväksymänsä budjettiraamin realistisuutta tuoreimman taloutta ja toimintoja koskevan informaation pohjalta elokuussa ja täsmentää näkemyksensä. Sen pohjalta virkamiesjohto laatii sitten pohjaehdotuksen, joka tulee valtuustoryhmien ja valtuuston käsiteltäväksi.

3.2.2010

Meiltä on kysytty viime syksynä ja sen jälkeen, haluammeko olla mukana vastuullisessa helsinkiläisessä yhteistyössä vai arvostella oppositiosta tehtäviä ratkaisuja. Asia on aivan selvä. Sosialidemokratia on vastuunkannon ja yhteistyön yhteiskunnallinen liike. Pyrkimyksemme on, että Helsingin ensi vuoden talousarvio voidaan hyväksyä laajalla enemmistöllä ja tietenkin niin, että me olemme osa tätä enemmistöä. Sisältö on kuitenkin tärkeintä. Hyvinvointipalvelujen alasajoa ja eriarvoisuuden kasvattamista merkitsevää linjaa emme voi olla tukemassa, varsinkin, kun siihen ei ole mitään ulkoista pakkoa.

Valtuutettu Peltola

Hyvät ihmiset.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmän keskeinen tavoite on kaupungin peruspalvelujen saaminen elinkelpoisiksi rahoittamalla niille riittävä oma henkilöstö. Vakinaisista työntekijöistä pihtaaminen pahentaa työttömyyttä, ja työttömyys lisää kaupungin toimeentulotuen ja palvelujen menoja. Monet peruspalvelujen osaavat ammattilaiset pystyisivät myös jakamaan töitään erilaisten avustavien työntekijöiden kanssa, jos kaupunki palkkaisi työttömiksi jääneitä ja jääviä pitempiaikaisiin työsuhteisiin. 6 kuukauden työllistämisjaksot ovat epätaloudellisia ja turhauttavia, mutta jo vuoden parin jaksot helpottaisivat vakinaisten työtä ja antaisivat työllistetyille kokemusta, jonka varassa voi päästä pysyvämpiin töihin tai hakeutua lisäkoulutukseen. Erityisen tärkeää on varmistaa, että syrjäytymisvaarassa oleville nuorille järjestetään sopivia koulutus- ja työmahdollisuuksia. Se on paras investointi sekä näille nuorille ja heidän perheilleen että myös kaupungille.

Vasemmistoliitto tavoittelee ensi vuodelle talousarviota, joka turvaa helsinkiläisille riittävät peruspalvelut ja niiden tekijöille kohtuullisen palkkatason kunnallisissa työpaikoissa. Kaupungin väestönkasvu ja samanaikainen verotulojen supistuminen edellyttävät tehtävien tärkeysjärjestyksen punnitsemista jokaisen päätöspykälän kohdalla. Metropolipönötyksen kaupunki voi jättää yksityisen sektorin ja kuntalaisten omatoimisuuden varaan. Metropoliuunelmia varjostavat pahasti esimerkiksi esitykset terveysasemien ja kirjastojen karsimisesta varsinkin kaupungin laita-alueilta, joilla on ennestään vähän palveluja.

Helsinkiläisten enemmistö haluaa säilyttää ja saada lisää kirjastoja ja terveysasemia, myös mahdollisesti vapautuvista koulutiloista toivotaan

3.2.2010

kaupungilta sellaista politiikkaa, että kaupunki vuokraisi niitä esimerkiksi taiteilijoille ja erilaisille harrastajaryhmille, jotta saataisiin kaupungin kulttuurielämää kohennettua joka puolella kaupunkia. Näiden vapautuvien koulutilojen käyttöä pitäisi myös tarkastella joka paikassa siitä näkökulmasta, millä tavalla niiden käyttö voi edistää yhteisöllisyyden ja myös kunnallisen demokratian kasvua tässä kaupungissa.

Säästäväisyys on peruspalveluissa epätaloudellista. Esimerkiksi kotihoito on saanut kaupungin johdolta useasti kehuja säästäväisyydestä. Kotihoito ei kuitenkaan pysty meillä turvaamaan tavoitteidensa mukaisesti vanhusten ja sairaiden hyvinvointia, jos ei se saa merkittävästi lisää osaavaa työvoimaa. Työvoiman pihtaaminen tuottaa hoidettavien ja hoitajien pahoinvointia ja sairastamista sekä työntekijöiden suurta vaihtuvuutta. Kustannukset kertautuvat myös muissa palvelumenoissa.

Kaupunginhallituksen esittelytekstissä sanotaan, että on selvää, että kaupungin toimintamenoja on vähennettävä vuosittain talouden saamiseksi tasapainoon. Lisäksi siinä sanotaan, että tämän vuoden ennätysmäisen korkeiden investointien vähentäminen ei ole mahdollista uusien alueiden rakentamisen takia. Vasemmistoliiton käsityksen mukaan on ensin huolehdittava nykyisten asukkaiden palveluista ja tingittävä sellaisista uusista hankkeista, jotka eivät ole välttämättömiä kaupungin kestäväälle kehittämiselle.

Pitääkö kunnallisveroprosenttia nostaa ensi vuonna? Paljon parempi olisi tietenkin, että hallitus ja eduskunta ottaisivat vastuun käteen ja verottaisivat enemmän suuria pääomia ja suuria pääomatuloja. Mutta kun meillä Helsingissä on kuitenkin käytettävissä veropolitiikasta vain tämä kunnallisveropuoli, niin tämän päätöksen tekeminen vaatii rehellisiä vastauksia tämän vuoden todellisista palvelumenoista ja investointien toteuttamisesta ja niiden pohjalta poliittisten ryhmien perusteellisia neuvotteluja, joista valtuutettu Bergholmkin äsken puhui. Vasemmistoliitto toteaa, että ensi vuodelle ei synny kunnollista budjettia, jollemme todellakin nyt kerää yhteen päättäjien ja viranhaltijoiden erilaisia tietoja ja näkemyksiä ja rakenna siitä riittävää yhteisymmärrystä. Kunnallisen tuloveron nostaminen on mukana tässä neuvottelussa, muuta päätöksen perustaksi meillä on oltava nykyistä parempi tieto ja ymmärrys menokehityksestä ja kaupungin lainapolitiikasta ja ottolainauksen kehitystarpeista.

Helsingin tapahan on joka vuosi alibudjetoida palveluja ja ylibudjetoida investointeja. Tämän vuoden budjetissa tämä vielä korostuu. Viime

3.2.2010

vuoden investointivarauksesta siirretään 100 miljoonan luokkaa tälle vuodelle, vaikka tämän vuoden raha on muutenkin ennätysuuri. Kaikkia investointeja ei pystytä toteuttamaan eikä niihin varattuja lisälainoja tarvitse myöskään nostaa. Me todella tarvitsemme nykyistä tarkempaa menojen ja otto- ja antolainojen ennustamista ja seuranta, muuten teemme helposti satojenmiljoonien budjetointivirheitä ilman, että olisimme voineet punnita eri vaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia.

Vaikka meillä oli ottolainaa joulukuussa 1 500 euroa jokaista kaupunkilaista kohti, antolainaa oli kuitenkin vielä enemmän. Helsingin myöntämät lainat ovat varsin riskittömiä ja sidottuja palveluja tuottavaan omaisuuteen. Suurimmat lainat on annettu kaupungin omien liikelaitosten investointeihin ja asuntotuotantoon, jotka maksavat kyllä itse kaupungin ottamien lainojen menot. Me odotammekin kaupunginhallitukselta ensi vuoden budjettiraamin pohjaksi perusteellista tämän ja ensi vuoden investointien tarpeellisuuden ja ajoituksen tarkistusta. Osan tämän vuoden hankkeista tiedämme jo nyt siirtyvän. Syksyllä tekemäämme palvelubudjettiin jäi isoja reikiä, jotka on katettava lakien ja työehtosopimusten mukaisesti. Nämä reiät ovat kuitenkin pienempiä kuin investointien rahoitukseen varattu ylimääräinen lainanotto.

Jos tarkastellaan muuta menokehitystä tänä vuonna, voidaan todeta, että saattaa olla, että työttömyyden lisääntyessä lasten päivähoidon kysyntä hieman laskee. Voi se kyllä noustakin, mutta ehkä siinä ei kuitenkaan kovin suuria uusia lisäreikiä synny. Lastensuojelumenot ovat kuitenkin kasvussa, ja lastensuojelu on edelleen, tavalliseen tapaan alibudjetoitu. Sijaishuoltoon budjetoitiin tälle vuodelle toteutumaton toive, että perhehoidolla voitaisiin korvata nopeasti laitospaikkoja. Ensi vuoden talousarvion teossa pitää luopua tästä katteettomasta toiveesta. Siirtyminen perhehoitoon voi toteutua vain vähitellen, ja jotta se yleensä onnistuisi, tarvitaan siihen kunnollinen lisäinvestointi. Sosiaaliviraston on koulutettava perhehoitajia ja lisättävä heille ja sijoitetun lapsen vanhemmille jatkuvaa ammatillista tukea, jotta sekä lapsi että hoitaja ja mieluummin myös lapsen vanhemmat tuntevat lastensuojelun onnistuvan tehtävässään. Myös lasten ja nuorten uusien hyvinvointihankkeiden taloudellisia tuloksia on odotettava vuosia, vaikka ne parantavat välittömästi perheiden selviytymistä.

Vanhuspalveluohjelmissa korostetaan peruspalvelun tärkeyttä ja vanhuksen oikeutta turvalliseen hyvinvointiin. Ohjelmat on kuitenkin alibudjetoitu, ja ne luottavat liikaa työn tehostamiseen, palvelujen pilkkomiseen ja tiukkoihin myöntämisperusteisiin. Perusterveyspalvelujen saaminen on Helsingissä nyt kiinni ihmisen

3.2.2010

maksukyvystä. Kunnolliset terveysasemat ovat ainoa kestävä ratkaisu tähän ongelmaan. Nyt suunniteltavat palvelusetelit ruokkivat vain yksityisen terveydenhuollon lisäkasvua, sen sijaan investointi terveysasemiin tuottaisi hyvää elämää ja olisi rahanäkökulmastakin paljon tuottavampaa kuin uudet rakennukset tai moottoriväylät, joita meille tarjotaan talouden elvytyksen ja metropolin kilpailukyvyn nimissä.

Suomen kansantalouden liiallinen riippuvuus globaaleista markkinoista pitää yllä korkeata työttömyyttä ja suuria tuloeroja. Tämä on yhtä totta pienessä Suomessa kuin maailman rikkaimmissakin valtioissa. Pohjoismaisella kuntien palvelutuotannolla on suuri kotimarkkinoita vakauttava merkitys, kun vientiyritykset ja niiden perässä tuontiyrityksetkin tekevät työttömiä. Ja meillä Helsingillä on vielä erityisetuna oman aika taloudellisen energiatuotantomme olemassaolo ja kehittäminen. Kotimarkkinatuotannon merkittävin romahdus oli asuntorakentamisessa, jonka hinnat nousivat globaalin kuplan mukana. Matalat lainakorot ja tuotannon vähäisyys pitävät edelleenkin hintoja nousussa. Pääkaupunkiseudulla rakennettiin tämän laman, kuten edellisenkin laman edellä, korkeaan hintaan liikaa toimistotiloja ja kalliita asuntoja. Kohtuuhintaiselle asuntotuotannolle ei riittänyt tilaa eikä tuottajia eikä löydy nytkään, vaikka asuntojono ja työttömien rakentajien jono kasvavat koko ajan.

Vanhanaikaisiksi nimettyjä ja halvempia toimistotiloja on runsaasti vapaana, halpoja asuntoja ei. Vapaat markkinat eivät ratkaise asuntopulaa korkea- eikä matalasuhdanteissa. Sen takia Helsingin pitäisi kyllä tarkistaa sekä kaavoituspolitiikkaansa että rakentamispolitiikkaansa ja rakentaa ja tuottaa itse vuokra- ja asumisoikeusasuntoja paljon enemmän kuin aikaisemmin on tehty.

Puheenjohtaja.

Totean vielä, että kaupungin omat lähipalvelut parantaisivat tuntuvasti aluekeskuksia, jos niille annettaisiin kunnolliset tilat ja tarpeeksi työvoimaa. Nämä lähipalveluverkot pitää suunnitella peruspiiri- ja suurpiiritasolla niin, että palveluyksiköiden työntekijät ovat lähellä toisiaan ja pääsevät luontevaan yhteistyöhön asukkaiden ja toistensa kanssa.

Ledamoten Torvalds

Ärade ordförande, bästa fullmäktigemedlemmar.

3.2.2010

Dagens tidningar innehåller tre små notiser som alla på ett eller annat sätt visar vad vi har framför oss. Handeln i Finland tror inte på bättre tider, EU förefaller vara den stora förloraren i krisens eftervård, och inom Finlands exportindustri finns det en inte särskilt våldold, snart briserande arbetslöshet. Vi står alltså inför stora utmaningar. SFP-gruppen tar inte ställning till vilken höjning av kommunalskatten år 2011 borde vara. På grund av skatteutjämningssystemet är det viktigt att noga räkna efter vilken höjning som kunde ge helsingforsarna en så stor del av skattepengarna som möjligt. I värsta fall riskerar vi nämligen att höja kostnaderna och samtidigt betala ut mera till andra kommuner. Avgörande för vardagen i Helsingfors är att komma överens om hur skattemedlen riktas och på vilket sätt vår förvaltningskultur och framför allt stadens organisation kan utvecklas för att bättre motsvara invånarnas behov och för att fungera effektivare.

Olemme siis suurten haasteiden edessä, eivätkä nämä haasteet ole ensisijaisesti kielellisiä, vaikka niin joskus tuntuu.

Maineikkaan taloushistorioitsijan Karl Polanyin vuonna 1944 ilmestyneessä Suuressa murroksessa, The Great Transformation, toisen osan otsikkona oli Saatanallinen mylly, Satanic Mill. Polanyi kuvaa siinä, miten teollinen vallankumous ihmeiden kaltaisin muutoksin oli parantanut tuotantokoneistoa. Sitten hän lisää, että siitä seurasi katastrofaalinen ihmisten elämän suistuminen raiteiltaan. Elämme nytkin erittäin kovassa myllerryksessä. Miten saatanallinen siitä tulee, riippuu osittain meistä.

Maailmanlaajuisen taantuman varsinainen aiheuttaja oli maailmankaupan vakava tasapainohäiriö. Tämän häiriön keskeinen suhde on Yhdysvaltojen ja Kiinan Chimericaksi kutsuttu keskinäinen riippuvuus. Chimerica perustuu toisaalta Kiinan kansantasavallan voimakkaasti aliarvostettuun ? , toisaalta Yhdysvaltain suruttomaan ylikulutukseen. Tutkijat ovat kohtalaisen yksimielisiä siitä, että tätä keskinäistä riippuvuutta pitää purkaa, mutta mieluummin ei yhtäkkisellä hätäjarrutuksella. Seurauksena tällaisesta hallitusta jarrutuksestakin on maailmankaupan volyymin supistus. Tämä tarkoittaa yhdessä Kreikan, Portugalin ja Espanjan vakavien ongelmien kanssa, että meidän taloutemme elpyy hitaasti tai erittäin hitaasti. Tuhlaajapojalle seuraava kymmenluku voi muodostua samanlaiseksi menetetyksi vuosikymmeneksi kuin edellinen vuosikymmen oli Yhdysvalloille. Meiltä kysytään siis viisautta.

I dagens tidningar hittar vi också reportage om hur svårt det är att ens

3.2.2010

att hitta ett sommarjobb. Det är en liten fingervisning om att vi nu måste bära ett speciellt ansvar för den framväxande generationen. Den långsamma tillväxttakten kommer i första hand att drabba dem som nu försöker komma ut på arbetsmarknaden. De nationalekonomiska signalerna och arbetslöshetssiffrans dystra riktning har försatt oss i en ny situation. Vi bör vara beredda på att diskutera en senareläggning av en del av våra ambitiösa investeringsprogram, som vi under gynnsammare omständigheter har gått in för. Investeringar behövs för att förbättra sysselsättningen och bygga framtiden, men vi bör också vara beredda på att omprioritera våra målsättningar. SFP-gruppen fäster också uppmärksamhet vid stadens kapitalhushållning. Det är avgörande för servicen och för invånarna att kommande investeringar i energiproduktionen blir ekonomiskt framgångsrika och hållbara, och att det gäller både ekologi och ekonomi.

Työpaikat eivät tule lisääntymään läheskään siinä tahdissa, missä kansantalous kasvaa. Erityisen huonossa asemassa on nuori, jonka koulutus on jäänyt kesken tai jonka koulutus ei täytä hitaasti elpyvän kansantalouden muuttuvia vaatimuksia. Joudumme siis ennen kaikkea miettimään, miten me voimme lisätä opiskelumahdollisuuksia, houkutella nuoria pysymään kaidalla opin tiellä ja tarjota heille niin henkisesti kuin taloudellisesti palkitsevaa työtä. Kimurantiksi menevä kansainvälinen kilpailu tarkoittaa myös, että joudumme miettimään samanlaisia ratkaisuja, joita Obama esitti omassa puheessaan vajaa viikko sitten. Kansainväliset suuryritykset lähtevät ainakin toistaiseksi Kiinan hallitsevaan puolueen suojaan. Meidän tulee siksi etsiä ratkaisuja pienen ja keskisuuren teollisuuden mahdollisuuksissa. Design-pääkaupunkiprojekteissa pitää siis antaa etusija sellaiselle teollisuudelle, joka pysyy kotimaassa.

Kasvava nuorisotyöttömyys asettaa meille myös haasteita uuden hallintokulttuurin luomisessa. Kaupunginjohtaja Pajunen korosti tammikuisessa kaupunginhallituksen iltakoulussa, että haaste on melkoinen. Varmaa on, ettei se pelkästään valtuuston tarjoamille kepeillä onnistu. Budjetin valmisteluvaiheessa pitäisi siis keksiä keinoja, joilla hallintokuntia palkitaan, kun ne keksivät ja kehittävät yhteisiä ja voimavaroja säästäviä projekteja. Erityisen keskeisessä asemassa ovat kaikki ne hallintokunnat, jotka ovat suoraan nuorten kanssa tekemisissä, ja ajattelen tässä ehkä ennen kaikkea sivistys-, sosiaali-, urheilu- ja kulttuuritoimia. Ne voisivat yhdessä kaupunginhallituksen ja -valtuuston kanssa käyttää luovia kykyjään uudenlaisten projektien ideoimiseksi.

Joudumme vakavasti miettimään, miten suoraan tältä

3.2.2010

puhujakorokkeelta voidaan edes yrittää ohjata tapahtumia ja kaupungin korkeimpia virkamiehiä ja -naisia. Toivomme kuitenkin, että tämän keskustelun lopputuloksena olisi jonkinlainen Paula-Tuula-projekti, jossa apulaiskaupunginjohtajat kantaisivat erityisen vastuun.

Talousnäkymät huolestuttavat meitä myöskin maahanmuuttajien suhteen. För hundra år sedan när Polanyis sataniska kvarn började mala var invandratätheten lika stor i Helsingfors som den är idag. Utgångspunkten för politiken måste alltså vara att invandringen är ett faktum och en naturlig del av globaliseringen, av den globalisering vi ser idag. Det är inte bara kapital och varor och tjänster som rör sig, utan också människor med mänskliga öden bakom sig, och i bästa fall mänskliga rätter framför sig. För den samhälleliga sammanhållningen är det viktigt att inkomstklyftorna inte ökar. Ur invandrarens synvinkel väcker det åtminstone två frågor: 1) Hur ser sysselsättningsläget ut för invandrare? Där är utsikterna dåliga. 2) Hur fungerar utbildningen för dem?

Tiedämme, että työmarkkinat supistuvat. Silläkään saralla me emme pysty ihmettä suorittamaan. Siksi kaikki tarmomme on suunnattava opiskelumahdollisuuksien parantamiseen.

Det är inte ens särskilt ändamålsenligt att i ett tal som det här ta upp alla frågor. Därför begränsar jag mig till ytterligare bara två. Den första berör äldreomsorgen. SFP:s fullmäktigegrupp satte för sin egen del igång ett utredningsprojekt kring äldreomsorgen. Rapporten blir klar i maj, men redan nu, det som vi har utrett, pekar på stora brister. Bristerna handlar om att det finns stora glapp mellan de olika boendeformerna och servicen kring dem.

Kun meidän raporttimme valmistuu, tarjoamme tietenkin sen tuloksia muiden ryhmien pohdittavaksi ja riepotehtavaksi. Jo nyt on kuitenkin ilmeistä, ettei kolmas sektori ole pystynyt kantamaan vastuuta koko sektorin ongelmien ratkaisusta. Tarvitsemme siis uusia aloitteita ja sellaisen suunnitteluhorisontin, joka menee valtuustokausien yli ja joka sisältää selkeämmän työnjaon. Osa-alueet me jo tunnemme. Asuminen kotona edellyttää omaishoitoa tai/ja kotihoitoa. Palveluasuntojen tarjontaa pitää kehittää ja raskaan hoidon vastuualueita selvittää ja selventää.

Tämä kenttä on jokseenkin kaoottisessa tilassa, josta luvut puhuvat selkeää kieltään. Ainakin 300 vanhusta joutuu asumaan kieliympäristössä, joka rikkoo heidän perustuslaillisia ja inhimillisiä oikeuksiaan. Saattaa olla, että todellinen luku on paljon, paljon

3.2.2010

suurempi.

Under årens lopp har Helsingfors utvecklat en lite egendomlig förhandlingsmekanism. I bibliska ordalag kunde den beskrivas som smulorna från den rike mannens bord. Jag tror att det vore hög tid att förändra den här mekanismen.

Hyväksyimme kauden alussa strategian, mutta välillä tuntuu siltä, että strategia on muuttunut seisovaksi pöydäksi, josta jokainen taho vuorollaan käy napsimassa sille hyväksi tuntuvat ajatukset. Palveluverkkoa kehittäessä Rkp:n ryhmä peräänkuuluttaa strategiaan muutoksia kunnallisten palveluiden järjestämisestä. Erityisesti sosiaalisesti heikkojen kaupunginosien palveluita on katsottava kokonaisuutena. Olisi vihdoin houkuteltava, piiskattava tai suostuteltava virastot hallintorajoja ylittäviin toimiin niin, että vanhusten kokoontumispaikat, kirjastot ja lapsille suunnatut palvelut sijoittuisivat samoihin kiinteistöihin. Ehkä tämä edellyttää neuvottelumekanismien uudistamista.

Vuosien saatossa Helsinkiin syntynyt neuvottelumekanismi ei välttämättä ole erityisen demokraattinen saati sitten toiminnallisesti ja taloudellisesti toimiva. Pahimmillaan se on ota tai jätä -peli, jossa suurten ryhmien sisäiset enemmistöt sanelevat, mitä ja miten asiat hoidetaan. Ongelmana tässä menetelmässä voi olla, että vähän vastenmielisen ryhmäkurin kautta vähemmistö päättää kaupungin asioista.

Edessämme on nyt vaikeammat ajat. Siksi pitää myös neuvottelumekanismeja kehittää, jotta emme ajautuisi samanlaisiin vaikeuksiin kuin tämän vuoden budjetin hyväksymisen yhteydessä. Me tiedämme, missä ongelmat ovat, ja me pystymme myös etukäteen arvioimaan, mitä tulisi tehdä. Budjettisopu voi siis parhaimmassa tapauksessa syntyä erilaisten enemmistöjen kautta, eikä siinä ole mitään pahaa. Me edustamme erilaisia arvoja tai ainakin väitämme edustavamme niitä, ja niiden esille tuominen budjettineuvottelujen kautta olisi demokratian ja avoimuuden mukaista. Pahempi vaihtoehto on itse asiassa, että erilaiset mielipiteet naamioidaan ja peitellään suuren pakettiratkaisun alle. Tulemme ehdottamaan, että ryhmien puheenjohtajat vakavasti keskustelevat ja kehittävät neuvottelumenetelmiä.

Kiitos.

3.2.2010

Valtuutettu Valpas

Arvoisat valtuutetut.

Viime aikoina on kovasti synkisteltty maailmantalouden lukemia ja suomalaisen yhteiskunnan tulevaisuutta. Esimerkiksi muutama päivä sitten valtiovarainministeriö arvioi, että maamme julkinen talous on menossa umpikujaan talouskriisin, heikon työllisyystilanteen ja väestön ikääntymisen takia. Eilen saimme Helsingin Sanomien nettisivuilta lukea, että jopa 40 % Helsingin ydinkeskustan pienistä erikoiskaupoista aikoo muuttaa pois alueelta. Peräti 80 % samaisista liikkeenharjoittajista uskoo, ettei heillä ole enää yritystä vuoden päästä. Karua kertomaa todellisuudesta, jota kaupunkimme elää.

Em. kauhuskenaariot ovat kuitenkin ratkaistavissa, näin uskomme. Suomi ja Helsinki ovat aina selvinneet vaikeuksista, eivätkä Perussuomalaiset epäile hetkeäkään, etteikö niin kävisi myös tulevina vuosina. Ensi vuoden talouslukemat ovat synkkiä mutta eivät kokonaisuudessaan niin synkkiä kuin vuosi sitten. Silloinhan olimme tilanteessa, jossa talouslukemia kuvaavat käyrät näyttivät lähes pystysuoraan alaspäin. Tällä hetkellä samaiset käyrät ovat alkaneet oieta. Voisimme sanoa, että olemme tulossa mäkihyppyyn ponnistuslavalle. Jos ennusteisiin on yhtään luottamista, alamme lähestyä hyppymäen alaosaa ja meidän on nyt valmistauduttava ponnistamaan ylöspäin. Aivan kuten ponnistuksen ajoitus ja voima yhdistettynä tuuleen ratkaisee mäki- ja lennon pituuden, samalla tavalla vuoden 2011 budjetin tänä vuonna tapahtuva valmistelu ja päätetyt kohdistukset eri sektoreille ratkaisevat kaupunkimme lähivuosien tulevan talouskasvun vauhdin ja pituuden.

Alussa mainitut ydinkeskustan yrittäjät ovat näyttäneet omalla kohdallaan mallia, miten talouteen pyritään saamaan lisäruisketta. He ovat perustaneet CityShops-nimisen yhdistyksen, joka on alkanut tuoda pieniä erikoiskauppoja suuren yleisön tietoisuuteen internetin avulla. Samanlaista innovatiivisuutta ja tulevaisuuden uskoa tarvitsemme myös me kuntapäättäjät, niin tässä salissa kuin lautakunnissa budjetteja säättäessämme. Aivan kuten kauppiaat taistelevat oman toimeentulonsa puolesta, me kuntapäättäjinä taistelemme kaupunkimme ja sen asukkaiden puolesta. Tai niin meidän ainakin tulisi tehdä. Kun vastuuta on annettu, sitä on myös käytettävä vastuullisesti.

Arvoisat valtuutetut.

Seuraavaksi muutamia Perussuomalaisten evästyksiä

3.2.2010

budjettivalmistelun avuksi. Perussuomalaiset peräänkuuluttivat vuoden 2010 budjetin lähetekeskustelussa vauhtia asuntotuotantoon. Peräänkuulutamme sitä myös tällä kertaa. Hinnat hipovat pilviä niin vuokra- kuin omistusasuntojen kohdalla. Yksi suurimmista syistä on epäsuhta kysynnän ja tarjonnan välillä. Kaupungilla on vuosittain oma tavoitteensa uusien asuntojen määräksi. Valitettavasti täytyy todeta, että tällä saralla rakennusvelkaa on paljon. Tätä velkaa on paljon myös vanhojen kiinteistöjen huoltamisen kohdalla. Pidämme kestävämmänä ajatusta siitä, että rakentaisimme uusia, hulppeita keskustakirjastoja kymmenillämiljoonilla, kun samaan aikaan talot rapautuvat ja putket paukkuvat oikein urakalla. Soisimmekin näkevämme ensi vuoden budjetin yhteydessä lisäpanostuksia kaupungin kiinteistöjen, taloyhtiöiden kuin myös julkisen infrastruktuurin, erityisesti vesi- ja viemärijärjestelmien kohdalla. Valitettavasti elämme aikaa, jolloin nämä kohteet tarvitsevat yhä kiireellisempää huoltoa. Siksi on parempi toimia ennemmin kuin myöhemmin. Se tulee pidemmän päälle kuitenkin halvemmaksi.

Nyt kun vanhusten pitkäaikaissairaanhoidtoa on katsottu, on syytä kiinnittää huomiota kotihoitoon. Jokin aika sitten apulaiskaupunginjohtaja Kokkonen totesi, ettei kunnan tehtävä ole palkata seuraneitejä vanhuksille. Kummastelemme apulaiskaupunginjohtajan lausuntoa. Saamamme palautteen perusteella sitä on pidetty loukkaavana ja ihmisarvoa alentavana. Nykyaikana yksi vanhusten suurimpia huolia on nimenomaan sosiaalisen kanssakäymisen vähyys. Sairaaloista hädetyillä vanhuksilla oli edes jokin kontakti ihmisiin sairaalassa. Nyt kun heitä on alettu säästöjen nimissä hädätä koteihinsa hoidettavaksi, heitä uhkaa syrjäytyminen ja unohdus. Heidän henkinen ja fyysinen toimintakykynsä rappeutuu vauhdilla, jos kukaan ei ns. seurustele heidän kanssaan. Ilman "seuraneitejä" kaupungin säästöt tuottavat enemmän kuluja kuin todellisia säästöjä. Ulkoilutus ja kiireetön, päivittäinen kontakti luottoihmisen kanssa on erittäin tärkeää.

On hyvä, että nuorille on hengailupaikkoja ja skeittipuistoja, mutta missä ovat kaikille vanhuksille räätälöidyt vastaavat palvelut? Ulkoilutettu, liikkuvainen ja terve vanhus on aina halvempi kuin ulkoistuksen myötä kotiinsa unohdettu vanhus. Toivottavasti tämä näkemys näkyy myös vuotta 2011 koskevassa budjettiesityksessä lisäpanostuksena.

Lopuksi, mitä olisi Perussuomalaisten ryhmäpuhe ilman maahanmuutto-osuutta? Kiitämme asiasta vastuullisten ministerien viime päivien uusia linjauksia, mitä tulee taloudellisiin etuuksiin ja

3.2.2010

aiheettomasti turvapaikkoja hakeviin EU-kansalaisiin. Tervetuloa Perussuomalaisten linjoille. Uudet linjaukset tulevat varmasti helpottamaan ajan mittaan myös oman kaupunkimme tilannetta. Sitä odotellessa peräänkuulutamme edelleen Helsingin kaupungilta vastuullisempaa ja järkevämpää kokonaisvaltaista maahanmuuttopolitiikkaa. Resurssimme ovat rajalliset, joten meidän on toimittava niiden mukaisesti. Parempi kotouttaa 200 kunnolla kuin 1 000 surkeasti.

Lisäksi kehotamme kaupunkia ja sen henkilökuntaa sekä luottamusmiehiä pitämään tarkempaa huolta yhteisistä varoistamme. Esimerkiksi Uudenmaankadun vastaanottokeskuksen kunnostus on tullut maksamaan suomalaisten yhteisiä verovaroja noin 1,5 miljoonaa euroa. Tämä on aivan liikaa, kun samalla sanotaan "ei oota" kaikkialla yhteisössämme. Valtion piikki sisältää myös helsinkiläisten euroja, se on hyvä muistaa.

Hyvät valtuutetut.

Avoimet piikit ovat melko kyseenalaisia näin lama-aikoina, oli se piikki sitten Helsingin kaupungin tai valtion kustannettava. On aiheellista kysyä, eikö lama kosketakaan kaikkia.

Valtuutettu Kolbe

Kunnioitettu puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Olemme nähneet viimeisen 10 vuoden aikana, miten suomalainen yhteiskunta on asteittain liukunut kaupunkikulttuurin ihanuuteen, ja tähän on tietysti liittynyt pääkaupungin ja erityisesti pääkaupunkiseudun kasvun ja kukoistuksen aika. Olemme tottuneet yhteiseen hyvään ja siihen, että todellakin kaupunkivetoisuus on ollut yhteiskuntamme suuri avainsana. Suurissa kaupunkikeskuksissa on ollut kasvun voimaa ja imua, jos kohta tämän imun ongelmalliset kääntöpuoletkin ovat olleet näkyvillä. Kaupallisuuden ja kukoistuksen jalanjäljissä ovat tulleet luokkaerot, syrjäytyminen ja ikäpyramidin kääntyminen epäsuosiolliseksi.

On mahdollista, että tulevina vuosina olemme syvällä teologisessa totuudessa: 7 lihavaa vuotta, siitä seuraa 7 laihaa vuotta. Tämä tilanne velvoittaa meidät pohtimaan kunnan poliittista, moraalista ja konkreettista roolia. Kuinka pitkälle oma yhteisömme, siis kunta, voi venyä tuottamaan hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja sosiaalista

3.2.2010

oikeudenmukaisuutta. Ja todellakin, milloin alkaa yksilöiden omavastuu elämästä?

Me olemme oppineet monenlaista viimeisen 20 vuoden aikana laman kokemuksesta. Kunnan tehtävien tärkeyteen havahdutaan, kun taloudellinen kriisi uhkaa. Näemme ja olemme kuulleet jo, kuinka vaikeudet alkavat tuntua, ja oman lautakuntani tai johtokuntani sataman kautta juuri nämä korkeat konttipinot kertovat viennin ja tuonnin tavattoman rajusta romahtamisesta. Siihen kaupunginjohtajakin viittasi.

Helsingin kunnallishallinnon kunniallinen historia osoittaa, että kunta voi varautua ja selviytyä lamakuukausista viisaalla hallinnolla ja politiikalla. On selvää, että toiminta ei pääty, vaikka talouskasvu hetkeksi pysähtyy. Ryhmämme arvostaa sitä, että Helsingissä lähdettiin investointien tielle, kun korot olivat alhaalla ja rakentamisen kustannukset kohtuullisia. Juuri näin kannatti tehdä. Helsinki on myös kohtalaisen hyvin toistaiseksi kestänyt velkamäärän kasvua. Silti on selvää, että tämä tie kuljetaan loppuun ja saattaa olla järeämpien keinojen aika.

Viime laman seurauksista dramaattisin liittyi yhden työttömäksi koulutetun nuoren ikäluokan heitteillejättöseurauksiin. Monista tuli ensin pitkäaikaistyöttömiä, sitten rakennetyöttömiä ja lopulta vaikeasti työllistettäviä. Voimme aavistaa, että tämän sukupolven jälkeläiset näkevät ja kokevat nuorison ylisukupolvisen syrjäytymisen riskit entistä selvemmin. Meille Keskustan valtuustoryhmälle on erittäin tärkeää, että nykyisestä lamasta löytyy sellainen tie ulos, ettei uusi syrjäytymiskierre seuraa edellistä entistä pahempana. Viime kerran kokemukset ovat tuoreessa muistissa, ja niistä on otettava opiksi.

Kunnan tehtävä ei kuitenkaan ole vain paikata ongelmia ja lääkittää sosiaalisia kipupisteitä. Kunnan tulee luoda edellytyksiä hyvälle elämälle ja turvalliselle arjelle. Meille on hyvin tärkeää, että vaikeinakin vuosina panostetaan lasten ja nuorten, koululaisten ja opiskelijoiden elämään. Juuri tämä kenttä, koulun ja kodin ja kadun muodostama elinpiiri, on saanut uusia haastajia, ja tämä tilanne pakottaa meidät pohtimaan kasvamisen eettisiä ja sivistyksellisiä ulottuvuuksia. On tärkeää, että lapsia ja nuoria ei jätetä yksin. Hyvässä sosiaalisessa ympäristössä todellinen koulukiusaaminen ja pahoinpitely eivät menesty. On tärkeää siis, että puutummme kiusaamis-, viha- ja väkivaltakulttuuriin ja tarjoamme kulttuurista ja kunnioituksesta lähtevää vaihtoehtoa. Korostamme siis vahvasti, että talouden taantuma ei saa haitata työtä lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyväksi.

3.2.2010

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin takaamiseen liittyvät lisäpanostukset ovat tarpeellisia. Edelleen täytyy kehittää kouluterveydenhuoltoa, on tavoiteltava Helsingille sopivaa korkeaa tasoa jopa valtakunnallisten suositusten yli. Samoin on ehkäistävä nuorten syrjäytymistä, edelleen panostettava lapsiperheiden kotipalveluihin.

Helsingin kaupungin hyvä taloustilanne on siis takanamme. Joudumme pohtimaan, minkälainen Suomi viettää itsenäisyytensä 100-vuotisjuhlia vuonna 2017. Se tulee nopeammin kuin arvaammekaan. Keskustan valtuustoryhmän mielestä kaupungin pitää kaikesta huolimatta luottaa tulevaisuuteen ja uskaltaa tehdä rohkeita päätöksiä. Nyt on mahdollisuus tehdä näitä kuuluisia rakenteellisia uudistuksia juuri palvelutuotannon monipolvisissa ketjuissa. Me olemme sitä mieltä joka tapauksessa, että tätä työtä tulee tehdä kunnioittaen asukkaiden, helsinkiläisten mielipidettä.

Toteamme myös sen, mihin kaupunginjohtaja Pajunen viittasi, juuri tämä rakentamisen tärkeys on tavattoman tärkeää. Meillä on tuhannen taalan paikka tuottaa nyt uutta 2000-luvun asemakaavoitusta, uusia kaupunginosia, joista toivottavasti tulee Helsingin helmiä. On siis tärkeää, että asuntorakentaminen jatkuu. Meidän valtuustoryhmämme kannattaa todellakin, että mietitään kaikkia keinoja, jotta asumiskustannukset ja niihin liittyvä nousu hillitään. Olemme edelleenkin sillä linjalla, että uusiutuvan energian käytön ja tuotannon panostaminen, joka nyt on ajankohtaista, että sitä jatketaan täydellä vauhdilla. Ja myös, että joukkoliikennekeskustelu jatkuu, olemme edelleen kevyen liikenteen mahdollisuuksien lisäämisen linjalla.

Valtuustoryhmämme mielestä pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyö on edennyt varsin lupaavasti, ja tulevinakin lähivuosina on syytä odottaa uudenlaisia ratkaisuja. Vuosi 2010 tullee tässä suhteessa olemaan tärkeä vuosi. Liikenteen ja muiden palveluiden yhteisjärjestäminen tuottaa jo iloa ja hyötyä kaikille seudun kaupunkilaisille. Palvelujen yhteiskäyttö kaupunkien rajojen yli tulee takuuvarmasti kasvamaan, ja ryhmämme peräänkuuluttaa yhteistyön avointa tiivistämistä mahdollisuuksien mukaan.

Tiedämme, että sosiaali- ja terveysmenot kasvavat nopeimmin ja siksi on panostettava palvelukokonaisuuksien ihmisläheiseen kehittämiseen. Ihmisen osuutta tässä prosessissa on vahvistettava, kunnan tehtävänä ei ole vain sairauksien hoitaminen tai ongelmiin puuttuminen vaan kansalaisten hyvinvoinnin edellytysten vahvistaminen. Korostan edelleen, että meille asukasnäkökulma on olennaisen tärkeää. Se on

3.2.2010

kaupunkilaisten jatkuvaa kohtaamista, kumppanuutta ja vuorovaikutusta.

Hyvät valtuutetut.

Valtuustoryhmämme on pohtinut kunnallisverokysymystä, ja lähdemme siitä, että vuoden 2011 toiminnan suunnittelu pohjautuu toistaiseksi nykyiseen kunnallisveroprosenttiin, joskin tarvittaessa olemme valmiita tarkistamaan kantojamme syksyllä. Pidämme kuitenkin maltillista veronkorotusta parempana kuin rajua palvelujen leikkaamista. Siksi toivomme, että kunta- ja palvelurakennemuutos tehdään järkevästi ja siten, että se vahvistaa Helsingin taloutta ja pääsemme pidemmällä aikavälillä kustannustehokkuuteen.

Näemme myös, että Helsingin erityispiirteet pysyvät. Meillä on pitkäaikaistyöttömyyttä, huumeiden käyttäjiä, asunnottomia ja alkoholisteja, suuri määrä vanhuksia, yksin asuvia jne. Valtuustoryhmämme toivoo, että edelleen toimitaan väestön terveyserojen tasoittamiseksi ja otetaan se talousarviossa painopisteeksi. Korostan edelleen, että meille on äärimmäisen tärkeää kiinnittää huomiota lasten ja nuorten hyvinvointiin. tulevaisuus on heidän kädessään. Kaupungin päätöksillä on vaikutuksia, merkittäviä vaikutuksia lasten elämään. Siksi ajamme edelleen sitä, että kaupunki ottaisi käyttöön lapsivaikutusten arvioinnin talousarvion valmistelussa.

Uudet yliopistot ovat aloittaneet pääkaupunkiseudulla, ja tieteelliseen tutkimukseen perustuvaa tietoa on paljon. Myös sen hyödyntämisen tulee näkyä kaupungin konkreettisissa toimissa. Uusi Aalto-yliopisto ei saa olla vain koriste vaan kaupungin tehokas yhteistyökumppani. Sama koskee hieman lähempänä sijaitsevaa Helsingin yliopistoa, tuota perinteisempää innovaatiokeskusta. Yritysten toimintaedellytysten parantaminen luo Helsingille vahvaa veropohjaa. Siksi elinkeinopolitiikan tulee edelleen olla rohkeaa. Ja me toivomme tietenkin, että Design 2012–vuosi, joka siis on myös Helsingin 200-vuotisjuhlavuosi, synnyttää kaupunkilaisissa intoa ja innostusta ja luo yrittäjiin uskoa tulevaisuuteen ja hyvää yhdessä toiminnan henkeä. Siihen on panostettava. Ei ole leipää ilman hyviä sirkushuveja.

Tässä juuri valtuutettu Valpas kiinnitti huomiota tärkeään asiaan, keskustan kivijalkakauppojen vähenemiseen, ja tässä on sellaista kenttää, johon todella kannattaa puuttua, pohtia sitä, miten me saamme nuoria ihmisiä ryhtymään yrittäjiksi, miten mahdollistetaan uudentyyppinen työllistyminen juuri palvelutuotannon, palvelujen, kahviloiden, pesuloiden ja muun oman osaamisen tuotteistamisen ja

3.2.2010

palvelutuotannon avulla.

Palvelu on siis todennäköisesti lähivuosina avainsana, jonka ympärille kunnallinen toiminta kietoutuu. Lähdemme siitä, että vain laadukkaat palvelut ovat myös tehokkaita, ja siksi ympäristö-, tasa-arvo-, sosiaali- ja terveysvaikutusten arviointia tulee toteuttaa yhä laajemmin eri hallinnon aloilla. Näemme, että tasa-arvo-ohjelma on erittäin tärkeä. Tasa-arvonäkökohdat tulee ottaa läpinäkyviksi kaikessa hallinnon alojen budjetoinnissa.

Viime vuonna vastaavaan aikaan Keskustan ryhmäpuheenvuorossa pohdittiin kunnan roolia ja kuntakenttää suomalaisen yhteiskunnan ydinpiirteenä. Hallinnon ja politiikan rutiinit pyörivät meillä vakiintuneilla urillaan, ja oletamme kyselemättä, että palvelut ovat läsnä arjessamme. Lumiaurat ajavat, opettajat opettavat, sairaanhoitajat hoivaavat ja arkkitehdit suunnittelevat katuja ja tiloja. Kunnalliset palvelut ovat olennainen osa suomalaisten ihmisten arkea, turvallisuutta ja henkistä viihtyvyyttä. Tiedämme myös, ja jokainen meistä on kokenut, miten kansalaiset ovat valmiita puolustamaan näitä palveluita. Muuhun Eurooppaan verrattuna Pohjoismaissa kunnilla on tässä suhteessa aivan keskeinen rooli. Siksi on tärkeää, että kun tätä palvelurakennemuutosta tehdään, pohditaan myös näitä asioita, katsotaan tulevaisuutta ennakkoluulottomasti, ei liian rajusti mutta pohtien myös palvelurakenteen uudistamisen ideologisia ja poliittisia ja henkisiä ulottuvuuksia. Tässä on tärkeät asiat pelissä.

Kiitos.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Vuosi sitten totesin olevan tärkeää, että Helsingin kaupungin päättäjät pitävät päänsä kylminä ja sydämensä lämpiminä. Nyt tilanne on vielä suuremmassa määrin näin. Kun talouden lukemat ovat niin tylyjä kuin nyt, paineet palveluiden leikkaamiselle ja veronkorotuksille ovat suuret. Kuitenkin on tärkeä ymmärtää julkisen talouden keskeinen tehtävä tasapainottaa talouden suhdannevaihteluita. Siksi on tärkeää, että kaupunki on rohkea, kun taloudella menee huonosti. Samalla on kuitenkin todettava painokkaasti, että kaupungin on noudatettava tiukkaa taloudenpitoa, kun taloustilanne on parempi. Mikäli emme sitoudu tiukkaan taloudenpitoon parempana aikana, rohkeus ottaa velkaa taloudellisesti vaikeana aikana muuttuu helposti

3.2.2010

vastuuttomuudeksi.

Nousukautenahan on myös syytä harkita, kuinka tonttipolitiikka voi tuoda kaupungille tuloja. Julkisen talouden suhdannevaihteluita tasapainottavan tehtävän vuoksi emme kannata palvelutason leikkauksia emmekä veronkorotuksia tässä vaiheessa. Toki mahdollisuuksia palveluiden tehostamiseen tulee etsiä. Kaupunginvaltuusto astuu ensi vuonna merkittävän askeleen eteenpäin, kun tietotekniikkaa aletaan kunnolla hyödyntää työskentelyssämme. Tietotekniikan ja muun tekniikan mahdollisuuksia tulee täysimääräisesti pyrkiä hyödyntämään kaupungin kaikessa toiminnassa. Totesin, että emme kannata veronkorotuksia tässä vaiheessa. Tilanne on kuitenkin toinen, kun talouden pyörät jälleen pyörivät kunnolla. Silloin on parempi hetki veronkorotuksille. Tuo aika on mahdollisesti noin vuonna 2013, sitä luokkaa.

Totean kuitenkin, että tämä on poliittisesti hyvin haasteellista, koska nousukautena kiusaus lepsuuteen on suuri. Silloin kuitenkin maksetaan tämän taantuman hintaa ja kerätään varoja tulevia haasteita varten.

Yksityisen ihmisen kannalta on työpaikka ratkaisevan tärkeä. Työttömyys on taloudellisen ja henkisen hyvinvoinnin kannalta suuri haaste. Siksi on tärkeää, että kaupunki kaikessa päätöksenteossa ottaa huomioon päätösten työllisyysvaikutuksen. Tässä tulee myös pyrkiä siihen, että perheissä vähintään toisella vanhemmalla olisi työpaikka, muuten perheen syrjäytymiseen on suuri vaara. Työllisyyteen liittyy läheisesti se, että investointitaso tulee pitää korkeana, tarpeellisia investointeja tulee yhä kiirehtiä.

Lyhyellä aikavälillä kannatamme joukkoliikenteen tariffituen osuuden pitämistä nykytasolla. Haluamme kuitenkin pitkällä aikavälillä pitää tavoitteena sitä, että joukkoliikenteen tariffituki saatetaan yhteiskuntataloudellisesti edullisimmalle tasolle. Valitettavasti siihen menee kuitenkin useita vuosia. Ruuhkamaksu on tutkimisen arvoinen mahdollisuus saada kaupungille lisää rahaa. Se säästää ympäristöä. Säästöä tulee myös siitä, ettei henkilöautoliikenteen merkittävään kasvuun tarvitse samassa määrin varautua.

Valtiovarainministeriön suhdannekatsaus on tily. Usein tapahtuu kuitenkin ylilyöntejä. Voi olla, että nyt synkistellään liikaa. Muutama vuosi sitten havahduin ajattelemaan sitä, mitä Kiinan ja Intian talouskasvu tarkoittaa. Hätkähdin ymmärtäessäni, että Kiinan ja Intian väestö on lähes 40 % koko maapallon väkiluvusta. Kiinan ja Intian nousu tarkoittaa, että näihin kahteen kansaan sisältyy valtava

3.2.2010

potentiaali. Pidän hyvin mahdollisena, että näiden kahden maan ja muiden kehittyvien maiden nousu auttaa kehittyneiden maiden taloutta enemmän kuin nyt ymmärretään. Olisi surullista, jos täällä tekisimme liian hätäisiä ratkaisuja tässä taloustilanteessa.

Tiivistetysti Kd-ryhmän sanoma: ei leikkauksia ilman hyviä perusteita, kyllä palveluiden tehostamiselle, kyllä tekniikan mahdollisuuksien täysimääräiselle hyödyntämiselle, ei kunnallisveron korotukselle 2011.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Miksi ensi vuoden talousarvion raamista käydään keskustelua jo helmikuun alussa? Tässä vaiheessa ei ole vielä tietoja virastojen ja laitosten toiminnasta ja taloudesta edes koko viime vuoden ajalta. Budjettiraamin valmistelun pohjana ei ole myöskään virastojen ja laitosten esityksiä ensi vuodelle. Tiedossa ei ole valtion budjettiraameja, saati tietoa valtion osuuksista ja verotuksesta ensi vuonna. Kaiken lisäksi arviot kansainvälisestä talouskriisistä ja sen jatkosta ovat ristiriitaisia ja epävarmoja. Budjettiraamin valmistelemisen näin etuajassa ja jopa aiempaa aikaisemmin kertoo siitä, että tarkoitus ei olekaan valmistella talousarviota palvelutarpeiden, työllisyystilanteen ja muiden konkreettisten tietojen perusteella. Aikataululla pyritään kaikesta päätellen sitomaan poliittisia ryhmiä, lautakuntia ja virastoja leikkausohjelmaan, jonka perusteet ovat oikeistolaisissa ideologisissa tavoitteissa.

Viime vuonna talouden yleistä kehitystä leimasi maailmanlaajuinen finanssikriisi. Hallitusten pankeille syytämät miljardit ovat rauhoittaneet rahoitusmarkkinoita ainakin joksikin aikaa. Reaalitaloudessa ei ole kuitenkaan tapahtunut käännettä. Päinvastoin, tästä vuodesta ennustetaan yleisesti Suomessakin muodostuvan työttömyyden laajenemisen ja kotitalouksien reaalisen ostovoiman heikentymisen aikaa. Elinkeinoelämän keskusliiton, kuntatyönantajan ja hallituksen ajama palkkojen nollalinja ja sosiaaliturvan heikentäminen vain pahentavat tätä tilannetta.

Hallituspuolueiden edustajat ovat usein tässäkin salissa lupailleet, että nyt ei toisteta 90-luvun laman hoitamisessa tehtyjä virheitä, mutta mitä muuta kuin 90-luvun laman virheiden toistamista on se, että

3.2.2010

kuntatasolla leikataan palveluja ja vähennetään työpaikkoja tässä tilanteessa, jossa niiden tarve vain kasvaa. Vaikka kaupungin verotulot ovatkin vähentyneet, on Helsingillä noin 920 miljoonaa euroa makaamassa pankkitileillä aiempien vuosien ylijäämiä. Lisäksi liikelaitoksista kertyy edelleen voittoa yli 250 miljoonaa, ja tästä tehtäviä tuloutuksia ei ole lainkaan budjetoitu. Ei olekaan syytä tasapainottaa kaupungin taloutta niin nopealla aikataululla ja niillä keinoilla, joita kaupunginhallitus meille esittää, eli leikkaamalla palveluja ja vähentämällä henkilöstöä.

Porvarillisen hallituksen verolinjana on lisätä pienituloisiin raskaimmin kohdistuvia veroja, kuten kunnallisveroa ja välillisiä kulutusveroja. Samaan aikaan pieni eliitti tässä maassa rikastuu pääomatuloilla, joista ei makseta lainkaan kunnallisveroa. Nyt, kun pääomaverotuksesta on alettu puhua myös hallituspuolueissa, on syytä edellyttää myös tekoja tässäkin salissa ainakin silloin tällöin istuvilta ministereiltä ja kansanedustajilta. Pääomatuloja tulee verottaa samalla tavalla kuin palkkatuloja, kunnallisvero tulee muuttaa progressiiviseksi ja verotettavan tulon alarajaa tulee nostaa.

SKP:n ja Helsinki-listojen valtuustoryhmä vastustaa kunnallisveron korottamista ennen muuta kahdesta syystä. Ensinnäkin kunnallisvero on epäoikeudenmukainen, käytännössä lähes tasavero, jota joutuvat maksamaan monet niistäkin, jotka on pienituloisina vapautettu kokonaan valtion tuloveroista. Suurituloisille valtion verotuksessa jaettujen helpotusten laskuja ei pidä siirtää kunnallisverolla pieni- ja keskituloisten maksettavaksi. Toiseksi. Helsingillä on aiempien vuosien ylijäämiä lähes 10 kertaa enemmän pankkitileillä kuin yhden veroäyrin tuotto olisi ja on vuodessa. Vastustamme myös kilpailuttamisen ja palveluseleiden käytön laajentamista, koska ne lisäävät eriarvoisuutta ja rapauttavat julkisia palveluja.

Puheenjohtaja, hyvät kuulijat.

Valtuuston strategiaohjelmassa korostetaan palvelujen kehittämistä asukaslähtöisesti ja asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä. Tämän linjan mukaisesti valtuusto hyväksyi joulun alla esittämäni ponnen, joka edellytti palveluverkkoa koskevan esityksen laittamista uuteen valmisteluun niin, että kuullaan asukkaita palveluverkon kehittämisen tarpeista ennen kuin uusia esityksiä tuodaan käsiteltäväksi. Kaupunginjohtaja on kuitenkin ohjeistanut virastoja niin, että palveluverkkoa koskevista ratkaisuksista ei järjestetä asukkaiden kuulemistilaisuuksia. Muun muassa opetusviraston johto on tällä perusteella kieltäytynyt tulemasta myös asukasyhdistysten järjestämiin

3.2.2010

kuulemistilaisuuksiin. Kaiken lisäksi nettiin vasta parin viikon kuluttua tulossa olevan palautekanavan viestejä ei aiota esittää lautakunnille silloin, kun ne käsittelevät palveluverkkoa, vaan niistä aiotaan tehdä yhteenveto myöhemmin kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Asukkaiden kuulemisesta kieltäytyminen on täysin ristiriidassa valtuuston päätösten kanssa. Kuntalaki velvoittaa valtuuston turvaamaan asukkaiden mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa heitä koskevien päätösten valmisteluun. Jätän tässä kokouksessa asukkaiden kuulemisesta kaupunginhallitukselle esityksen, johon toivon valtuutettujen eri ryhmistä laajasti yhtyvät. Mielestäni ei voi olla niin, että kaupunginjohtaja saa kävellä asukkaiden, valtuuston ja kuntalain velvoitteiden yli asiassa, joka on eräs suurimpia tämän valtuustokauden päätöksiä, eli siinä, millä tavalla aiomme palveluverkkoa kehittää.

Helsinkiläisten aloitteet ja vaatimukset lähipalvelujen turvaamisesta, parantamisesta ja lisäämisestä pitää ottaa vakavasti. SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä vastustaa virkamiesvaltaista valmistelua, jossa lautakuntien käsittelyn pohjaksi ajetaan taas uudelleen kaupunginjohtajan esittämää lopettamislistaa. Kannatamme Peli seis -kampanjan ehdotusta, että palveluverkon kehittämisen lähtökohdaksi otetaan sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä kaupunkikehityksen periaatteet. Lähipalvelujen lopettamisen sijasta tulee budjettiin ja taloussuunnitelmaan valmistella ohjelma palveluverkon kehittämisestä lisäämällä muun muassa terveysasemia, kouluja, kirjastoja, nuorisotiloja, vanhusten palveluja ja muita peruspalveluja. Tämä edellyttää palvelujen alibudjetoinnin lopettamista nostamalla määrärahoja ja alentamalla tilakeskuksen perimiä kohtuuttomia sisäisiä vuokria.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kouluilla, kirjastoilla ja muilla lähipalveluilla on tärkeä merkitys yhteisöllisyyden ja elävien asuinalueiden kehityksessä. Ne ovat tärkeitä lapsiperheille, vanhuksille ja muilla, joiden on vaikea hakea palveluja kauempaa. Lähipalveluissa on kyse myös liikenteen ja ilmastopäästöjen vähentämisestä. Peli seis -kansalaisliikkeen selvitys osoittaa, että lähipalvelut on Helsingissä järjestetty kattavimmin alueilla, joilla asukkaiden tulotaso on keskimääräistä korkeampi. Suurimmat palvelujen puutteet ovat puolestaan alueilla, joilla tulotaso on keskimääräistä pienempi. Palveluverkon karsimisesityksissä, joita virkamiesvaltaisesti on siis valmisteltu, on sivuutettu sosiaalisten ja yhteiskunnallisten vaikutusten kokonaisvaltainen arvio. Esimerkiksi yksi

3.2.2010

ainoa syrjäytynyt nuori maksaa valtiontalouden tarkastusviraston mukaan yhteiskunnalle vuodessa lähes 30 000 euroa. Se, mikä niin sanotussa Pajusen listassa esitetään säästöksi, aiheuttaakin monessa tapauksessa pidemmän päälle lisää menoja. Voi myös kysyä, miksi palveluverkon tarkastelussa ei noudateta samankaltaisia perusteita kuin liikenneinvestointeja arvioitaessa. Niiden kannattavuuttahan arvioitaessa lasketaan hinta matkoihin ja jonottamiseen kuluvalle ajalle.

Puheenjohtaja.

Työttömien määrä on kasvanut Helsingissä runsaassa vuodessa lähes 50 %. Alle 25-vuotiaiden työttömyys on noussut viime vuoden aikana peräti 80 %. Myös pitkäaikaistyöttömyys ja maahanmuuttajien työttömyys kasvavat. Tässä kaupungissa on tuhansia ihmisiä, jotka joutuvat vieläkin maksamaan edellisen laman laskuja. Maamme suurimpana työnantajana Helsinki on myös suuressa vastuussa siitä, että työttömyyden ei anneta uudelleen paisua. SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä esittää, että kaupungille tehdään kiireellisesti työllistämishjelma, jolla ehkäistään erityisesti nuorisotyöttömyyttä ja pitkäaikaistyöttömyyttä. Tarvetta palkata lisää työntekijöitä korostaa palvelutarpeiden ohella se, että valtiovallan ja EU:n toimenpiteet heikentävät kolmannen sektorin järjestöjen mahdollisuuksia työllistämiseen.

Arvoisa puheenjohtaja.

Palaan myöhemmin tämän keskustelun aikana puheenvuoroni siihen osaan, joka käsittelee erityisesti Helsingin Energian tulevia ratkaisuja.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kaupunginjohtaja Pajunen totesi puheenvuorossaan, että vaikeita säästöjä ja tehostamistoimia ei ole syytä siirtää tuonnemmaksi. Tämä on tietysti ihan hyvä ohje valtuustolle, mutta aivan yhtä tärkeä ohje on valtuustolle ja valtakunnille se, että tärkeätä on miettiä, mistä säästetään ja miten tehostetaan, jotta ei ajauduta ojasta allikkoon. Näin ollen ajattelinkin keskittyä kahteen mielestäni erittäin tärkeään asiaan, jotka vaikuttavat Helsingin budjettiin monella tavalla nyt ja tulevaisuudessa. Toinen koskee ikääntyvien ja vanhusten hoitoa ja hoivaa, ja toinen koskee työttömyyttä, etenkin nuorisotyöttömyyttä.

3.2.2010

Helsingin väestörakenne muuttuu, ja tiedämme, että väestörakenteen muutoksen myötä ikääntyvien ja vanhusten osuus ja kustannukset väistämättä kasvavat. Me teimme valtuustossa marraskuussa päätöksen, millä tavalla pitkäaikaishoitoa siirretään terveystalosta sosiaalitaloon, ja nyt kun budjettia uudelleen valmistellaan vuotta 2011 varten, toivon, että sosiaali- ja terveystalossa katsotaan tämä nimenomaan ikääntyvien ihmisten ja vanhusten osuus niin, että siltä puolelta ei leikata kehittämisedellytyksiä tämän tärkeän lohkon toiminnan kehittämiseen. Jos nyt tässä muutostilanteessa, jolloin lähdetään palveluasumista, kotihoitoa ja myöskin pitkäaikaishoitoa kehittämään, budjettisupistukset vievät kaikki kehittämismahdollisuudet ja olemme todella ajautuneet ojasta allikkoon ja myöskin monella tavalla vieneet motivaatiota henkilöstöltä soveltaa ja muuttaa toimintoja. Tämä on todella tärkeä viesti. Kun tehdään tärkeitä, pitkäaikaisia päätöksiä, niille pitää antaa myöskin budjetissa kehittämismahdollisuudet.

Toinen merkittävä asia on työttömyys ja etenkin nuorisotyöttömyys. Mielestäni tässä kaupunki ei ole yksin, vaan kaupunki on mitä suurimmassa määrin riippuvainen myöskin valtion toimenpiteistä, koska nuorisoa asuu nimenomaan kaupungeissa ja Helsingissä tietysti erittäin paljon. Kun seuraa maan hallituksen toimenpiteitä, ei voi ajatella mitään muuta kuin että se on luokattoman huonosti hoidettua työllisyyspolitiikkaa, jonka seurausvaikutukset nimenomaan näkyvät Helsingissä. Kun sitten katsotaan, millä tavalla työttömyyden vaikutukset näkyvät Helsingissä verotulojen laskuna, syrjäytymisuhkina ja yhden tai useammankin sukupolven menetyksinä, joista valtuutetut Kolbe ja Torvalds täällä myöskin viisaasti puhuivat, todella pitää kaupungin suurena maan pääkaupunkina ja suurena työnantajana yhdessä valtion kanssa miettiä nyt, millä tavalla Helsingissä työttömyyttä hoidetaan. Eikä kunta myöskään tietysti itse voi vetäytyä vastuusta työllistää omilla toimillaan nuorisoa. Pitää järjestää koulutusta, työtä ja myöskin sosiaalista yrittämistoimintaa, jossa nimenomaan vaikeasti työllistettävien mahdollisuudet työllistyä ovat osoittautuneet erittäin hyviksi.

Ikääntyvien ihmisten, vanhusten hoiva ja hoito ja työttömyyden hoito ovat mielestäni ne kaksi tärkeää asiaa, johon pitää jatkossa kiinnittää huomiota.

En malta olla kommentoimatta Kokoomuksen ryhmän ryhmäpuheenvuoron valtuutettu Rädyn mielilausetta tai Kokoomuksen mielilausetta, "Ei ole väliä, kuka palvelun tuottaa, kunhan palveluja on tarjolla". Ainoana vaihtoehtona tämän lauseen jatkoksi tarjotaan

3.2.2010

valinnan mahdollisuutta, kilpailutusta ja ulkoistamista. Olen useissa puheenvuoroissa edellyttänyt, että Kokoomuksen ja myöskin Vihreiden ryhmässä tutkittaisiin tarkemmin kaikkia niitä julkisen palvelun tuottamista ja kustannustehokkuutta koskevia tutkimuksia, jotka osoittavat vääjäämättä, että julkisen sektorin palvelutuotanto on erittäin kustannustehokasta, hyvin tuotettua ja myöskin sen demokraattinen tapa ja palveluiden riittävyys on paremmin turvattu. Toivonkin, että nyt jatkossa, kun Helsingissä kehitetään palveluita, ainoana vaihtoehtona ei ole palveluiden ulkoistaminen, vaan todella katsotaan, että oman palvelutuotannon laatua pitää kehittää ja ihmisiä pitää motivoida myöskin sen laadun kehittämiseen.

Kiitos.

Valtuutettu Moisio

Hyvä puheenjohtaja ja arvon valtuutetut ja muut läsnäolijat.

Vaikka sanotaan, että sitä joka vanhoja kaivaa, sitä tikulla silmään, niin en malta olla kommentoimatta muutamia demareiden ryhmäpuheessa esille nostettua ehkä hieman väärräkin käsitystä budjettisovusta. Ensinnäkin on hienoa, että demareilla on nyt jo käsitys siitä, että mikä kunta-alan palkkaratkaisu tulee olemaan, koska he ovat ehkä ainoita tässä maassa, jotka sen nyt sitten tässä vaiheessa tietävät. Budjettisovussa olevat ryhmät sopivat, että kaupunginhallitus käsittelee tämän palkkaratkaisun vaikutukset työmarkkinakerroksen jälkeen. Se on yksiselitteinen linjaus siitä, että siinä kirjoitettiin myös, että tämä porukka sopi, että hoito, hoiva ja opetustyö eivät vähene palkkaratkaisun myötä. Pidän tätä tärkeänä ohjenuorana siinä vaiheessa, kun meillä on sen kunnallisen työmarkkinaratkaisun palkkaratkaisu tiedossa jossain vaiheessa, toivottavasti lähitulevaisuudessa.

Puheessa nostettiin myös esille lastensuojelun, päivähoidon ja toimeentulotuen menokehitys. Kun budjettia laadittiin marraskuussa 2009, se tehtiin marraskuun 2009 toteumaennusteen ja sen loppuvuoden toteumaennusteen mukaan. Ei vain yksinkertaisesti ole mitään mahdollisuutta rakentaa budjettia hatusta nostettujen lukujen varaan, vaan se on tehtävä silloin käytettävissä olevan parhaan tiedon ja ennusteiden mukaan, ja mielestäni siinä onnistuttiin hyvin. Tervehdin toki ilolla sitä esiin nostettua ajatusta siitä, että demarit haluaa olla mukana kantamassa vastuuta ensi vuoden budjetista ja raamista. Eletään siinä mielessä vaikeita aikoja, että varmasti laajapohjaista

3.2.2010

yhteistyötä tällä saralla tarvitaan.

Samaan aikaan tällä viikolla on julkistettu myös valtiovarainministeriön madonluvut julkisen talouden kestävydestä, ja siellä todetaan, että yksin ikäsidonnaisten menojen kasvu vastaa noin 7 prosenttiyksikön kunnallisveron korotuspaineita. Tämä tarkoittaa Helsingin kaupungin kohdallakin merkittäviä menopaineita. Minulla on vähän kaksijakoinen suhtautuminen näihin kaupungin talouslukuihin ja erityisesti, kun aika säännöllisin väliajoin kuulee sekä kaupunginjohtajan että rahoitusjohtajan esittelyt taloudellisesta tilanteesta, tulee vähän sellainen olo kuin vanhassa tarinassa, jossa monta kertaa huudetaan, että susi tulee, susi tulee, ja sitten kun se susi tulee, niin kukaan ei enää usko, että se susi tulee. Tältä aina välillä tuntuu, kun näitä madonlukuja kuuntelee kaupunginjohtajalta ja rahoitusjohtajalta, mutta ehkä nyt tällä kertaa on niin, että nämä madonluvut ovat oikeansuuntaisia, ja ollaan aika hankalan taloudellisen tilanteen edessä ja myös ehkä jo keskellä. Julkinen talous ja kuntatalous kuitenkin tulevat aina muutaman vuoden perässä siitä taloussuhdanteesta sekä nousuissa että laskuissa, ja meillä silloin vielä mennään aika reippaastikin varmaan alaspäin. Eli parin vuoden erämaa on edessä niin sanotusti.

Kuten Vihreiden ryhmäpuheessa todettiin, itsekin kannatan sitä, että veroja on mahdollista korottaa sellaisissa tilanteissa, kun se täytyy tehdä palvelujen turvaksi, mutta toisin, kuten täällä jo todettiin, minulle se ei ainakaan ole mikään poliittinen voitto, vaan on kysymys siitä, että silloin pystytään pitämään ne lupaukset, jotka on tehty palvelujen tasosta. Kaikkien talousoppien mukaan se kannattaa tehdä siinä vaiheessa, kun nousun merkit ovat jo näkyvissä, ja nythän on se tilanne, että varovaisia optimismin merkkejä on valtiontalouden osalta, vaikka kunnallispuolella näyttääkin vielä aika hankalta.

Uskon myös siihen, mitä täällä on sanottu monenkin valtuutetun ja ryhmäpuheen muodossa siitä, että asioita voidaan myös tehdä paremmin, tehokkaammin ja tuottavammin. Vihreiden ryhmäpuheessa puhuttiin tästä Helsinki-Vantaa -selvityksestä, ja itse näen sen kyllä tilaisuutena myös käyttää hyväksi niitä oppeja, mitä muissa kaupungeissa ja erityisesti esimerkiksi Vantaalla on, ja miten siellä on asioita tehty. Vantaan hallintomalli on esimerkiksi erittäin paljon vähemmän moniportainen ja kevyempi ihan jo hallintojen tasolta kuin mitä Helsingissä on. Se ei välttämättä sovi sellaisenaan Helsinkiin, mutta varmasti meillä olisi opittavaa siitä, miten hallinnon tasoja voidaan karsia ja miten tehokkuutta voidaan löytää ilman, että täytyy säästää peruspalveluista.

3.2.2010

Puheenjohtaja.

Haluaisin vielä tästä nuorten työttömyydestä sanoa sen asian, että tämän vuoden budjettia laadittaessa tässä budjettisovussa mukanaolleet ryhmät lisäsivät työllisyysmäärärahoja ja kohdensivat niitä muun muassa työpajatoimintaan, joka on merkittävää nuorten syrjäytymistä ehkäisevää toimintaa. Itse ajattelen niin, että nuorten rekrytointia kaupungille ei nyt kannata tässä tilanteessa jäädyttää, vaikka onkin hankala tilanne. Täällä kuntapuolella eläköityminen on kaikkein suurinta kaikista sektoreista, ja kilpailu osaavasta työvoimasta tulee olemaan aika raakaa lähivuosina. Nyt luodaan sitä työnantajaimagoa, joka sitten houkuttelee nuoria ikäpolvia myös kunnalle töihin jatkossa.

Valtuutettu Kari

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä meille jaetussa väestöennusteessa arvioitiin, että 2009–2015 -välillä 0–6-vuotiaitten lasten määrä kasvaisi Helsingissä 4 000:lla lapsella. Samaan aikaan arvioitiin kuitenkin, että kouluikäisten lasten määrä laskisi lähes saman verran. Eli me oletamme, että seuraavien vuosien aikana tuhannet lapset tulevat syntymään tänne, mutta muuttavat sen jälkeen kouluun Nurmijärvelle. Tämän lapsiperheiden muuttoaallon arvioidaan alkavan ensi vuonna, mutta minun täytyy sanoa, että oma ruohonjuuritason mammakahvilaindikaattorini voisi olla tästä vähän eri mieltä. En usko, että lapsiperheet ovat enää yhtä innokkaita muuttamaan pois kaupungista kuin aikaisemmin. Maailma on muuttunut, ja minun ikäpolveni lapsiperheiden toiveet asuinpaikasta voivat olla aika erilaiset kuin aikaisemmin. Tärkeintä olisi nyt luoda uusille helsinkiläisille lapsiperheille sellaiset palvelut, ettei heitä ainakaan ehdoin tahdoin ajeta ulos kaupungista. Nämä lapsimääräennusteet ovat johtaneet valtuustoa aikaisemminkin harhaan, ja varsinkin lasten palveluita suunniteltaessa toivoisin, että varovaisuusperiaatetta sovellettaisiin.

Palvelun parantaminen ei aina tarkoita kustannusten kasvattamista. Palvelua voi parantaa myös niin, että se päinvastoin jopa säästää kaupungin rahaa. Tärkeimpiä palveluita pienen lapsen perheelle on päivähoito, ja kun minä nyt sattuneesta syystä olen itse tutustunut tähän meidän päivähoitojärjestelmään aika läheisestikin viime aikoina, täytyy sanoa, että näin kaupunkilaiselle se näyttäytyy aika

3.2.2010

joustamattomana ja raskaana järjestelmänä. Jotkut pienten lasten vanhemmat eivät tarvitse täyspäiväistä päivähoitopaikkaa, mutta he hakevat sitä joka tapauksessa, koska muuta hoitomuotoa ei ole tarjolla. Esimerkiksi Helsingin yliopiston ylioppilaskunta ylläpitää lapsiparkkia, jonne lapsen saa hoitoon pari kertaa viikossa muutamaksi tunniksi, eli juuri sen verran, että opiskeleva vanhempi voi käydä luennolla tai lukea vähän aikaa tenttiin. Tämä lapsiparkki on jatkuvasti tupaten täynnä, ja ainakaan meidän perheelle ei ole vielä tähän mennessä kertaakaan irronnut sieltä aikaa. Mutta ne vanhemmat, jotka eivät näitä vakiovuoroja saa, hakevat sitten kaupungilta päivähoitopaikkaa.

Hyvä tapa tämän joustavuuden lisäämiseksi olisikin kunnan järjestämä osa-aikaisen kerho- ja leikkitoiminnan lisääminen. Nyt kunnan kerhoja on ihan liian vähän, ja pääsääntöisesti ne suljetaan aina puoleenpäivään mennessä. Kerhotoimintaa ei järjestetä lainkaan alle 3-vuotiaille lapsille, eli alle 3-vuotiaitten lasten vanhemmille jää vaihtoehdoksi ainoastaan tällaisen säännöllisen päivähoitopaikan hakeminen, ja tämä tulee Helsingille todella kalliiksi. Kerhomuotoista hoitoa lisäämällä ja laajentamalla se koskemaan myös alle 3-vuotiaita lapsia vastaisimme paremmin vanhempien erilaisiin hoitotarpeisiin. Parhaimmillaan me myös lyhentäisimme päivähoitojonoja ja käyttäisimme samalla vähän vähemmän rahaa. Olen jättänyt myös tästä samasta aiheesta talousarvioaloitteen.

Kiitos.

Valtuutettu Mäki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Jatkan tästä päivähoidosta vähän eri näkökulmasta. Päivähoidon palveluverkon kehittämis ehdotuksen tavoitteena on päiväkotien mitoitusmuutos. Tällä hetkellä voimassa olevassa mitoituksessa on varattu 9 neliömetriä kutakin samanaikaisesti hoidossa olevaa lasta kohden. Uuden mitoituksen pohjana olisi 8 neliömetriä. Tilamitoitus tarkoittaa päiväkodin lähes kaikkia tiloja: keittiötä, kuraeteistä, käytäviä, naulakkotiloja ja saniteettitiloja. Ei ainoastaan niitä tiloja, joissa lapset leikkivät, lepäävät ja ruokailevat. Me Sosialidemokraatit haluamme myös ensi vuonna panostaa laadukkaaseen kaupungin omaan päiväkotihoidon. Valtuustostrategian mukaisesti ryhmäkokoja tulee pienentää ja tilamitoitus pitää ennallaan, ja ammattitaitoisen henkilökunnan työhyvinvointiin tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota. Päivähoitoikäisten lasten määrän kasvuun tulee varautua

3.2.2010

edellisiä vuosia paremmin. Painopistettä ostopalveluista yksityisen hoidon tukeen ei tule kasvattaa tätä vuotta enempää, sillä myös ostopalvelupäiväkoteja helsinkiläiset lapsiperheet tarvitsevat, ja niitä myös arvostavat.

Lasten huostaanottojen määrä kasvoi viime vuonna. Valitettavan suuri osa lapsista oli 12–18-vuotiaita nuoria, joilla oli sekä mielenterveys- että päihdeongelmia ongelmien ollessa niin vaikeita, että laitossijoitus oli enemmistölle ainoa vaihtoehto. Huostaanotto lähtee aina lapsen edusta ja tarpeesta, ja se pitäisi huomioida lastensuojelubudjettia laadittaessa, kuten myös se, että taantuman pitkittyminen ongelmiseen lisää edelleen huostaanottojen määrää Helsingissä. Koska lastensuojelun sijaishuollon laitospaikkojen tarve ei ole kääntynyt laskuun, ei nyt ole oikea aika vähentää ostettavia laitospaikkoja. Samanaikaisesti kuitenkin pitää panostaa myös oman laitoshoidon kehittämiseen. Perhehoito sopii parhaiten alle kouluikäisille lapsille. Myös perheneuvolan asiakasmäärien kasvuun on varauduttava ensi vuonna ja henkilöstön määrää lisättävä, jotta jonotusajat perheneuvolaan eivät kasva. Puolen vuoden jonotusaika on kohtuuton sekä lasta että hänen vanhempiaan ajatellen.

Lapsiperheiden kotipalvelu on erittäin tärkeä tukimuoto kaikissa lapsiperheissä. Tällä hetkellä lapsiperheiden kotipalvelun apu kuitenkin kohdentuu vain varhaista tukea tarvitseville perheille, joten ensi vuodelle tarvitaan riittävä määräraha, jotta kotipalvelu mahdollistuisi mahdollisimman monelle helsinkiläiselle lapsiperheelle.

Kehitysvammaisten yksilöllisen asumisen kehittämishankkeen määrärahat on varmistettava myös ensi vuodelle, jotta laitoksista voitaisiin luopua vuoteen 2017 mennessä. Tavoitteenahan on nykyaikaistaa kehitysvammaisten asumista ja kehittää päivätoimintaa lisäten samalla heidän osallistumismahdollisuuksiaan ja itsemääräämisoikeuttaan.

Toimeentulotukia saavia talouksia ennustetaan tänä vuonna olevan yli 40 000, ja toimeentulotuella eläviä helsinkiläisiä reilusti yli 50 000. Tulottomien asiakkaiden määrä kasvaa, ja asiakkuudet pitkittyvät. Toimeentulotukiasiakkaiden määrän kasvuun on varauduttava myös ensi vuonna. Erityinen huomio on kiinnitettävä alle 25-vuotiaisiin nuoriin. Osa heistä on pahasti velkaantuneita, asunnottomia ja tulottomia. Mitä pidemmäksi työttömyysaika muodostuu, sen vaikeampi nuorten on työllistyä, etenkin niiden nuorten, joilta puuttuu ammatillinen koulutus. Näköalattomuudesta ja elämänhallinnan heikentymisestä seuraa myös muita ongelmia, kuten mielenterveys- ja päihdeongelmia.

3.2.2010

Kierre on katkaistava mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Vanhuspalveluohjelman visio pitää olla ensi vuonnakin palveluiden perustana. Sen mukaisesti ikäihmiset Helsingissä voivat asua ja vanheta turvallisesti luottaen siihen, että he saavat palveluja tarvittaessa ja että palvelut ovat heidän tarpeidensa mukaisia, toimintakykyä edistäviä, ennaltaehkäiseviä, korjaavia ja kuntouttavia palveluja ammattitaitoisen ja osaavan henkilöstön tuottamana.

Organisaatiomuutoksen, jossa pitkäaikaissairaalaosastot siirtyivät sosiaalivirastoon, tuomat vaikutukset ja mahdolliset ongelmakohdat tulevat näkyviin vasta myöhemmin tänä vuonna.

Organisaatiomuutoksesta aiheutuvat vaikutukset on myös huomioitava ensi vuoden budjetissa.

Kotihoidon avulla ja tuella asuvien vanhusten määrä kasvaa. Ensi vuodelle on budjetoitava riittävä, oikein mitoitettu henkilöstömäärä kotihoitoon, jotta kotihoidon kuntouttava ja muun toimintakyvyn ylläpitävä toiminta toteutuu.

Palvelusetelin käyttöönoton laajentaminen tulee tehdä hallitusti arvioiden tarkkaan palvelusetelin hyödyt ja haitat.

Kiitos.

Valtuutettu Puura

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuusto.

Kiitokset hyvästä asian esittelystä ja mielenkiintoisesta viitemateriaalista tähän asiaan. Asiakaslähtöisesti toimivat laadukkaat kuntapalvelut ovat tärkeä osa helsinkiläisten sujuvaa arkea. Ne antavat vapautta ja turvallisuutta kaikille ja ovat olennainen osa tasa-arvoista kaupunkia. Niitä arvostetaan ja niistä ollaan valmiita veroilla maksamaan. Ne myös mahdollistavat korkean työllisyysasteen. Pidän tärkeänä, että tiukempina aikoina pidetään erityistä huolta heikommassa asemassa olevien asukkaiden asemasta ja palveluista, esimerkiksi mielenterveys- ja lastensuojelupalveluista.

Liitetiedoissa on kerrottu muun muassa 10 suurimman kaupungin tuloveroprosentti. Alhaisin tuloveroprosentti on Helsingissä. Kuntaveron korottaminen jo tälle vuodelle olisi ollut ennakoivaa ja vastuullista politiikkaa, kun oli selvästi syksyllä jo nähtävissä, että ollaan menossa

3.2.2010

huonompaan suuntaan niin talous- kuin työllisyyskehityksessäkin. Nyt faktat näyttävät siltä, että veron korotus on välttämätön vuodelle 2011, mutta se ei suinkaan edelleenkään yksin ole riittävä toimenpide. Olemme kieltämättä tällä hetkellä hankalassa tilanteessa. Verokertymä pienenee samalla kun palvelutarpeet ja asukasmäärä kasvavat.

Palvelujen kehittäminen kestäväällä asukkaiden ja henkilöstön tarpeita huomioivalla tavalla on erittäin tärkeää ja tarpeellista. Toimintatapoja ja työn organisointia sekä johtamista kehittämällä on mahdollista lisätä huomattavasti palvelujemme tuottavuutta. Peruspalveluissa työskentelevien ammattilaisten osaaminen ja näkemykset luovat hyvän pohjan palvelujen kehittämistyölle, ja niitä on syytä aktiivisesti kysyä ja hyödyntää. Jatkuvat organisaatiomuutokset ja palvelujen yksityistäminen eivät ole ratkaisu palvelujen tuottavuuteen.

Toimet, jotka vähentävät helsinkiläisten työttömyyttä ja syrjäytymistä, ovat järkeviä niin kaupungin talouden kuin ihmisten hyvinvoinnin kannalta. Työttömyyden kasvu on tosiasia myös Helsingissä, vaikka 8,5 %:n työttömyysluku ei ole pahimmasta päästä tässä maassa. Erityisen huolestuttavaa on nuorten ja maahanmuuttajien työttömyyden kasvu. Elinkeinoelämällä ja julkisella sektorilla on, siis myös Helsingillä, keskeinen rooli ja vastuu työllistäjänä. Kaupungin tilojen korjausrakentaminen esimerkiksi sisäilmaongelmien poistamiseksi on hyvä esimerkki työllistävästä ja elvyttävästä politiikasta. Työpaikkojen lisäksi tarvitsemme enemmän koulutuspaikkojen niin oppilaitoksissa kuin oppisopimusten, työpajojen ja muiden käytännönläheisten koulutuspolkujen kautta.

Uusien kaupunginosien suunnittelu on käynnissä, ja hyvä niin. Suunnittelussa korostuu kumppanuus ja vuorovaikutus asukkaiden ja yritysten kanssa. Nämä uudet alueet, Jätkäsaari, Hernesaari, Kalasatama ja Kruunuvuorenranta, ovat erittäin arvokkaita merenranta-alueita, ja niiden tyhjillään pito ei ole järkevää eikä taloudellista tiukentuvassakaan taloustilanteessa. Kaavoituksessa, esirakentamisessa ja asuntojen ja yritys- ja palvelutoimitilojen rakentamisessa on syytä edetä ja rakentaa veropohjaa vahvistavaa kaupungin tulevaisuutta.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Tuossa koneessa on joku vika, ja nimi ei kirjaudu minnekään.

3.2.2010

Ikääntyvienkin helsinkiläisten etu on hyvinvoiva ja työkykyinen helsinkiläinen, ja tämän vuoksi tarvittavat toimenpiteet, joilla kuntalaisten peruspalvelut voidaan huoltosuhteenkin suurentuessa turvata ja laadullisesti parantaa, eivät perustu vain käytettävissä olevaan rahaan. Varsinkin sairaskulut, joiden euromäärää on atk-järjestelmien ja tilastoinnin kehittymisen myötä mahdollisuus tarkastella entistä tarkemmin, olisi itse asiassa yhdistettävä siihen, että tarkasteltaisiin nykyistä enemmän syitä, miksi ja mitkä ryhmät eniten ja kalleimmin sairastavat tai oireilevat, ja kirjata sekä toteuttaa interventiot, joilla sairastamista vähennetään ja väestöryhmien hyvinvointia parannetaan.

Nyt edelleenkin keskitymme liian paljon hoitamaan sairauksia, ja terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisemisen kustannuksia ei kirjata. Kustannusten muodostuminen ei edelleenkään ole vertailukelpoisesti läpinäkyvää. Eurojen kohdistumisesta kertoo muun muassa meille jaettu liite, esimerkiksi sivu 35, jolla näkyvät euromäärät ja se, mihin ikäluokkiin ne on kohdistettu. Vähiten lapsiin, surkean vähän murkkuikäisiin ja pienten lasten perheisiin. Näistä säästetään ja samalla, kuten täällä monessa puheessa on tullut ilmi, ihmetellään huostaanottojen tarpeen kasvua, syrjäytyviä nuoria ja eroavia vanhempia. Koululaisten kysely tulisikin toteuttaa luokanopettajien toimesta vuosittain rutiinina, ja välittömästi puuttua niiden lasten ongelmiin, jotka kyseisen kyselyn perusteella syliin jäävät.

Arvoisa puheenjohtaja.

Nämä luvut saataisiin näyttämään ihan toisenlaisilta, tosin ei yhden vaalikauden aikana, mikäli eurot kohdistettaisiin edes yhdessä tilastossa elämänkaaren alkupäähän ja sen siirtymävaiheisiin sekä täsmätoimiin niihin ryhmiin, joiden riski syrjäytyä tai sairastua on tutkitustikin suurin.

Kuten valtuutettu Kolbekin jo täällä totesi, eri hallinnon alat on saatava kirjaamaan lapsivaikutusten arviointi, mutta myöskin kaupunginorkesterin tavoin käytännön toimin kirjatut toimet, joilla terveyttä edistetään, ja mikä on tarkoitus tehdä ennaltaehkäisevänä niille ongelmille tai riskeille, jotka uhkaavat helsinkiläisten hyvinvointia kyseisellä hallinnon alalla.

Arvoisa puheenjohtaja.

Terveyden edistämisessä on paljon tehtävää. Sillä saavutetaan myös

3.2.2010

taloudellisia hyötyjä. Lähipalvelut asuinalueittain, kunnalliset korttelitalkkarit ja yhteistoiminta yhteisissä tiloissa tuovat toimintoihin monipuolisuutta. Terveyskioskit, nuorisotyö ja vanhusten päivätilat voivat sijaita siellä, missä ihmisetkin liikkuvat. Ne eivät tarvitse erillisiä toimistotiloja. Lähikirjastoja ja koulujen auloja ja ruokailutiloja voi käyttää myös muuhun kuin varsinaiseen toimintaan. Liikuntaseteleillä voitaisiin jo terveysasemilla jaettuna liikuntareseptin yhteydessä huolehtia siitä tai mahdollistaa se, että ihmiset voisivat mennä niihin liikuntapaikkoihin, jotka sijaitsevat helposti saavutettavissa kodin lähellä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Vielä lopuksi. Koska Helsingin elinkeinorakenne on erittäin palvelupainotteinen, tulee kaupunkia rakentaa niin, että yritysten laajentuminen ja pienenkin yrittäjän toimintamahdollisuudet turvataan esimerkiksi yrityskeskittymän. Kunnallisveron korotus heikentää palveluyritysten kannattavuutta, vaarantaa niiden olemassaolon ja työllistämismahdollisuudet ja vähentää kaupungin verotuloja. Siksi kaikki muut toimet tulisi tehdä ennen mahdollisia veronkorotuksia. Toimintojen muokkaamista ja henkilöstön työnkuvien monipuolistamista on vielä varaa tilojen käytön tehostamisen lisäksi parantaa.

Kiitos.

Valtuutettu Virkkunen

Hyvä puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Aluksi pari sanaa leikkipuistoista. Toivon, että kaupungissamme ymmärrettäisiin niiden olevan paljon muutakin kuin paikkoja, joissa pikkuväki istuu lapio kädessä ja joku aikuinen tylsistyy vieressä. Leikkipuistoissa ei vain leikitä. Siellä tuetaan vanhemmuutta konkreettisella tavalla: jakamalla arkea aikuisten ja lasten kesken. Leikkipuisto on monelle vanhemmalle tärkeä paikka. Puistoissa tavataan muita aikuisia, jaetaan huolia, syödään yhdessä, järjestetään kotona hoidettaville lapsille yhteisiä puuhia ja retkiä, opetetaan lapsia ottamaan huomioon muitakin kuin oma itse, ja lapset tuntevat siellä kaikille ihmisille tarpeellista tunnetta, kuulumista johonkin. Leikkipuistoon on matala kynnyks. Sinne voi mennä väsyneenä, sinne voi raahata kitiseviäkin lapsia, eikä kukaan katso pahasti. Leikkipuistotoiminta tukee oman alueensa yhteisöä, ja laman mukanaan tuomista ongelmista kärsivien perheiden lapsille se voi

3.2.2010

oikeasti olla pelastus.

Leikkipuistotoiminta ennaltaehkäisee monia niitä kustannuksia, joita tässäkin salissa joudutaan päivittelemään. Puistoja käyttävät pienet ja isommatkin koululaiset, myös ja eritoten he, joiden perheillä ei ole varaa muuhun iltapäivätoimintaan tai lasten harrastuksiin. Puistojen toiminta vähentää kaupunkilaislasten irrallisuutta ja yksinäisyyttä. Se tekee lasten hoitamisen kotona helpommaksi ja mielekkäämmäksi vähentämällä kotivanhempienkin yksinäisyyttä ja arjen taakkaa ja lyhentää siksi omalta osaltaan myös kaupungin päivähoitonoja.

Siksi olen huolissani siitä, että meille syksyllä tarjoillulta peruspalveluiden lakkauslistalta löytyi useampikin leikkipuisto. En itse suuresti pidä puheesta, joka käsittelee kaupungin palveluiden tuottavuutta, mutta jos siitä on pakko puhua. Leikkipuisto on hyvä esimerkki palvelusta, jonka todellinen vaikuttavuus nähdään vasta, kun palvelu lakkaa. Toivoisin, että tällaista koetta ei tarvitsisi tehdä edes lama-aikaan. Lapsiperheiden arjen helpottaminen on hiljaista ja halpaa. Sen vaikeuttaminen puolestaan tulee helposti paljon kalliimmaksi ja näkyy lopulta kadulla.

Kuten valtuutettu Kari jo mainitsi, hän jättää tänään talousarvioaloitteen osa-aikaisen kerho- ja leikkitoiminnan lisäämisestä ja myös alle 3-vuotiaiden lasten kerhotoiminnan käynnistämisestä. Valtuutettu Vesikansa puolestaan aikoo ymmärtääkseni jättää talousarvioaloitteen uudenlaisten rahoitusmuotojen selvittämisestä leikkipuistojen rakentamisessa ja järjestöjen mukaantulosta leikkipuistotoimintaan. Hän varmaan puhuu siitä lisää itse. Molemmat aloitteet ovat mielestäni erittäin kannatettavia. Niiden toteutuminen vähentäisi painetta lasten kokoaikaisen päivähoidon lisäämiseen, sillä kerhotoimintaa oli mielestäni luontevaa järjestää juuri leikkipuistojen yhteydessä. Opiskelu ja osa-aikainen työn tekeminen pienen lapsen kanssa ei aina vaadi kokopäiväistä hoitopaikkaa, mutta koska muita vaihtoehtoja, kuten valtuutettu Karikin jo mainitsi, on kaupungissa huonosti tarjolla, päiväkodit täyttyvät lapsista. Leikkipuistotoiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen toisi siis säästöjä muualle.

Tästä sitten kirjastoihin ja niiden kautta kouluihin. Valtuusto hyväksyi marraskuussa toivomusponteni, jossa valtuusto edellyttää, että kirjastotoimintaa kehitettäessä lasten ja nuorten kirjastopalvelut pyritään säilyttämään lähipalveluina. Oli melko surkukupaisaa lukea lehdestä niin monen lähikirjaston lakkautusaikasta vain pari viikkoa pönnön hyväksymisen jälkeen. Etenkin nyt opetuslautakunnan tutustuttua paikan päällä moniin lakkautuslistalle joutuneisiin kouluihin,

3.2.2010

joita kaikkia opetusvirasto edelleen esittää lakkautettaviksi lähes samoin, osin puutteellisin perusteluin kuin viime vuonna huolimatta kaupunginhallituksen tammikuisista evästyksistä palveluverkon tarkastelulle, en voi kuin hämmästellä sitä, millaisia hyvin toimivia koulujen, kirjastojen ja leikkipuistotoiminnan yhdistelmiä meille esitetään purettaviksi. Olemme saaneet kohta jo kyllästymiseen asti kuulla siitä, kuinka kirjaston ja koulun lähtiessä jollekin alueelle jää enää vain kauppa ja pari pubia, mutta tähän puheeseen ei kyllä kannata kyllästyä, vaan se kannattaa ottaa ihan vakavasti.

Itse otan kyllä vakavasti myös kaupungin taloustilanteen. En väitä, etteikö missään palvelussa voisi koskaan olla uudelleen miettimisen varaa tai etteikö joitain muutoksia palveluverkkoon voisi tehdä. On kuitenkin asioita, jotka eivät muutu, vaikka meillä olisi silmissämme kuinka kova palveluverkon tiivistämis- ja tehostamiskiilto. Palveluita käyttävät edelleen ihmiset. Ihmisillä, isoilla ja pienillä, mutta etenkin pienillä, on voimakas tarve kuulua omaan yhteisöönsä. Koulu ja sen läheisyydessä toimiva leikkipuisto eivät ole lasten työpaikkoja eivätkä pelkkiä rakennuksia, joiden sisältö tuosta vain siirtyy numeroiden niin vaatiessa. Ne ovat yhteisöjä, jotka hajoavat, kun niitä uudelleenjärjestellään. Kun lapselta hajoaa yhteisö, hänen perusturvallisuutensa järkkyy, ja kun aikuiselta hajoaa työyhteisö, jonka hyväksi hän on osaamistaan käyttänyt, osa sen osaamisen tuloksista menetetään tai pahimmassa tapauksessa kaikki. Tätä meidän niin kutsuttu palveluverkon optimoimisemme ei nyt ole lainkaan ottamassa huomioon.

Samaan aikaan, kun olemme jatkuvasti huolissamme erityisopetuksen tarpeen lisääntymisestä ja miettimässä, kuinka nämä kalliisti erityistä tukea tarvitsevat lapset oikein kaupungissa hoidetaan, oma opetustoimemme on esittämässä meille koululakkautuksia, joiden valmisteluissa ei minun tämänhetkisten tietojeni mukaan ole juurikaan pohdittu sen vaikutuksia erityisoppilaisiin ja heidän tulevaisuuteensa. Lakkautuslistalla on myös kouluja, joilla on paljon erityisen hyvää erityisopetusosaamista. Vierailut paikan päällä kouluissa ovat osoittaneet hyvin ikävällä tavalla, mitä tapahtuu, kun päätöksenteko vieraantuu sen kohteesta. Työpöydän äärestä tehty esitys ei aina pysty ottamaan huomioon kaikkea sitä, mitä sen pitäisi, ellei esittäjä jalkaudu katsomaan, mistä hän oikein puhuu.

Pidän suurena ongelmana sitä, että meillä ei tarkastella tilojen käyttöä oikeasta näkökulmasta käsin. Tila on kyllä kulu, mutta kululle on syy: tiloissa tapahtuva toiminta. Me voimme toki jossain määrin tehostaa tilan käyttöä kaupungissa, mutta toivoisin, ettei sitä tehtäisi niin

3.2.2010

valikoiden. Samaan aikaan, kun paheksomme koulurakennustemme kalleutta ja esitämme lapsille aivan vastikään remontoitujen rakennusten siirtämistä muuhun käyttöön, seisoo tämäkin sali enimmäkseen tyhjiällä, eikä kukaan puhu virastotilojen iltakäytöstä. Kyse on silloin paitsi taloudesta, myös puhtaasti arvovalinnasta. Tilan käytön tehostamishuomassa menee pesuveden mukana muutamakin lapsi. Opetustoimi voi toki tehdä tilakuluissa paniikkisäästöt ja syödä siellä tarjotun porkkanan, hankkiutua eroon joistakin koulurakennuksista seurauksista välittämättä ja jättää tyhjät tilat tilakeskuksen huoleksi.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Joo, kiitos. Kaupungin kokonaistalouden kannalta tässä ei tietenkään ole mitään järkeä, jos tilojen jatkokäyttöä ei ole mietitty. Erityisen hölmöä onkin hankittua eroon tiloista alueella, joissa oppilasmäärä ennusteiden mukaan vähenee vain tilapäisesti. Yhteisöt eivät hajottuaan rakennu uudelleen tuosta vain, se vie vuosia. Koulu ei ole palvelu, joka on siirrettävissä ilman sen kummempia ongelmia, eikä koulujen tulevaisuutta tulisi tarkastella vain muutaman vuoden tähtäimellä.

Pahoittelut tästä, pikkuisen jatkan vielä.

Tämä vaikeuttaa koulujen arkea, stressaa opettajia ja oppilaita ja vie heiltä koulurauhan. Jo nyt pelkkä esitys lakkauttamisesta on torpannut useammassakin koulussa vireillä olleita kehittämishankkeita, jotka on jäädytetty palveluverkkopäätöksiä odoteltaessa. Tämä ei ole vastuullista kouluverkon kehittämistä, se on vastuutonta huitomista.

Olemme saaneet viime aikoina kuulla, kuinka päivähoidossa olevien lasten määrä kasvaakin eri tavalla kuin luulimme. Kaikki näistä lapsista eivät hurauta kouluihin kehyskuntiimme, paitsi jos teemme omalla politiikallamme heidän vanhempansa siihen ajavia ratkaisuja. Viime joulukuisten palveluverkon kutistamissuunnitelmien jälkeen monissa perheissä mietitään nyt, kannattaako niitä veroja jäädä tänne maksamaan, kun niille ei ehkä kohta tunnukaan tulevan vastinetta.

Kiitos.

Valtuutettu Valokainen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät kuulijat.

3.2.2010

On pakko vähän puhua tästä talousarviota käsittävästä jutusta. Minun mielestä tilannetta pitää nyt katsoa kyllä myöskin tavallisen kadun ihmisen vinkkelistä. Eli tämä on näitä vanhoja, en tiedä, montako kertaa on toistettu. Terveystenhuolto tekee kaikkensa kasvavan taakan alla, ja tavallaan työssä viihtyvyyttä ei lisää se, että jatkuvasti ollaan lomautusuhkia ikään kuin vihjailemassa tässä. Joillakin aloilla saattaa olla jopa lomautuksista tullut totta, eli status quo, pysyvä tila. Ihmettelen sitä, että miksi työstä ei saa kiitosta. Totta kai se on ihan selvää, että esimerkiksi jokainen hoitaja maksaa kaupungille too much. Asunnotilanne on sitä paitsi leviämässä myös käsiin. Jos koskaan, niin nyt varsinkin tarvittaisiin vuokra-asuntoja ja nimenomaan vuokranmaksajia. Jos ajatellaan, että minä maksan henkilökohtaisesti 800 euroa kuussa vuokraa ja meitä olisi enemmän tyytyväisiä asukkaita, niin luulisi, että sekin antaisi jotain pientä kortta keloon. Harvoilla on nykyään varaa ostaa asuntoa, ainakin meikäläisen ystäväpiirissä ja niissä kaupunginosissa, missä minä itse kuljen.

Sitä paitsi asuntotuotanto työllistäisi. Minä sanon, että tekemätöntä työtä on aivan varmasti todella paljon. Sitä voisi toteuttaa pienellä yhteistyöllä, ja nimenomaan kaupunki on vastuussa näistä vastuualueista, joita on muutama vain mainitakseni. Tämä talvi 2010 on ollut aika heavy. Sanotaan, että vammaiset ja lapsiperheet, jotka vetää ja työntää lastenvaunuja tuolla sohjossa, kokevat aika paljon. Samoin jakeluautot, bussit, taksit, henkilöautot, hälytysajoneuvot, jalankulkijat muuten vain. En ole ikinä nähnyt Helsinkiä tällaisessa kuosissa ja olen koko ikäni asunut täällä. Ei se oma lapiointi auta. Minä tuossa kauppareissulla meinasin ostaa sellaisen muovisen pienen kuorma-auton Pajuselle, mutta ne oli loppu ne kuorma-autot, sellaiset pikkuleikkiautot. Ilmeisesti tämä lumitilanne vaatii ne leikkiautotkin.

Tämäkin on fyrkasta kiinni. Sitä rahaa ei ole. Joku vilautti, muistaakseni keskustalainen vai kokoomuslainen henkilö, tällaisesta jutusta, että otetaan varuskunta apuun lumitöihin. Tämähän on katastrofaalinen tilanne Helsingissä. Ensinnäkin tien risteykset, parkkipaikalta autolla lähdöt, sehän on ihan silkkaa älyttömyyttä, että siellä on tällaisia lumikekoja. Kohta siellä voidaan harrastaa lumilautailua ja slalomia. Siihenkö tämä tähtää? Venataan kevättä, että se lumi sulaa.

Nuorisotyöttömyys leviää käsiin. Minun mielestäni esimerkiksi kevät-kunnostukset, puistot, torit, pihat ja kadut tarvitsevat työntekijöitä, mutta niihin ei vain pääse, täytyy olla jotain 2 vuoden kokemusta jostain. Vanhusten palvelut mättää edelleen. Ne voisi toteuttaa opiskelijoiden voimin, liikunta-apua ynnä muuta. Kaupan ala,

3.2.2010

liikelayosten siistijät, toimihenkilöt kiinteistöihin, kouluavustajat. Työtä on.

Pajunen viittasi syksyllä siihen, että sosiaalikulut ovat nousussa. Tämä oli jossain lehdessä muistaakseni. Totta kai, kiristynvä kilpailu ja työttömyys syrjäyttää muita. Tämän takia tarvitaan nimenomaan terveyskeskuksiin neuvontapisteitä, että ei syrjäytyisi. Tällainen mies, kuten esimerkiksi minä, mutta luojan kiitos en ole sortunut näihin Alko-tuotteisiin. Sitä paitsi olisi syytä kiinnittää huomiota sosiaaliuilla keplotteleviin ihmisiin. Sosiaalialan ihmiset myöntävät, että tällaista toimintaa on jatkuvasti, ja se lisääntyy. Aina uudestaan keksitään, et miten saadaan kuriin nämä sosiaalikeplottelijat, mutta ne on ovelampia nämä keplottelijat.

Ei tässä vielä kaikki. Nyt tuntuu kummalta se, että vienti ei vedä. Ainoa tuloa, mitä tavallaan on oikeasti, on kevyt musiikki, joka tuo satoja, tuhansia euroja Suomeen. Se on pientä pelaamista, mutta se on totta kuitenkin. Mutta tätä kulttuuria ei tueta. Mieluummin tuetaan kannattamatonta oopperaa esimerkiksi, ja sitä ei tueta pikkurahoilla.

Sitten minua ihmetyttää tämä, että pitäisi säästää ja rahasta on pulaa. Kaupungin johtajat kuitenkin suunnittelevat mielellään tällaisia kummallisia metropolihankkeita. Design 2012. Olisihan se kivaa, mutta kun rahaa ei ole, vaikka sitä uusiin hankkeisiin löytyy. Tilanne on aika ristiriitainen. Haluammeko me tehdä nuorisolle sellaista lasista kekoa, jossa ei ole koulutusta tai koulutus ehkä tulee maksulliseksi, ei ole terveydenhoitoa, työtä, etenemismahdollisuutta tai asuntoja. Minä toivon, että tällaiset asiat otetaan tässä talousarviota laatiessa vuonna 2011 huomioon, mutta otetaan se tänään huomioon.

Kiitos.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Täytyy sanoa, että minua ihmetyttää tämä keskustelun rauhallisuus, koska minä näen tämän kunnan ja koko oikeastaan Suomen julkisen sektorin taloustilanteen kyllä aika surkeana tai sanotaan vaarallisena. Melkein koko minun poliittinen urani on yleensä ollut julkisen sektorin karsimista, ja luulen, että jos politiikassa vielä jatkaa, niin se näyttää jatkuvan samanlaisena.

3.2.2010

Ensinnäkin, minusta kaupunginjohtajan käsitykset tästä tulotilanteesta olivat aika realistisia, ja voisin tähän lisätä sen, että vaikka meillä ei mene niin huonosti kuin eräillä muilla savupiippuvaltaisilla kunnilla tässä maassa, niin kyllä me pääsemme niittenkin laskuja maksamaan. Sen takia se, että niillä menee huonosti, tulee johtamaan siihen, että jotenkin sitten meilläkin menee huonosti.

Olen hyvin pessimistinen tuon energialaitoksen tuloutuksen suhteen, en pelkästään niistä syistä johtuen, joista täällä on keskusteltu, vaan yksinkertaisesti koen asian sillä tavalla, että se energiapolitiittinen tilanne, jossa energialaitos on tuottanut noin tolkuttomia voittoja, ei ole pysyvä. Se ei olisi missään tapauksessa pysyvä, vaikka ei mitään tässä tapahtuisi, vaan yksinkertaisesti, jos maassa energiahuolto jollakin tavoin muuttuu, se ei oikeastaan voi muuttua kuin siihen suuntaan, että Helsingin energialaitoksen voitot pienenevät.

Suomessa on otettu minusta ihan viisaasti se strategia, että kun huoltosuhde heikkenee, niin otetaan sitten täydennystä ulkomailta ja parannetaan tällä tavoin huoltosuhdetta, mutta tämä ei ole onnistunut. Me emme ole onnistuneet houkuttelemaan tähän maahan sitä työvoimaa, mitä tänne olisi tarvittu, ja sen takia tämä ulkomaalaiskorkki ei ikään kuin ainakaan toistaiseksi ole meidän julkisen talouden tilannetta parantanut, vaikka sen varaan on aika paljon laskettu. Kun nyt katsoo tuonne ulos pimeyteen ja ihmettelee tätä meidän kummallista kieltämme, niin ymmärtää, että kaikki ne, joilla on varaa valita, valitsevat sitten joitakin muita maita.

On valitettavasti sanottava, että kun Helsingin palvelujärjestelmän kustannuksia katsoo ikään kuin tilastojen valossa, niin meidän järjestelmämme on kallis. Me maksamme terveydenhuollosta, opetuksesta, päivähoidosta ja melkein kaikesta paljon. Meidän palvelumme ovat myös hyviä, mutta se laatuero ei selitä tätä hintaeroa. Voi olla, että nämä tilastot ovat epäreiluja, mutta joka tapauksessa niitä tilastoja katsotaan valtiolla, ja jos meiltä rahat loppuvat, niin ne sanovat, että ei tule lisää, tehkää itse jotakin tälle kalliille järjestelmälle.

Sitten täytyy sanoa, että kun tässä on joutunut työn puolesta tutustumaan muitten kuntien hallintoihin, niin meidän hallintomme on vanhanaikainen. Kaikessa kunnallistaloudessa on se ongelma, että tämä kaksoishallinto, jossa on luottamusmieshallinto ja virkamieshallinto, ei ole kovin dynaaminen, koska se, että voisimme tehdä uudistuksia, edellyttää, että on dynaamisia luottamusmiehiä ja dynaamisia virkamiehiä ja vielä samalla tavalla dynaamisia virkamiehiä yhtä aikaa, ja aina joku näistä edellytyksistä tuppaa puuttumaan.

3.2.2010

Muualla tätä ongelmaa on pystytty ratkomaan sillä tavalla, että on kehitetty työn jakoa sillä tavalla, että luottamusmiehet keskittyvät tahtomiseen ja virkamiehet osaamiseen. Meillä nämä roolit menevät pahasti sekaisin, ja siinä paitsi saattaa tulla osaamattomia ihmisiä päättämään siitä, missä tarvittaisiin osaamista, niin ennen kaikkea se merkitsee, että se virkamies, jonka pitäisi ottaa itseään niskasta kiinni ja sanoa, että nyt meidän pitää modernisoida ja uudistaa ja rationalisoida tämä touhu, mutta ei minun tarvitse tehdä mitään, kun luottamusmiehethän oikeastaan ovat tästä vastuussa. Sen takia me olemme monessa asiassa vanhanaikaisempia kuin muut suuret kaupungit tässä maassa.

Meidän pitäisi pyrkiä selvästi keventämään hallintoa ja pääsemään irti siitä ansasta, että minkään viraston ei koskaan kannata meillä säästää mitään, koska jos se säästää, ne rahat menevät kaupungin pohjattomaan kassaan eivätkä jää sen organisaation sisälle, mutta sen organisaation sisälle jää suurempi kiire, työpaine ja se ikävä velvollisuus irtisanoa omia työtovereita. Sen takia tässä meidän bruttobudjetointiorganisaatiossamme jokaisen organisaation kannattaa oikeastaan salata ne säästämiskohteet, mitkä sillä on, tai ei nyt ainakaan kauhean aktiivisesti niitä etsiä. Ne kunnat, jotka ovat menneet enemmän nettobudjetoiuihin järjestelmiin tai siihen, että niillä organisaatioilla on omaa rahaa ja jos täällä säästät, niin voit käyttää tuolla sitä enemmän, pystyvät kehittämään tätä toimintaansa paljon joustavammin ja paremmin. Tällaisia esimerkkejä meidän pitäisi ottaa sen takia, että jos me emme osaa tehdä tätä halvemmaksi, me ryhdymme solakoittamaan tätä amputoimalla sitä.

Kiitos.

Valtuutettu Ingervo

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Itse kannatan lämpimästi veronkorotusta jo vuoden 2011 budjettiraamin lähtökohtana ja nimenomaan laadukkaiden peruspalvelujen järjestämisen keskeisenä ehtona. Toki ei ainoana, ja varmaan sittenkin näitä Helenin tuloutuksia jonkin verran tarvitaan jatkossakin, ja toivottavasti siellä onni sitten odottaa.

Mielestäni myös budjetin valmistelussa tulee huomioida väestönkasvu ja huomata, että se myös tuo lisää verotuloja. Tänne muuttaa myös ihmisiä, jotka käyvät töissä onneksi. Pelkästään vertaaminen edellisen

3.2.2010

vuoden raamiin ja siitä prosenttien vähentäminen ei välttämättä ole sitten kuitenkaan kestävä ratkaisu, vaikka näyttäisikin jostain näkökulmasta siltä, että nyt säästetään. Kunnan tärkein tehtävä on kuitenkin niiden laadukkaiden peruspalvelujen tuottaminen. Onkin tärkeää, että vaikuttavuudeltaan merkittäviä palveluja ei heikennetä, vaan joitakin niitä täytyy lisätä, esimerkiksi koulupudokkuuden ehkäisemiseksi kannattaa tehdä enemmän kuin tähän mennessä on tehty. Hyviä suunnitelmia onkin, mutta ne pitää myös toteuttaa. Tämä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman paperille saaminen ei vielä tee siitä arjessa totta, ja 6 miljoonan satsaus vuositasona, joka on hyvä alku, ei kuitenkaan varmaan ratkaise yksinään sitä ennaltaehkäisevään työhön panostamisen tarvetta.

Voisi miettiä tässä esimerkiksi, mitä tärkeitä asioita olisi huomioitava koulupudokkuudessa, niin tulisi näitä sosionomeja koululle ja nuorisotoimeen ja sosiaalitoimeen yhdessä auttamaan näissä tilanteissa jo peruskouluvaiheessa, ja sitten ammatillisten oppilaitosten ryhmäkokojen pienentäminen varmaan estäisi pudokkuutta toisella asteella olennaisesti. Myöskin oppilaspaikkojen lisäämistä tarvitaan selvästi. Minusta tässä palveluverkkokeskustelussa pitäisi ehdottomasti miettiä ammatillisten oppilaitosten paikkojen lisäämistä osana tätä palveluverkkoasiasiaa. Toivottavasti näin tullaan tekemäänkin. Myöskin sellaisia asioita, jotka voisivat sitten osaltaan tuoda säästöjä, on tyypipäiväkotiratkaisujen miettiminen ja myöskin leikkipuistojen iltakäytön ja loma-aikakäytön lisääminen yli sektorirajojen, vaikka ? nuorisotiloja ? 1–2 iltaa viikossa mahdollista leikkipuistoissa toteuttaa. Samoin kerhotoimintaa niille lapsille, jotka eivät tällä hetkellä vielä tarvitse esimerkiksi kokopäiväpaikkaa, mutta muuten tarvitsisivat päivähoitoikäisenä paikkoja, niin onko sitten joillain alueilla sellaisia nuorisotiloja, joissa voi muutaman tunnin kerhopaikkoja järjestää. Eli yhteiskäyttöä oikeasti voidaan lisätä, jos halutaan ja sisäisistä vuokrista ei tehdä liian hankalia esteitä.

Samoin mietin näitä investointeja. Toivon, että investointeina nähdään myös investoinnit leikkipuistoihin ja uusien alueiden kouluihin ja päiväkoteihin, ei vain liikenneympyröihin tai joihinkin suuriin monumenttirakennuksiin. Harrastustoimintainvestoinnit, on se sitten vaikka koirapuisto tai agility-kenttä, voivat myöskin tuoda paljon kaivattua ennaltaehkäisyä ja tyttöjenkin harrastuksiin lisää mahdollisuuksia tässä asiassa.

Sosiaalisektorilla olen erittäin huolissani siitä, että kun raami yleensä kuitenkin jollain lailla muistuttaa edellisen vuoden raamia, missä tietenkin voi olla järkeäkin, mutta esimerkiksi tämän vuoden

3.2.2010

käyttösuunnitelmaehdotuksen lastensuojeluosuus edellyttäisi jopa 300 lastensuojelupaikan vähentämistä. Budjettineuvotteluissa tuli kuitenkin tämä vaatimus 100 paikan vähentämisen kirjauksen poistosta. On vähän hurja ajatella, että sitten tämä raami lähtisi siitä viime vuoden raamista, josta nyt nähdään, että se tilanne on enemmän kuin hankala eikä ehkä ihan vastuullinen, jos se sellaisena päätettäisiin ensi viikolla lautakunnassa. Sellaista raamia ei saa tulla, että se edellyttäisi jonkun väestöryhmän heitteillejättöä tai sitten hölmöläisten peiton paikkausta. Myöskin on selkeää, että sosiaalipuolella vanhusten hoitajista on pulaa jo nyt, ja on tärkeää, että mietitään henkilömitoitus sillä tavalla suositusta lähemmäksi meneväksi, että työ voi olla kohtuullisen raskasta, mutta ei liian raskasta.

Sitten vielä sellainen asia järjestöjen toiminnan avustamista. Pitäisi tärkeänä, että kaikilla sektoreilla järjestöavustuksia voitaisiin lisätä ihan jo senkin takia, että Rahis on luopumassa niin monesta, liiankin monesta, avustuskohteestaan, eikä voida ajatella tietenkään, että kunta ne nyt kaikki sitten ottaa osalleen, mutta että olisi mahdollisuuksia enemmän tukea järjestöjä niitten osalta, joita oikeasti pidetään järkevinä ja täydentävinä asioina.

Vielä ihan ministi tästä alle 25-vuotiaitten työllisyyteen vaikuttamisesta. Kyllä koulutustarjonta, sen laatu ja nämä kaikki yhdessä liittyvät siihen. Raamissa on kyllä haasteita varmasti, ja uskon, että yhteistyöllä raamista voi tulla myös hyvä.

3.2.2010

Valtuutettu Koulumies

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Laura Rätty totesi puheenvuorossaan tärkeimmän asian talousarvioon liittyen. Helsinki on ottanut nyt tarpeeksi lainaa, ja velaksi eläminen on lopetettava. Se on tärkeää erityisesti sukupolvien välisen tasa-arvon näkökulmasta. Velkaantuminen kostaustuu korkeampana veroprosenttina ja huonompina palveluina tulevaisuudessa. Velka pitää aina maksaa korkoineen. Tällä kertaa takaisinmaksu ajoittuu lisäksi tilanteeseen, jossa työssä käyvien määrä vähenee ja huoltosuhde muutenkin heikkenee.

Verojen korottaminen ei ole kuitenkaan ainoa vaihto velkaantumiselle. Palvelurakennetta on uudistettava kestäväälle pohjalle riippumatta siitä, korotetaanko veroprosenttia vai ei. Uskon, että uudistuksia on mahdollista tehdä niin, että palvelujen taso ei heikkene vaan jopa paranee. Otan esimerkiksi perusterveydenhuollon. Terveyskeskus ei toimi nykyään kelpollisesti. Joiltakin terveysasemilta on lähes mahdotonta saada lääkäriaikaa ja jos ajan joskus sattuu saamaan, niin hoidon laadusta ei ole takeita. Olen jo varmaan kertonutkin moneen kertaan siitä, kuinka oma 3-vuotias poikani ei saanut terveysasemalta hoitoa keuhkokuumeeseen. Kun pitkän yrittämisen jälkeen sain hänelle vastaanottoajan, lääkäri diagnosoiti taudin lieväksi flunssaksi. Mitään kokeita hänelle ei tietenkään tehty, niitä ei siellä koskaan tehdä. Kun vein lapsen seuraavana päivänä yksityiselle lääkäriasemalla, siellä teetettiin laboratorio- ja röntgenkokeita, ja niistä keuhkokuume heti paljastui. Valitettavasti diagnoosi tuli silloin liian myöhään ja lapsi joutui parin tunnin kuluttua sairaalaan.

Luin tässä huolestuneena tuota Helsingin kaupungin talouden ja toiminnan seurantaraporttia. Siinä arvioitiin, että terveyskeskuksessa syntyy säästöjä nimenomaan laboratorio- ja röntgentutkimuksista. Itse en pitäisi juuri sitä hyvänä säästökohteena. Samaan aikaan julkisuudessa on arvosteltu pyrkimyksiä tarkastella kriittisesti terveysasemaverkostoa, joka on meillä itse asiassa aika tiheä. Siinä on ristiriita. Kokoomuksen ryhmäpuheenvuorossa todettiin, että Helsingin on aika luopua omalääkärijärjestelmästä muiden kuin pitkäaikaissairaiden osalta. Kannatan ehdotusta lämpimästi. Ihmisille on annettava mahdollisuus päästä hoitoon mille terveysasemalle tahansa, josta löytyy vapaita aikoja. Sairaustapauksessa on todennäköisesti sivuseikka, onko lääkärille matkaa muutama kilometri enemmän vai vähemmän, kunhan vastaanottoaikoja on saatavilla ja hoito on laadukasta. Joka on käyttänyt terveysasemien palveluja, eikä

3.2.2010

pelkästään työterveyshuoltoa, tietää, että niiden rakennukset ovat valtavassa alikäytössä. Siellä käytävät kumisee tyhjyyttään. Kun rahaa nyt kerran on käytössä rajallisesti, on ehdottoman tärkeää panostaa palveluihin eikä niinkään rakennuksiin. Olen sitä mieltä, että seinissä voidaan jatkossa säästää, jos kaupunkilaisten tärkeimmät peruspalvelut samalla kohenevat.

Valtuutettu Autti

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Ensimmäiseksi haluaisin muistuttaa siitä, että tämä vuosi on Euroopan köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan teemavuosi, ja tietysti on toivottavaa, että kaikki ne päätökset, jotka tänä vuonna tehdään, myös edesauttaisivat sitten tämän päämäärän saavuttamista. Jokaisella on täällä ollut hyvää sanottavaa ja se on ollut hienoa kuulla, että palvelut täytyy turvata, mutta jos me ajatellaan ihan kuntalakia, niin siellähän sanotaan jo heti ensimmäisessä pykälässä, että valtuuston tulee edistää kuntalaisten hyvinvointia, ja sehän on meidän tarkoituksemme ja tehtävämme täällä. Samoin myös kuntalaissa sanotaan, että talousarvio täytyy tehdä siten, että kunnan tehtävät turvataan. Kun täällä puhutaan näistä palveluista, haluan korostaa sitä, että nythän me puhumme lakisääteisistä palveluista, jotka on turvattu erilaisilla lailla. Ne lait on säädetty sen takia, että ne ovat henkilöitten ja kuntalaisten turvana. He voivat näyttää sieltä ja vaatia niitä oikeuksiaan, ja meidän täytyy turvata ne. Ei ne ole mitään sellaisia, että me voimme ajatella täällä, että onko se tämä tai tuo. Ne kaikki ovat sellaisia, mitä pitää toteuttaa. Koskee se sitten vammaisia henkilöitä, päihdehuoltoa, vanhuksia tai mitä tahansa.

Olen hyvin usein tuolla terveyslautakunnassa jättänyt aloitevastauksia pöydälle sen takia, että sieltä puuttuu näitä tunnuslukuja. Hyvin usein siellä luetellaan, että meillä on sitä, tätä ja tuota palvelua, mutta jos sinne laitettaisiin tunnusluvut viereen, että kuinka paljon niitä on, niin se kuva on ihan toisenlainen. Onko niitä riittävästi ja saavatko henkilöt sitten varmasti sen hyvän hyvinvoinnin niitten palvelun kautta, mikä tietysti on tarkoitus. Jokainenhan meistähän haluaa antaa sen kaiken hyvän ja palvelun ja turvan kuntalaisille. Se on se lähtökohta, miksi me olemme.

Minua vähän ihmetyttää se, että me olemme puhuneet hirveästi strategiasta, että miten kuntalaisia pitää kuulla tässä palveluverkkoasiassa, mutta jos ajatellaan tätä kuntalakia ja pykälää

3.2.2010

27, niin siellä puhutaan osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista. Siellä sanotaan, että valtuuston on pidettävä huolta siitä, että kunnan asukkailla ja palveluja käyttävillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaa. Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti valitsemalla palvelujen käyttäjien edustaja kunnan toimielimiin, järjestämällä kunnan osa-aluetta koskevaa hallintoa, tiedottamalla kunnan asioista ja järjestämällä kuulemistilaisuuksia, selvittämällä asukkaiden mielipiteitä ennen päätöksentekoa, järjestämällä yhteistyötä kunnan tehtävien hoitamisessa, avustamalla asukkaiden oma-aloitteista asioiden hoitoa, valmistelua ja suunnittelua sekä järjestämällä kunnallisia kansanäänestyksiä. Täällähän meillä on ihan selvästi sanottu se, että meidän tulee täällä valtuustossa edesauttaa sitä, että me kuulemme niitä kuntalaisia. Emme me täällä tiedä, minkälaisia ne tilanteet ovat silloin, jos nämä palvelut eivät pelaa.

Itse olen sosiaalihuollon ammattilainen, ja meillä on eettiset ohjeet, joissa sanotaan, että meidän täytyy esiintuoda niitten henkilöiden asioita, jotka eivät itse siihen kykene ja jotka ovat liian heikkoja sen tehdäkseen. Sen takia haluan heidän puolestaan, jotka eivät sitä itse pysty tekemään, esittää sen hätähuudon, että meillä on niin paljon vajeita näissä palveluissa jo tällä hetkellä, että me tarvitsemme kuntasektorille lisää työntekijöitä. Sillä tavalla me saamme verotuloja, ja meidän täytyy myös rakentaa niitä halpoja kunnallisia vuokra-asuntoja. Jätetään, niin kuin täällä on aikaisemminkin jo sanottu, ne monumentit sikseen ja katsotaan sitten parempina aikoina, onko niihin tarvetta. Jokaisen kaupunginjohtajan ei tarvitse jättää tänne merkkiä siitä, kuinka tätä meidän ympäristöä ja hienoa kaupunkirakennetta tuhotaan tuollaisilla yksittäisillä monumenteilla ja rakennuksilla, jotka eivät sovi edes ympäristöön.

Meillä tehtiin tämä vanhustenhuollon palvelurakenneuudistus, mutta meidän pitäisi ajatella sitä, että mitä se on tarkoittanut niille vanhuksille, jotka nyt ovat olleet jo siellä palvelujen piirissä. Esimerkiksi, kun puhuttiin hienosti tästä, että halutaan näitä hyvinvointikeskuksia, niin nythän Kinaporin palvelutalo menee remonttiin. Se on tietysti remontin tarpeessa, mutta nämä henkilöt, jotka ovat tulleet sinne palvelutasoon asumaan, arvioidaan uudestaan, ja kun palvelupisteitä voidaan korottaa, nyt katsotaankin, että toiset heistä ovatkin ihan tavallisen vuokra-asunnon tarpeessa eikä heillä ole enää paluuta Kinaporin palvelutaloon. Silloin, kun me haluamme hyvää toisille, me sitten ehkä teemme samalla hetkellä muille vanhuksille pahaa. Emme tuota huomaakaan, että heidän perusoikeuksia poljetaan. Meidän pitää kysyä ja nähdä, minkälaisia ovat ne toimenpiteet tai ne päätökset, mitä täällä tehdään ja mikä niitten lopputulos on. Samoin tuossa liitteessä

3.2.2010

sanottiin, että kotihoito on tehostunut hirveästi samalla henkilökunnalla. Mitä se tarkoittaa? Sitä, että palvelukäynti vanhuksen luona on aina vaan lyhyempi. Olen itse kuullut, että työntekijät sanovat, että ylhäältäpäin sanotaan, että budjettia ei saa ylittää.

Mutta kyllä meidän täytyy täällä ottaa vastuu siitä, että onko se sitten sitä hyvää palvelua, jota me haluamme, kun me emme enää halunneet, että meillä on pitkäaikaissairaita, että meillä on sitten vaan tällainen uusi järjestelmä, niin meidän täytyy myös tietää niitten päätöksiemme tulokset. Meillä on ETENE, joka valtakunnan terveydenhuollon eettisen neuvottelukunta, ja se on tehnyt raportin vanhuudesta ja hoidon etiikasta. Tässä sanotaan erityisesti vanhuksien kohdalla, että vanhuksilla on oikeus luottaa siihen, että hän saa kotiinsa asianmukaisen hoidon ja palvelut niitä tarvittaessa, mutta pääsee myös ympärivuorokautisen hoivan suojaan, kun kotona selviäminen käy ylivoimaiseksi. Tämän meidän varmasti pitäisi turvata ja nyt ainakin katsoa se, että toteutuuko tämä, ja tällä hetkellä sanon, että näin ei käy.

Nyt, kun tämä olin budjetin lähetekeskustelu, toivon, että me tosiaan tarkastelemme kaikkea, mitä tässä kunnassa on ja mikä on sitä tarpeellista ja huomiomme se, että nämä toiset asiat ovat lakisääteisiä, ja on velvollisuus perustuslain mukaan jokaiselle turvata riittävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Sen pitää olla meidän kaikkien lähtökohta tänä vuonna.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tiukka talous kohdentuu kaikkein rankimmin aina heikoimmassa asemassa oleviin. Tämä opittiin jo 90-luvun laman aikana myös Helsingissä. Kun katsotaan niitä tilastoja toimeentulotukea saaneista lastensuojelulapsista, päihteiden käytöstä ja niin edelleen, siellä palvelut tiukentuivat samaan aikaan, kun ongelmat meillä kasvoivat. Ensi vuoden raamia tehtäessä tavoitteena pitää olla herkkä sosiaalinen omatunto, eli heikoimmista on pidettävä huolta. Niistä palveluista, jotka kohdentuvat heikoimmassa asemassa oleviin, on pidettävä kiinni, vaikka talous on tiukoilla.

Työllisyystilanne Helsingissä on vaikea. Meillä on rankasti kasvanut nuorisotyöttömyys, kuten koko maassa, mutta se, mikä on positiivista, niin ikääntyvien 50+-työttömyys on kuitenkin huomattavasti parempi

3.2.2010

kuin aikaisemmin, ja samoin pitkäaikaistyöttömien määrä ei ole sillä tavalla räjähtänyt vielä käsiin kuin esimerkiksi muutamia vuosia sitten. Jokainen työtön on liikaa. Täällä on tullut jo joissakin aikaisemmissa puheenvuoroissa esiin, että kaupungin on satsattava työllistymiseen ja lisättävä myös opiskelumahdollisuuksia, oppisopimuskoulutusta ja niin edelleen nuorille ja myös aikuisille. Tämä täytyy olla yksi tällainen painopiste, koska ne eurot, mitkä me laitamme työllistämiseen ja työllisyyteen, tulevat takaisin veroeuroina kaupungille ja jäävät käyttämättä toimeentulotukimenoina. Työllisyyteen satsaaminen on erittäin iso ja tärkeä painopiste.

Helsinki on vaikea kaupunki pienituloisille. Olemme Euroopan 10. kallein kaupunki ja 19. kallein kaupunki maailmassa. Täällä ei itse asiassa näy tämä pienituloisuus tai heikko-osaisuus. Suurin osahan helsinkiläisistä voi hyvin, mutta kyllä eilisessä Dagens Nyheterissä oli kuva leipäjonoista, ja siellä kerrottiin niistä leipäjonoista, ja kyllä ne täältä Helsingistä löytyvät ne Suomen leipäjonot. Sillä tavalla meillä on tässä perusturvassa tekemistä, että omissa käsissämme meillä on harkinnanvarainen toimeentulotuki ja työllistämismahdollisuuksien luominen osittain ja perusturvan parantaminen on tietysti hallituksen käsissä. Tämähän olisi yksi, jolla pystyisimme pääsemään jossain määrin eroon näistä leipäjonoista ja ihmisille takaamaan toimeentuloa, jos saisimme perusturvaa ja työttömyysturvaa etenkin nostettua. Työttömyys ja asumiskulut ovat ne suurimmat toimeentulotuen hakemisen syyt, ja niihin pitäisi molempiin tukiin tulla parannusta.

Perheiden ”pako” tai tämä uhkakuva tästä on onneksi Helsingissä laantunut, mutta se on tärkeää, että tutkimusten mukaan perheille tärkeitä ovat peruspalvelut. Niistä on pidettävä kiinni, jos me aiomme pitää elävä kaupunki ja perheet täällä. Meillähän valtaosa asujista on yksin asuvia, mutta me tarvitsemme yhtä lailla perheitä tänne Helsinkiin, ja siinä ovat peruspalvelut ja lähipalvelut avainasemassa. Etenkin lähiöiden palveluja täytyy parantaa, koska tutkimusten mukaan siellä on ne heikoimmat kohdat. Näin nähdään lapsiperheissä.

Se, että heikoimmat ovat heikoimmilla lamassa, koskee nimenomaan lastensuojelulapsia, joista jo Kati Peltola puhuikin ryhmäpuheenvuorossamme. Se koskee vanhusten ja vammaisten palveluja. Haluan nämä vammaisten palvelut nostaa esiin. Olen nyt ollut tällaisessa yhdessä työryhmässä, jossa on puhuttu Helsingin vammaispalveluista ja jossa nämä ihmiset ovat palvelujen käyttäjiä. He ovat joko itse vammaisia tai vammaisten lasten äitejä. Näiden ihmisten puheesta välittyy se, että Helsinki on vammaisvihamielinen kaupunki, ja se tuntuu pahalta. Sellaisia lakisääteisiä palveluja on vaikea saada,

3.2.2010

niitä kierretään, ei anneta, ei kerrota tarpeeksi informaatiota, joutuu luukulta luukulle hyppäämään. Tämä on kuvaava esimerkki siitä, että nimenomaan heikoimmassa asemassa olevien palvelut saattavat tökkiä, kun näillä ihmisillä ei ole ääntä pitää niistä palveluista mekkalaa, jos ne eivät toimi.

Toivon, että tässä lamassa ei mennä samaan loukkuun kuin 90-luvulla, jolloin todellakin näitä palveluja heikennettiin nimenomaan heikoimmassa asemassa olevilta. Lähipalvelut pitää pitää kunnossa. Me emme tarvitse mitään leikkauslistoja. Meidän on kehitettävä Helsinkiä enemmänkin tällaisena avointen ovien kaupunkina, jossa julkiset tilat ovat käytössä. Kirjastot ja koulut otetaan alueiden olohuoneiksi ja liikunta- ja kulttuuripalvelut tuottavat iloa ja terveyttä, ja tästä on lähdettävä luomaan ensi vuoden raamia huolimatta kireästä taloudellisesta tilanteesta.

Valtuutettu Sumuvuori

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Täällä on puhuttu tänään niin paljon hienoja puheenvuoroja syrjäytymisen ehkäisystä, nuorista ja lapsista, että keskittän nyt oman kuusiminuuttiseni nuorisotyöttömyyteen ja kulttuurin tukemiseen.

Nuorisotyöttömyyden kasvuvauhti, eli 80 %:n nousu vuodessa, on aika hurja. Se on kyllä huolestuttavaa ja oikeastaan kammottavaa, koska nuorisotyöttömyydessä on suora siemen pitkäaikaistyöttömyyteen, jos tähän ongelmaan ei pystytä puuttumaan. Kaupunginjohtajan puheessa mainittiin paitsi nuorisotyöttömyys myös maahanmuuttajien työttömyys suurimpina ongelmina työllisyyden hoidossa. Sikäli on nyt kuitenkin lohdullinen olo, että työllistämistoimikunta on käsittääkseni painottamassa tänä vuonna erityisesti näihin kahteen ryhmään, ja tämä tarve varmaan ei ensi vuonnakaan ole hävinnyt minnekään.

Kun käsiteltiin aiemmin tänä iltana tätä maahanmuuttajaorganisaation järjestämistä ja nyt kun hyväksyttiin tämä erinomainen ponsi siitä, että mietitään, voiko näitä maahanmuuttajien neuvontapisteitä olla myös Itä-Helsingissä ja oliko se Koillis-Helsingissä, toivon, että vaikkapa työllistämistoimikunnassa pohditaan sitä, että näissä pisteissä työllistettäisiin erityisesti maahanmuuttajia tai maahanmuuttajataustaisia henkilöitä. Itäkeskuksen neuvontapisteessä tästä on jo hyvää kokemusta.

3.2.2010

Sitten siitä kulttuurin tukemisesta. Ilahtuneena kuulin kyllä, että täällä on paljon puhuttu kulttuurin tukemisesta, kirjastoista ja vapaasta kaupunkitilasta, ja siitä haluaisin vielä vähän jatkaa. Kulttuuri on omasta mielestäni myös ennaltaehkäisevää politiikkaa ja lisää ihmisten hyvinvointia. Erityisesti taloudellisesti huonoina aikoina ihmiset esimerkiksi lainaavat enemmän kirjoja ja tarvitsevat ja kaipaavat enemmän ilmaisia tai kohtuuhintaisia tapahtumia ja palveluita. Kun tämä leikkauslista tuli aluksi esiin kirjaston kautta, niin näimme kyllä, että kansalaiset ja myös valtuutetut oikealta ja vasemmalta ryntäsivät aika nopeasti puolustamaan kirjastolaitosta. Sehän on erinomaista, koska hieno kirjastolaitoksemme täyttää tänä vuonna 150 vuotta. Kirjastojen suosio kertoo myös siitä, että niihin voi edelleen panostaa. Kirjastothan eivät ole pelkästään paikka, josta ihmiset lainaavat kirjoja, kuten me kaikki tiedämme, vaan ne ovat myös paikka, missä lapset voivat olla koulun jälkeen, sellaiset ihmiset, joilla ei ole internetiä, voivat käyttää sitä. Suomi ei ole vielä niin tietotekniikan mekka, että täällä jokaisessa taloudessa olisi tietokone tai internetyhteys. Myös nykyään vielä laajempikin palvelutarjoaja, esimerkiksi joistain kirjastoista voi lainata urheiluvälineitä. Omasta mielestäni Helsingissä pitää olla sekä kattava lähikirjastoverkko että keskustakirjastohanke. Ne ovat molemmat tärkeitä ja takaavat sen, että aikaa voi viettää muuallakin kuin kauppakeskuksessa tai kapakassa.

Sitten nostaisin vielä yhden esimerkin erinomaisesta tavasta ajatella, joka tuli myös Mari Puoskarin pitämässä Vihreiden ryhmäpuheenvuorossa. Eli ajatus siitä, että voidaan organisoida esimerkiksi kulttuuritalojen toimintoja uudella tavalla, jos käy ilmi, että jossain on vajaakäyttöä tai tehostamisen tarvetta. Esimerkiksi tämä ajatus Stoasta tanssin talona olisi käytännössä toteutettavissa hyvin pienillä resursseilla, se mahtuisi hyvin raamiin, ja Stoa, joka on jo tanssikäytössä voittopuolisesti, tarjoaisi siihen erinomaiset mahdollisuudet. Aina ei tarvita hienoja uudisrakennuksia, joihin menee paljon rahaa, jos onnistutaan järjestelemään toimintoja kätevästi uudelleen. Kulttuuritalojen toimintaa voi varmasti käydä läpi muiltakin osin, miettiä parannustarpeet ja etsiä ne vajaakäytöt.

Lopuksi haluaisin vielä todeta, että kun todetaan kulttuuria, en nyt mene siihen seinät versus toiminta -keskusteluun sen syvemmin, mutta totean vaan, että meillä on kaupungissa paljon esimerkiksi vapaan kentän toimijoita, teatterilain ulkopuolisia teatteriryhmiä ja tanssiporukoita, jotka tarvitsevat harjoitustiloja. Niistä on osittain sen takia kova pula, että kaupungin tilat ovat huonosti saatavilla ja hyvin kalliita. Tässä on nyt yksi erinomainen paikka miettiä järkevää tilojen yhteiskäyttöä. Miettiä, mistä saadaan tuetusti ja edullisesti hyviä tiloja

3.2.2010

näiden vapaiden ryhmien ja tanssijoiden harjoittelutiloiksi esimerkiksi kouluista.

Kiitos.

Valtuutettu Romakkaniemi

Arvoisa puheenjohtaja, arvoiset valtuutetut.

Tämä taantuma tuli meille ulkopuolelta viennin voimakkaan heikkenemisen myötä, ja nyt käänne maailmantaloudessa näyttäisi tapahtuneen, ja hidas elpyminen on alkanut. Mutta vaikka tämä talouskasvu alkaa, vaikutukset työttömyyteen ja julkiseen talouteen tulevat jälkijunassa. Työttömyys käynee huipussaan loppukeväästä, ja sieltä se lähtee sitten hyvin hitaasti laskuun. Jos kysytään, riittääkö tämä orastava talouskasvu pelastamaan meidät, julkisen talouden näkökulmasta vastaus on ei. Jotta nimittäin voitaisiin kuroa umpeen tämän taantumana jättämä aukko julkisessa taloudessa pelkän talouskasvun avulla, pitäisi BKT:n kasvaa monta vuotta putkeen 8 %:n vauhtia. Kaikki ymmärtää, että tämä on mahdotonta. Siksi kasvu ei pelasta meitä täälläkään, ja Helsingissä on tehtävä paljon muutakin. Kun menot ja tulot ovat pysyvästi epäsuhdassa, tämä epäsuhde on korjattava kasvun alettua. Nimittäin jos välittää ihmisistä, pitää puhua taloudesta. Minä puhun talouden tasapainottamisesta ainoastaan sen takia, että haluan turvata Helsingin laadukkaat palvelut, neuvolat, koulut, päiväkodit, terveyskeskukset, myös tulevaisuudessa.

Tärkeää on tehdä nyt sellaisia ratkaisuja, joilla vahvistetaan taloutta tulevina vuosina. Näitä on rakenteelliset ratkaisut: hallinnon tuottavuuden lisääminen ja palvelurakenteiden uudistus. Palveluiden laadusta ei varmasti halua säästää täällä kukaan, siitä meillä on yksimielisyys. Silti seinistäkin säästäminen sai valtavan ei-liikkeen täällä valtuutettujenkin joukossa aikaan. Palvelun tuotannonkin monipuolistaminen saa täällä toistuvan tyrmäyksen. Mistä me sitten niitä menojen kasvuja karsimme? Tämän kuilun kirmiseksi tarvitaan varmasti kaikkia keinoja, mutta rakenteiden uudistaminen vähentää tarvetta tehdä ikävämpiä ratkaisuja, leikkauksia menoissa ja veronkorotuksia. Jos joudumme tuloja lisäämään, mietitään ensin erilaisia maksuja ja muita veroja kuin kunnallisveroa. Työn verotuksen kiristämistä tulee välttää nimittäin viimeiseen saakka, vaikka ei Kokoomuksen ryhmä ole tässäkään ehdoton. Mutta jo syksyn budjettikeskustelussa minäkin totesin, että veroja kannattaa nostaa vastaa talouden kasvaessa. Työn verotuksen korotus kun ei ole mikään

3.2.2010

tuloautomaatti. Kunnallisveron korotus lisää työttömyyttä, pienentää siten verotettavan kokonaistulon määrää ja lisää sosiaalitoimen kustannuksia työttömyyden inhimillisistä kärsimyksistä puhumattakaan.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin menojen kasvu on ollut erittäin voimakasti, yli 7 %. Kuuntelin tässä muita ryhmäpuheenvuoroja tarkalla korvalla. Siellä oli viisaita sanoja, mutta paljon myös löysiä väitteitä. Vihreille voisin sanoa seuraavaa. Minä kannatan ruuhkamaksuja kehämällin mukaan. Helsinginniemiin sisään ajavien autojen määrän vähentäminen on ainut järkevä keino ruuhkien välttämiseksi ja joukkoliikenteen kehittämiseksi. Mutta on hieman epärehellistä luoda kuva, että ruuhkamaksuilla voitaisiin parantaa Helsingin taloutta nykyisten menojen kattamiseksi. Lainsäädäntöä ei saada voimaan moneen vuoteen, sen jälkeen järjestelmän pystyttäminen kestää vielä kauemmin, investointikustannusten kuolettaminen kestää vuosikausia, tämä on vuosikymmenten urakka. Kaikki mekin olemme yhtä mieltä siitä, että ruuhkamaksujen tulot pitäisi sijoittaa tulevan joukkoliikenteen kehittämiseen investoinneilla ja alentamalla lippujen hintoja. Ei siis ole kovin rehellistä väittää, että sillä olisi mitään tekemistä tämän taantuman korjaamisen kanssa.

Entä SDP? SDP:n ryhmäpuheenvuorossa vielä muisteltiin heidän vaihtoehtoaan tämän vuoden budjetiksi. Sen mukaan tämän vuode yli 7 %:n menojen kasvu olisi pitänyt rysäyttää kerralla 10 %:iin. Olin kuulevinani valtuutettu Bergholmin monien viisaiden sanojen välistä myös sanan suhdannepolitiikka. Minua ihmetyttää se, että SDP:n mielestä veroja olisi silti pitänyt kiristää keskellä taantumaa. Minkähän kansatalouden kirjan mukaan verojen kiristys taantumassa on hyvää suhdannepolitiikkaa? Tuloverojen kiristys olisi leikannut ostovoimaa ja syventänyt lamaa. Ilolla kuitenkin kuuntelen sitä, että laman alta vastuuta paennut demareiden ryhmä suunnittelee takaisin vastuun kantoon palaamista nyt, kun lama alkaa hellittää. Tervetuloa mukaan pelastamaan Helsingin palveluita.

Arvoisat valtuutetut.

Jotta Helsingin talous saadaan kestäväälle pohjalle, on aloitettava pitkän aikavälin tuottavuusohjelmien laatiminen. Tuottavuuden parantamista on palveluiden parantamista. Jokainen hallinnosta säästetty euro on lisää itse palveluihin. Meidän on käytettävä verovarot fiksummin. Olen valtuutettu Soininvaaran kanssa erittäin monesta asiasta samaa mieltä. Parhaita palvelukäytäntöjä on opittava muualta. Voin kertoa, että jo

3.2.2010

kahdessa suuressa naapurikaupungissamme on paljon käytäntöjä, joista oppia. Pienempi veroprosentti täällä Helsingissä kertoo enemmän suuruuden tuomista skaalaeduista kuin fiksummin tuotetuista palveluista. Pitää olla taloudellinen strategia menestykseen. Ilman joskus vaikeaakin talouden kuntoon saattamista ei hyvinvoivaa Helsinkiä voida saavuttaa. Laadukkaita palveluita ei voi olla ilman kestävää taloutta.

Valtuutettu Vikstedt

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Minä haluaisin estää kaupungin budjetin tulopuolta ja siis verotulojen karttumista. Haluaisin, että rakentamiskustannusten nousua leikataan ja työllisyyttä parannetaan ja toimitaan taloudellisesti ja tehokkaasti. Asuntotuotantotoimisto rakennuttaa yli 350 miljoonalla ja HKR-Rakennuttaja yli 100 miljoonalla. Se tekee ainakin 6 000–7 000 henkilötyövuotta vuosittain. Rakennustyömaille on pesiytynyt viime vuosina vallitsevaksi käytännöksi, että tarjouskilpailun voittanut rakennusliike myy urakan palasina alihankkijoille, jotka puolestaan myyvät urakan edelleen ja edelleen yhä uudestaan niin, että käytännössä työmaalla on parin pääurakoitsijan työnjohtajan lisäksi liuta vuokrafirmoja ja niitten työntekijöitä. Rakennusliikkeitten ansaintalogiikka on sopimusoikeudellinen kikkailu eikä suinkaan talojen, siltojen tai muiden sellaisien rakentaminen. Tämä kehitys on niin pitkällä, että on vaikea olla ajattelematta korruptiota tässä yhteydessä. Lopputulos on, että työ rakennuksilla on taantunut kymmeniä vuosia sitten vallinneelle tasolle työturvallisuudessa ja työterveyshuollon osalta. Monilla ei ole edes kunnon työvaatteita, ja pahimmillaan siirtotyöläiset asuvat varastokonteissa tai heidän kauttaan käytetään väärin Helsingin kaupungin vuokra-asuntoja. Seuraus on myös tietenkin heikkenevä laatu ja korjauskustannusten lisääntyminen. Siitä seuraa, että uusimaalaisten rakentajien työllisyys on heikentynyt nopeammin kuin muualla maassa, ja tähän joukkoon kuuluvat myös Virosta ja muualta Euroopasta tulleet maahanmuuttajat, jotka ovat nyt täällä työttömänä.

Ehdotan neljää toimenpidettä:

- 1) Perustetaan asuntorakentamisyksikkö, johon palkataan ihmisiä normaaleihin työsuhteisiin. Nyt niitä ammattitaitoisia ihmisiä on irrallaan runsain mitoin.
- 2) Laajennetaan rakentamispalvelun, eli Staran,

3.2.2010

- rakentamisyksikköä.
- 3) Lisätään laadun valvontaa, eli rakennuttajien on käytävä katsomassa, mitä niillä isoilla rahoilla saadaan.
 - 4) Hankintasääntö muutetaan niin, että urakointiketju katkaistaan viimeistään neljänteen lenkkiin. Tarpeeton ketjuttaminen pystytään tällä tavalla estämään. Se pakottaisi urakoitsijan palkkaamaan tekijät normaaleihin työsuhteisiin. Rakennuttaja ei saisi tehdä kuten nyt, eli hyväksyä uusia ja uusia vuokrafirmoja työmaalle automaattisesti, vaan sillä tavalla, että vuokrafirma esittää verovelkalappuja, joiden alkuperä on mahdoton tarkistaa. Näillä keinoilla parannetaan taloudellisuutta, tuottavuutta ja laatua ja lisätään verotuloja.

Kiitos.

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Aivan niin kuin tässä illan mittaan on käynyt selville, kaupungin talous ei ole sellaisissa kantimissa, että paljon kehtaisi mitään sinne käyttötalouspuolelle ehdotella. Niinpä puhunkin investoinneista. Haluan keskittyä tässä puheessani ainoastaan yhteen asiaan eli koulurakennusten peruskorjauksiin. Olemme saaneet huikeat noin 40 miljoonaa euroa kuluvan vuoden sisä-, ilma- ja kosteusongelmaisten koulujen ja oppilaitosten peruskorjauksia varten. Voidaankin sanoa, että näissä korjauksissa on nyt päästy hyvälle alulle. Opetustoimessa on kuitenkin edelleen parinkymmenen koulun lista peruskorjattavista kouluista, joissa useissa on sisäilmaongelmia. Monet niistä ovat olleet listalla jo pitkään, kun kiireellisempää korjausta odottavat tilat ovat menneet ohi. Peruskorjausta odotellessa tietysti ongelmat vain pahenevat. Täytyy toisaalta muistaa se, että terveetkin, mutta ikääntyvät koulurakennukset pikkuhiljaa tarvitsevat peruskorjauksia, jotta sitten näiltä isommilta korjauksilta välttyttäisiin. Monet, ellei jopa useimmat opetuslautakunnan viime vuonna hyväksymät hankesuunnitelmat olivat loppusummaltaan yli 10 miljoonaa euroa juuri sen takia, että nämä koulut olivat todella huonossa kunnossa, joten vaikka nämä kustannukset tietenkin jaetaan usealle vuodelle, alkaneelle vuodelle saadulla 40 miljoonalla eurolla ei saada vielä kovin montaa hanketta työn alle. Olenkin tehnyt talousarvioaloitteen siitä, että panostamista koulurakennusten korjaamiseen jatkettaisiin edelleen, ja toivon, että tämä ehdotus saa kaupungin rattaissa edetessään vastakaikua. On viisautta hoitaa hyvin arvokasta omaisuutta, ja tietysti

3.2.2010

ne kiinteistöt, missä meidän lapset opiskelevat, ovat niitä kaikkein tärkeimpiä kiinteistöjä ja tärkeintä ja arvokkainta omaisuutta, mitä kaupungilla on. Tavoitteena pitäisi olla, että parin vuoden kuluessa kaikki sisäilma- ja kosteusongelmien vuoksi kiireellistä korjausta vaativat koulut ovat peruskorjattua ja voidaan keskittyä siihen normaaliin peruskorjaamiseen.

Kiitoksia.

Valtuutettu Kantola

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Soininvaara ihmetteli tuossa hetki sitten sitä, että miksi täällä on näin rauhallinen tunnelma. Minä tulkitsisin kuitenkin tämän keskustelun ilmapiirin niin, että emme me ole täällä lamaantuneita, vaan me olemme kaikki hirveän jalat maassa. Se viime kuukausina käyty palveluverkkokeskustelu on tuonut ehkä realismia kaiken kaikkiaan asioihin ja siihen, että kansalaiset ja kuntalaiset raivoisasti puolustavat palvelujaan ja ilmoittaa, että niitä ei saa huonontaa. Se on ehkä tuonut tähänkin keskusteluun sitten sitä tarvittavaa taustaa siitä, mikä on olennaista ja mikä ei. Täällä on esitetty hirveän paljon hyviä kohteita ja hyviä asioita siitä, mitkä kaikki asiat pitää raamikeskustelussa ja raamipäätöksessä sitten antaa ohjeeksi valmistelussa, mutta onhan tämä keskustelu meidän ryhmien kannalta kuitenkin olennaisesti sellainen, jossa vähän testataan sitä, että onko ilmapiiri ja tunnelmat sellaiset, että voidaan oikeasti yrittää neuvotellakin yhteisistä tavoitteista.

Mitä minä olen tätä kuunnellut, niin täällä nyt kuitenkin on selvästi yhteistä yritystä siihen, että voisi löytyä yhteinen näkemys siitä, että kunhan pidetään kiinni niistä perusjutuista ja siitä, että mitä kuntalaiset meiltä odottaa. Siinä palautteessa, mikä tulee ihmisiltä palveluista ja muuta, on selvästi se pohjavire, että valtuustolta edellytetään järkeviä ja kestäviä ratkaisuja. Ihmisiä on nyt aikailla ehkä loukannutkin se, että tehdään hyvin yllättäviä ja rajuja äkkiratkaisuja. Asiat pitää perustella huolellisesti, ja niiden täytyy olla sellainen kestävä ratkaisu erilaisten palvelujen toteuttamiseen.

Minä haluaisin muistuttaa myöskin siitä, että eihän nyt tässä vain keksitä kaikkia niitä, mitä ollaan tekemässä. Meillä on erittäin laaja strategiaohjelma, ja ehkä varsinkin kaupunginhallituksen jäsenenä on tullut nyt tässä viikko viikolta konkreettisemmaksi se, mihin kaikkeen

3.2.2010

me olemmekaan siinä sitoutuneet. Meillä on vireillä ihan tolkuton määrä erilaisia selvitystehtäviä ja tulossa vaikeita päätöksiä, ja niistähän osa on paljon merkittävämpiä sitten kaupungin tulevan kehityksen kannalta kuin monet nämä budjettipäätökset. Siellä rakenteita uudistetaan ja muuta, ja toivottavasti niissä vaikeissakin asioissa päästään eteenpäin, mutta se vaatii todella paljon työtä.

Sitten pari huomiota näistä aikaisemmin pidetyistä puheista. Kokoomuksen ryhmäpuheessa puhuttiin näistä tuottavuustalkoista ja tuottavuusohjelmat. En tiedä, mitä kaikkea sillä tarkoitetaan, mutta voisin kuvitella, että vähän samanlaista kuin valtion puolella. Siitä pitää tietysti keskustella tarkemmin, että mitä kaikkea se tarkoittaa. Minä nyt ymmärsin lähinnä Rautavan puheenvuorosta, että aloitettaisiin ilmeisesti valokopioiden määrän vähentämisellä, mutta se varmaan tarkoittaa paljon muutakin. Vihreiden ryhmäpuheenvuorossa oli hyvin muistutettu tästä meidän energiaratkaisusta ja hiilineutraaliustavoitteesta, ja Mari Puoskari kyllä sanoi sen saman, mitä minäkin olen ajatellut, että hiilineutraalius on niin hieno tavoite, että sen eteen pitää kyllä vähän tsempatakin. Sehän on meidän ratkaisu, että missä aikataulussa ja mitä tehdään niissä. Ne ovat kalliita juttuja, mutta myöskin, ihan ajatellen meidän lastemme tulevaisuutta, hirveän tärkeitä asioita.

Sitten ihan yksi yksittäinen kysymys. Tämä tanssin opetus. Me yritimme täällä valtuustossa jossain vaiheessa rakentaa sitä tanssipaikkaa tuohon keskusta. Siitä ei tullut mitään, mutta nyt näyttää olevan kovinkin suuri huoli siitä, että Helsingissä ei ole nuorten ja lasten tanssin opetukselle ihan samoja mahdollisuuksia kuin on esimerkiksi musiikin opetukselle. Sitä meidän täytyy varmaan miettiä tässä jatkossa, ja tässä nyt on jotain ratkaisuesityksiä esitetty esimerkiksi Stoan käytöstä.

Kiitos.

Valtuutettu Kuikka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kuulijat.

Kuten jo monta kertaa on todettu, joudumme ensi vuonna tehostamaan, säästämään ja karsimaan. Kohteita on etsittävä tiheällä kammalla. Talouden ennustetaan lähtevän pikkuhiljaa kasvuun, joten mielestäni maltillinen veronkorotus voidaan tarvittaessa tehdä jo ensi vuonna. Lisäksi hallintoa ja muuta toimintaa on tehostettava, mutta ei

3.2.2010

työntekijöiden selkänahasta repimällä. Mielestäni hyvä esimerkki tehostamisesta on viime syksynä joissain sairaaloissa, tosin ei vielä Helsingissä, käyttöön otettu synnytystuoli. Parhaimmillaan synnytystuoli helpottaa äidin oloa, parantaa kättilön ergonomiaa ja mikä parasta, nopeuttaa synnytystä, jolloin niin sanotusti toiminta tehostuu. Tällainen tehostaminen ei varmaankaan ole kenenkään työ- tai muusta hyvinvoinnista pois, ja melkein pelkästään vihreän valtuustoryhmän syntyvyysluvuilla saataisiin aikaan merkittäviä säästöjä.

On kuitenkin myös asioita, joissa en näe säästön varaa. Vastustan kaikkia mielenterveyspalveluihin kohdistuvia määrärahojen leikkauksia, sillä mielenterveyspalvelut on jo nyt aliresursoitu. Toimintaa voidaan tietysti kehittää ja tehostaa sielläkin. Esimerkiksi hallintokuntien raja-aitoja tulisi madaltaa myös mielenterveyspalveluissa. Kun sosiaalivirastolta loppuvat mielenterveyskuntoutujien palveluasumiseen tarkoitetut rahat, joutuvat kuntoutujat odottamaan palveluasumiseen pääsyä Auroran sairaalassa, mikä on tietysti kallista ja epätarkoituksenmukaista. Teinkin talousarvioaloitteen palveluasumisen määrärahan nostamisesta hoitoketjun toimimisen parantamiseksi.

Toinen asia, josta en tahdo karsia, on kirjastoverkko. Palveluverkkoa voidaan toki tarkastella ja kehittää, mutta en halua Helsingistä suljettavan yhtään lähikirjastoa. Toisaalta mielestäni uusiakaan ei tarvitse rakentaa, joten olen tässä eri mieltä valtuutettu Sumuvuoren kanssa. Vaikka keskustakirjasto ei ole ensi vuoden asia, taantumasta toipuminen vie niin kauan, että hankkeen voi mielestäni laittaa mappi Ö:hän vähintään täksi valtuustokaudeksi tai pidemmäksikin aikaa. Keksin kirjastoon kuluville rahoille kyllä parempaakin käyttöä. En myöskään ole vakuuttunut siitä, ettei keskustakirjasto kuitenkin lopulta söisi pienempien kirjastojen määrärahoja. Näin on käynyt muissakin kaupungeissa, joihin on rakennettu hieno, suuri kirjasto. Jos halutaan edelleen elvyttää voimakkaasti investoimalla, mielestäni parempi kohde olisi esimerkiksi pyörätieverkoston kehittäminen.

Kiitos.

Valtuutettu Ojala

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kuunnellessani tätä keskustelua ja varsinkin ryhmäpuheenvuoroja olen miettinyt, minkälaisia palvelulupauksia ryhmät ja edustajat täällä nyt ovat valmiita tässä raamikeskustelussa antamaan helsinkiläisille. Täällä

3.2.2010

on puhuttu erittäin paljon toimintojen tehostamisesta, vaaditaan rakenteellisia uudistuksia, sanotaan että seinien sijasta pitää investoida palveluksiin, halutaan tuottavuusohjelmia ja luopua laitosvaltaisuudesta ja niin edelleen. Olisi varmaan aika tärkeää kaupunkilaisille avata sitten näitä asioita vähän tarkemmin, että mitä näillä tarkoitetaan, koska helposti niistä tulee sellaisia kliseitä tai hokemia, joista puhutaan ja puhutaan.

Täällä on puhuttu aika paljon esimerkiksi Helsingin hallinnon kalleudesta ja vastaavista, ja kyllä minä uskon, että meillä virkamiehetkin ovat aika työllistettyjä. Voi löytyä niitäkin virkamiehiä, joilla ei paljon ole tekemistä, mutta väitän, että juuri ne lukuisat uudistukset, joihin valtuutettu Kantola täällä viittasi, ovat kyllä työllistäneet ja työllistävät. Loputtomiin tätä niin sanottua tehostamistakin kannattaa vähän miettiä. Tuottavuusohjelmissakin kannattaa olla vähän varovainen. Juuri äsken kuulin uutisissa tuolla, miten valtionhallinnon puolella nämä eräät tuottavuusohjelmat ja laitoksien siirto pois Helsingistä itse asiassa ovat vain kasvattaneet henkilöstömääriä ja aiheuttaneet lisää kustannuksia noin 20 miljoonan euron verran, että se niistä tuottavuuksista.

Välihuuto!

Mutta hyvin helposti mekin voimme syyllistyä samanlaisiin niin sanottuihin tuottavuuksiin, kun haluamme tätä verkkoa. Esimerkiksi sanotaan, että seinien sijasta palveluihin. Haluammeko me ahtaa yhä enemmän ihmisiä meidän muutenkin jo ahtaille terveysasemille? Ei meillä ole sellaisia isoja terveysasemia, joissa olisi mahdollisuus ottaa kapasiteettia huomattavasti vastaan. Myllypuroon tulee nyt hyvin varustettu uudenaikainen terveysasema, mutta ei se tule kaikkia helsinkiläisiä mahdollistamaan kuitenkaan tiloihinsa. Pitää nyt olla jollakin tavalla realistinen, avoin ja rehellinen. Kyllä palveluverkolla on suuri merkitys sille, miten pystymme helsinkiläisille palvelut ja lähipalvelut turvaamaan. Minä kysynkin, että löytyykö meiltä valtuustoryhmien kesken yksimielisyyttä siitä, mitä tarkoitamme lähipalveluilla. Vihreät omassa ryhmäpuheenvuorossaan määrittivät osittain, mutta esimerkiksi siinä puheenvuorossa terveysasemia ei katsottu lähipalveluiksi. Muut ryhmät eivät niin suoraan edes ottaneet kantaa. Kokoomus totesi, että vapaa hakeutuminen terveysasemille pitäisi turvata. Minä kysyn vaan, koska meillä on hyvin monenlaiset ajanvarausjärjestelmät, miten ihmeessä me voisimme yks kaks avata kaikki terveysasemat hakeutuville.

Välihuuto!

3.2.2010

Järjestelmien muutos ei auta varmaan vuoden 2011 budjetin säästöjen aikaansaamisessa. Ne ovat rakenteellisia muutoksia, mutta jos täällä vaaditaan samalla niiltä säästöjä.

Välihuuto!

Se kannattaa miettiä sitten, ettei ainakaan niistä säästöjä yritetä repiä irti.

Tosiasia on kuitenkin se, että Helsingissä väestö kasvaa, ja näköpiirissä ei ole, että Helsingin väestö vanhenisi. Sen myötä myöskin palvelutarve entisestään kasvaa. Väestö vanhenee myöskin, ja palvelutarve kasvaa. Nämä ovat niitä realiteetteja, jotka meidän, arvoisat valtuutetut, on otettava huomioon, oli vaikka kuinka tiukka taloustilanne. Meillä on velvollisuus nämä palvelut turvata.

Aivan lopuksi, hyvät ystävät. Ihminen ei elä pelkästään leivästä. Ihminen tarvitsee myöskin kulttuuria. Tässä suhteessa en näe, että kulttuuri olisi meillä minkäänlainen säästökohde. Tanssin taloa varmaan tarvitaan. Vihreiden ehdotus siitä, että Stoasta sellainen tehtäisiin, on mielestäni harkinnan arvoinen, mutta en ainakaan suoraan voi sitä hyväksyä ilman lisäselvityksiä, koska kyllä Itä-Helsinki kuitenkin suuren väestömäärän pohjalta tarvitsee myöskin kulttuuritalon, jossa on muutakin toimintaa. Tanssin perusopetus on asia, jota emme ole pystyneet toteuttamaan ja joka vihdoin saatava kuntoon, mutta kuten sanottu, hyvät ystävät, lisää toivottavasti konkreettisia asioita niin, että kuntalaiset todella tietäisivät, minkälaisen palveluverkon ja millaisen palvelutason he ovat saamassa omalla asuinalueellaan tai lähialueilla. Se on varmaan se kipeä kysymys, joka meidän on ratkaistava aika nopeasti.

Valtuutettu Hellström

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tässä onkin hyvä jatkaa siitä, mihin valtuutettu Ojala juuri jäi. Vaikka täällä on ilahduttavan paljon puhuttukin kulttuurista, niin sanon vielä itsekkin sen, että nyt etenkin, kun taloudessa on tiukkaa, entistä suuremmalla syyllä tarvitaan myös jotain muuta kuin ankeutta. Kulttuuri voi olla elvytystä, ennaltaehkäisyä ja kilpailukyvyn parantamista. Esimerkiksi Barcelona on Euroopan vetovoimaisin kaupunki investoijien mielestä, ja siitä suuri osa varmasti johtuu siitä, niin kuin on

3.2.2010

tutkittukin, että työntekijät viihtyvät siinä kaupungissa, joten kaupungin kannattaa olla hauska.

Tanssin talosta. Sen verran tarkennan vielä valtuutettu Ojalalle, että Vihreiden ryhmäpuheessa nimenomaan kehoitettiin selvittämään asiaa, ja sitä itsekin kannatan lämpimästi. Samoin kirjastoista on puhuttu. Kannatan sekä lähikirjastoja että keskustakirjastoja, ja mielestäni Helsinki ansaitsee molemmat. Taustamateriaalista kun katsoi meidän hintavertailujamme, niin siinä vertailussa Helsinki pärjää aika hyvin kirjaston suhteen. Kirjasto ja kulttuuri ei meillä edes maksa kovin paljon. Sinne voi satsata vaikka vähän enemmänkin.

Muutama sana päivähoidosta. Päivähoidossa on kustannuksia ylitetty viime vuosina, koska lapsimäärä on kasvanut. Sen sijaan lapsikohtaiset kustannukset ovat pysyneet täysin aisoissa. Haluaisin ehdottomasti, että tällä kertaa budjetin valmistelussa budjettiesitys korjataan jo lapsimääräennusteen mukaan, mikäli se on muuttunut siinä vaiheessa, kun budjettiesitystä tehdään. Mielestäni on täysin päätöntä poliittisesti lisätä rahaa päivähoitoon, kun kyse on subjektiivisesta oikeudesta ja laskennallisesta kustannusten lisääntymisestä.

Myös tehostamisesta on puhuttu täällä paljon. Itse toivoisin, että siirryttäisiin yhä enemmän puhumaan vaikuttavuudesta, jota tosin on haastava mitata, mutta sitäkin sopii selvittää. Mielestäni mitään sellaista, mikä ei vaikuta esimerkiksi ennaltaehkäisyn saralla, ei kannata tehdä, vaikka se tehtäisiin kuinka tehokkaasti, ja sen sijaan vaikuttavista, kustannustehokkaista asioista kannattaa maksaa.

Vielä ihan viimeisenä aiheeseen, josta olen puhunut usein ennenkin, eli koiraveroon. Nyt ollaan pikemminkin veronkorotuksen tiellä, joten en jätä aloitetta siitä, että koiraverosta voitaisiin viimeinkin luopua. Jos joku sellaisen jättää, laitan siihen nimeni. Mielestäni tämä on järjetön jäänne, joka on taustaa rabieksen torjunnasta. Nykyään siihen on muut keinot kuin koiraverot ja koiraveromerkki, jota ei enää edes jaeta, eikä tässä kaupungissa erillistä maksua peritä lenkipoluista tai hiihtoladuista, joita ihan kiitettävästi meillä päin pidetään kunnossa yhteisin varoin, joten kokonaistaloudellisesti kannattava koiraharrastus pois erillisen verotuksen piiristä.

Valtuutettu Vesikansa

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

3.2.2010

Viime vuonna Helsinki arvioi, ettei äkkijarrutus tuota hyvää lopputulosta. Ei tuota, mutta nyt on tultu laman taitekohtaan. Kun katson kaupungin budjettia sosiaalitoimen näkökulmasta, ensi vuosi tulee yhä olemaan kasvavien menojen vuosi. Menojen kasvua pitää hillitä, mutta pitää myös myöntää, ettei kaikkeen voida puuttua. Helsingin laitosvaltaisuus päivähoidossa, lastensuojelussa ja vanhustenhoidossa on osin meidän minimetropolimme kääntöpuoli.

Helsinkiä naiset ovat koulutettuja ja käyvät työssä. Päivähoitoon ei ole vielä saatu riittävästi osa-aikaisia vaihtoehtoja, joita valtuutettu Kari aloitteessaan esitti. Nyt on saatava myös kevyemmät palvelumuodot kuntoon. Rakennemuutoksia tarvitaan, mutta niiden pitää olla realistisia. Lastensuojelun kiireiset sijoitukset ovat lisääntyneet viime kuukausina voimakkaasti. Lastensuojelun sosiaalityöntekijät tekevät nyt monella alueella ainoastaan kriisityötä, kun avohuoltoon ei ole aikaa. Valtakunnallinen suositus enintään 30 asiakaslapsesta sosiaalityöntekijää kohden ei riitä, sillä Helsinki ylittää suosituksen roimasti. 60 alkaa olla tavallinen määrä. Sosiaaliviraston linjana on ollut suosia omia laitoksia lastensuojelussa. Suurin asiakasryhmät, moniongelmaiset nuoret, eivät kotiudu perhesijoituksiin, ja omien laitosten ongelma on, että ne sijaitsevat kaupungissa, jossa bussipysäkki on lähellä. Mikään ei tule kalliimmaksi kuin kaupungin oma paikka, josta nuori on jatkuvasti hatkoilla. Työntekijät vähitellen ottavat hatkat, mikä ei todellakaan ole tehokasta toimintaa eikä lisää työn vaikuttavuutta.

Toiminnan tehostaminen on olennaista, kun vähemmillä rahoilla yritetään saada parempaa jälkeä aikaiseksi, mutta kuten Mari Puoskari sanoi, vaikuttavuus pitää olla meidän tavoitteenamme. Tuottavuutta on tavallisesti edistetty teollisuuden opein, ja lisätty suoritteita. Terveys ei edisty laskelmalla lääkärikäyntejä tai vanhusten kokonaisvointi parane tehokkailla ruokaluukutuksilla. Täysipäiväisiä seuraneitejäkään ei tarvita, mutta jos inhimillisyys tuotteistettaisiin sosiaaliälyksi, voitaisiin se ottaa yhdeksi kriteeriksi kaikkiin palveluihin.

Kokoomuksen kuuluttamat tuottavuustalkoot ovat ihan kivoja. Uskon, että kun ideoita etsitään asukailta ja työntekijöiltä, etenkin uusilta työntekijöiltä, niitä alkaa löytyä ja paljon. Ideoiden kuulemisen voisi aloittaa asukkaiden aktiivisella kuulemisella palveluverkon karsimisessa muuallakin kuin verkossa. Ideoista ei tule kuitenkaan automaattisesti uudistuksia. Kaupungin johdon, eli kaikkien tässä huoneessa olevien, tehtävänä on vaatia ja edistää rakenteellisia uudistuksia ja luoda ilmapiiriä, jossa uusia, tuoreita ideoita ei haudata hallinnon mastodonttiin. Tästä varmasti meillä itse kullakin on

3.2.2010

kokemusta, ja tämä on se suurin haaste Helsingin tuottavuuden nostamisessa.

Ensimmäiseksi voisimme siirtää tilojen tehokäytön myös hallinnon tiloihin, vaikka päivähoitoon tai päiväkotien pihoille. Tuottavuutta pyritään parantamaan myös sähköisillä palveluilla, mikä on hyvä. Tein syksyllä kuopukselleni päivähoitohakemuksen verkossa. Seuraavana aamuna päiväkodin johtaja huikkasi eteisessä, että hän käsittelee hakemuksen pian. Juuri näin toiminta tehostuu. Voin olla väärässä, mutta sähköisistä palveluista ja ohjelmistotuotannosta voidaan tehdä myös rahoitusautomaatti erityisesti julkisissa palveluissa. Julkisen viraston on vaikea pysyä ohjelmistotuotannon huipulla, ja joskus ollaan tuotteen armoilla. Tässä pitää olla lautakunnissa ja muutenkin varovainen. Lisäksi toiminnan tehostumisen täytyy johtaa myös siihen, että jotain työtä jätetään tekemättä, mitä aikaisemmin on tehty toimistotyönä.

Uudet hienot asuinalueet pitää saada liikkeelle. Helsinki on kasvukeskus. Kaupunkilaiset eivät kuitenkaan hyväksy, jos nollasummapelissä otetaan vanhoilta alueilta, jos siihen ei ole mitään perusteita. Tätä arviointia tilojen osalta tekevät nyt lautakunnat, ja leikkipuistot ovat sosiaalilautakunnan mukana tässä arvioinnissa. Esityksessähän oli useampi leikkipuiston lakkautus, mutta samaan aikaan leikkipuistojen tarvetta on vanhoillakin alueilla. Sinne on odotettu kymmeniä vuosia leikkipuistoja, joita ei koskaan tule. Jos Helsinki ei itse pysty kustantamaan uusia puistoja alueille, joille niitä on odotettu, joilla on paljon lapsia ja joissa osa-aikaisessa hoidolla esimerkiksi voisi olla myös säästövaikutuksia päivähoitoon osalta, pitääkö luoda uusi rahoituskanava, esimerkiksi saada lähirahaston rahat paikallisyhdistyksille, jotka ehkä pystyvät rakentamaan puistoja halvemmalla, ja järjestöt voivat vaikka pyörittää osaa toiminnasta. Uusia vastauksia meidän on etsittävä. Pornaisissa asukkaat keräsivät 13 000 leikkipuiston korjaukseen ja lahjoittivat rahat kaupunginhallitukselle. Helsinki ei ehkä ole vielä samassa jamassa, mutta uusia malleja on meidän aktiivisesti etsittävä.

Kiitos.

Valtuutettu Kousa

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kaupungin taloustilanne on todella surkea, ja tuottavuutta voidaan aina

3.2.2010

parantaa, mutta terveydenhuollon osalta on hyvä muistaa, että vaikka maksamme palveluista paljon, Suomessa terveydenhuoltoon käytetään rahaa suhteellisen vähän verrattuna muihin hyvinvointivaltioihin ja siihen palvelutasoon, joka nykyisellä kustannusrakenteella saavutetaan. Itse olin todella yllättynyt kuullessani Suomen sijoittuvan Euroopan keskikastiin terveystuloksetta bruttokansantuotteeseen verrattaessa. Toki Helsinki voisi pärjätä paremmin kotimaisessa vertailussa, mutta Helsingin väestöpohjaan liittyy erityishaasteita ja eläkeläisten määrä vain kasvaa tästä. Suuret ikäluokat palaavat lähivuosina työterveyshuollosta kunnallisten palvelujen pariin, ja vanhusten määrä arviolta puolitoistakertaistuu Helsingissä seuraavan 10 vuoden aikana. Samaan aikaan puolet helsinkiläisistä asuu yksin. Vaikka väestö toki elää entistä pidempään ja voi hyvin suhteessa aiempiin sukupolviin, elämässä tulee edelleen eteen vaihe, jolloin harva pärjää yksin. Tällä hetkellä peruspalvelujen ohella aletaan tarvita muuta apua kai keskimäärin 80–85 ikävuoden hujakoilla, ja moni tarvitsee edelleen myös sitä laitoshoidoa ennen kuolemaa.

Toivon, että terveydenhuolto ei jää tässä taantumassa juustohöylän jalkoihin, sillä mahdollisista hätiköidyistä päätöksistä maksetaan kalliisti, jos palveluja joudutaan myöhemmin puhaltamaan henkiin tuhkasta. Seinätkin ovat osa palvelua, jossainhan ne palvelut pitää tarjota, ja vaikka terveystasot on jo nyt sen verran harvassa, että todellisista lähipalveluista ei monenkaan helsinkiläisen kohdalla voida puhua, mielestäni vähintäänkin helppo julkinen yhteys on terveystulosten saavutettavuudessa keskeinen kriteeri. Kuten valtuutettu Ojala hyvin sanoi, ei meillä ole tarjota ainakaan vielä niitä toimivia keskitettyjä superterveyskeskuksia, joita alasajopuheiden yhteydessä peräänkuulutetaan. Terveystulosten palvelu ja mahdollinen uudelleenjärjestely vaatii resursointia, mutta käsittääkseni nyt pitäisi säästää. Pyydän, ei aloiteta väärästä päästä, ei haeta pikavoittoja lyhytnäköisillä päätöksillä. Varmistetaan mieluummin toimivalla terveydenhuollolla, että helsinkiläiset pysyvät työkykyisinä mahdollisimman pitkään ja saavat inhimillisen vanhuuden.

Kiitos.

3.2.2010

Valtuutettu Vuorinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät ystävät.

Kaupunginhallituksen esitykset ovat olleet vahvasti toimintamenoja vähentäviä. Herääkin tällainen kysymys, että missä on kaupunginhallituksen tulopohjaa vahvistavat esitykset. Olen samaa mieltä, että kuluja pitää vähentää, mutta missä on se paljon puhuttu innovaatio tulojen hankinnassa. Vihreiden Mari Puoskari yritti laittaa vähän tällaista tulolistaa ojennukseen, ja siihen tuli ensimmäiseksi ruuhkamaksut, ja siihen sitten oikeastaan se lista loppuikin. Joku on myöhemmin esittänyt sitten vielä veronkorotuksia, ja illan aikana on kyllä selvinnyt, että ruuhkamaksuilla ja veronkorotuksilla ei kaupungin budjettia laiteta kuntoon.

Jokainen osaa tehdä lakkauttamisia ja säästölistoja ja lisätä menolistoja, mutta nyt tarvittaisiin sellaista Helsingin henkeä, jossa käytännössä eletäisiin sillä ajatuksella, että Helsinki nousuun. Velan oton pitää vähentyä, se on ilmeisesti tullut jo selväksi. Joidenkin vuosien päästä sen täytyy pysähtyä kokonaan. Velkaa voidaan ottaa hankkeisiin, joiden tuotto on velkaa huomattavasti suurempi, esimerkiksi ostamalla kiinteistöjä ja laittamalla niitä vuokralle. Jos 2 %:n velalla saa ostettua, ja tuotto on 6–7 %, niin kyllähän se on kannattavaa kaupunginkin talouden hoidossa.

Muun muassa maan hankinta ja sen vuokraaminen, vuokratuotannon lisääminen asuntotuotannossa, ja muun muassa pitäisi kehittää kaupungin palvelujen myymistä. Me nyt puhumme paljon, että kaupungille pitäisi ostaa palveluja, mutta niitä pitäisi myöskin myydä. Mielestäni kaupunginhallitus voisi myöskin lähettää, kun me tutkimme näissä lautakunnissa, mistä voisimme säästää, myöskin mistä ja miten voisimme tulopohjaa laajentaa.

Lopuksi. Taantumasta nouseminen on myös paljolta asennekysymys. Se, joka uskoo ja toimii, nousee ahdingosta avaralle.

Valtuutettu Männistö

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Täällä on käytetty monta hyvää puheenvuoroa tänään, mutta vielä muutama sana menneestä. Julkisen sektorin työn tuottavuus on laskenut koko 2000-luvun, Helsingin kaupungin menokehitys on ollut

3.2.2010

ekspansiivista ja toimintamenot on kasvaneet koko 2000-luvun alun ja tähän vuoteen saakka 6–7 % vuosittain. Verotulot, etenkin yhteisöveron tuotto, on romahtaneet. Summittaiset vertailut muihin kuntiin eivät varmasti ole kovinkaan kuvaavia, mutta Helsingin omassa viiteryhmässä vertaamalla suurimpiin muihin kaupunkeihin voidaan kuitenkin sanoa jotain menneisyydestä. Verrattuna 10:een muuhun suurimpaan kaupunkiin Helsingin menot asukasta kohden jopa ikävakiolla korjattuna on selvästi suuremmat koko maassa. Tämä johtuu erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksista.

Nykyään sitten Helsinki velkaantuu tänä ja tulevana vuosina voimakkaasti, vaikkakin suuresti investointien ajamana. Vaikka finanssitalous on nyt kääntynyt nousuun, ei reaalitytalous ole vielä elpynyt, ja elpyessäänkin tämä vaikuttaa kuntatalouteen viiveellä, ja työttömyys valitettavasti jatkaa kasvuaan. Entä sitten tulevaisuus? Helsingin Energian tulot eivät rahoita tulevana vuosikymmeninä käyttötalouden menoja, niin kuin tähän saakka. Tulot eivät toki, kuten valtuutettu Puoskari aivan alussa totesi, romahda nolleen heti ensi vuonna, mutta laskevat merkittävästi tulevana vuosina. Vuonna 2020 nykyisen kaltainen ? on itse asiassa kokonaan mennyt.

Sitten, kun kasvu alkaa, tällä hetkellä perusennuste, jota esimerkiksi ETLA käyttää, on varsin pitkä, hidas kasvu, noin 1–2 % bruttokansantuotteen kasvua. Toisaalta väestö ikääntyy, ja huoltosuhde heikkenee. Sitran laskelmien mukaan vuonna 1980 jokaisen yksityisellä sektorilla töissä olleen tuli tienata 1,5:n muun, siis julkisella sektorilla työskentelevän tai työelämän ulkopuolella olevan, edestä. Ensi vuoteen tuo luku on noussut 2:een, ja huomionarvoista on se, että mikäli jatketaan tällä nykyisellä, tulee jokaisen yksityisellä sektorilla töissä olevan tienata lähes kolmen muun edestä vuonna 2030. Jokainen meidän kansantaloutemme rakenteita vähääkään ymmärtävä tietää, että tämä ei vain Suomen kohdalla ole mahdollista.

Moni täällä on tänään puhunut siitä, mitä kukin meistä haluaa, ja valitettavan harvat, jotkut kyllä, erittäin ansiokkaastikin, mutta kuitenkin varsin harvat ovat kertoneet, miten tämä kaikki tehdään. Toive siitä, että hyvinvointipalvelut turvataan tai niiden määrää jälleen ensi vuonna lisätään, on kuin huuto tuuleen. Se ei kanna kovinkaan pitkälle. Todellisuudessa palveluiden turvaamisen puolesta puhuvat juuri ne, jotka kertovat nyt, miten talous saadaan tasapainoon. Tämä ei tule olemaan mukavaa tai helppoa. Täällä puhujapöytätyössä ensimmäisen kauden valtuutettuna puntti itse asiassa vähän tutisee tällaisen taloustilanteen keskellä, ja ne ajat, jolloin itse uskalsi puhua vaalien alla tai visioda kaupunkilaisille merkittävästi edullisemmasta

3.2.2010

joukkoliikenteestä tai muusta sen sellaisesta, on tällä hetkellä aika kaukana. Kuitenkin juuri vaikeuksien ja haasteiden keskellä meiltä vaaditaan kaikkein suurinta johtajuutta, suorasekäisyyttä ja vastuun kantamista. Meillä ei kerta kaikkiaan ole mitään muuta mahdollisuutta, joten joita nuotteja tulevaan.

Täälläkin on peräänkuulutettu tuottavuustalkoita, ja se on hyvä suunta tästä eteenpäin. Hyviä tuottavuuden ajureita ovat kilpailu ja kannustaminen oikeaan suuntaan. Tämän ei tarvitse tarkoittaa aina lainkaan tai ainakaan ainoastaan markkinaehtoista kilpailua tai elinkeinoelämän oppeja tulospalkkioista, vaan kilpailun elementtejä on mahdollista luoda myös kaupunkikonsernin sisällä eri toimintayksiköiden välillä. Kannustavuutta voidaan luoda myös nykyisten virkasuhteiden piirissä. Läpinäkyvyys, vertaaminen, parhaiden käytäntöjen jakaminen ja käyttöönotto, kannustaminen jatkuvaan toiminnan parantamiseen sekä hyvien saavutusten esiin nostaminen ja palkitseminen ovat avainsanoja tuottavuuden ravitsemisessa. Kuten jo aiemmin on useasti todettu, ikiaikaisilta vaikuttavia palveluntuotantomme rakenteita ja tapoja on pakko uudistaa avoimin mielin. Hallinnosta ja turhista seinistä on saatava säästöjä itse palveluiden tuottamiseen. Voimavaroja on keskitettävä, ja eläköitymistä on käytettävä hyväksi säästöjen etsimisessä.

Kuntaveron korotus ei voi tai sen ei ainakaan pitäisi olla kenenkään tavoite tai poliittinen voitto, kuten täälläkin on jo todettu. Tilanteessa, jossa kaikki keinot on käytettävä, on mahdollisuus myös siihen aivan viimeiseen, kenties pidettävä repertuaarissa, mutta tässä tilanteessa on huomattava, että veronkorotus ei suinkaan ole se asia, joka kaupungin taloushaasteet ratkaisee tai tasapainottaa taloutemme.

Valtuutettu Nieminen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät naiset ja miehet.

Kiva katsoa maailmaa tältäkin puolelta. Lunta tupaan, mikä mättää? Lumet pyörivät helsinkiläisten jaloissa, puolustusvoimia huudetaan jo paikalle, mutta samalla se tarkoittaisi, että valtio tulisi Helsingin ja helsinkiläisten saamattomuutta korjaamaan. Siis valtio tulisi apuun. Kuluva talvi on jo osoittanut kantakaupungissa taloyhtiöiden ja liikelaitosten vastuunoton ja sen kyvyn talvikunnossapidossa. Riittää, kun kiertelee ydinkeskustan reunoilla katselemassa kadunvarsia asuntokaduilla, jopa valtion virastojenkin kohdalla, ja jotta olisi riittävän objektiivinen, tarvitsee käydä vain pääesikunnan korttelin ympärillä

3.2.2010

katsomassa, miten surkeasti on hommat hoidettu.

Lumet makaavat jalkakäytävillä, parkkipaikoilla ja niiden välissä. Kyse on laiminlyönnistä. Vastuu on kiinteistön omistajalla. Meidän helsinkiläisten todellisuudentaju on ilmeisesti kadonnut ilmastonmuutosta odotellessa Pohjolan valkeassa pääkaupungissa. Nyt kannattaa jättää minunkin lautakunnassa viinirypäleistutukset myöhempään ajankohtaan ja havahtua siihen, että täälläkin voi olla talvi nyt ja tulevaisuudessa. Helsingin valmius lumitilanteissa on heikentynyt paikoin jo ala-arvoiselle tasolle. Erityisesti talo-osakeyhtiöissä, mutta eipä voi valtion tai sanotaanko kaupungin virastotkaan kiitosta aiheesta saada.

Jos ja kun edellä oleva on täyttä totta, järjestelmää pitäisi varmaankin muuttaa. Kaupungin tulisikin ehkä ottaa huoltovastuulleen kantakaupungin koko katuverkosto ja tehdä paikallisia huoltosopimuksia niiden kanssa, jotka siihen kykenevät. Miksi tilanne on nyt se, mikä oikeasti on? Lumenpoistokalustosta on Helsingin alueella kiinteistöt luopuneet. Kiinteistöyhtiöt ovat kohdistaneet säästönsä talonmiehiin ja lumenpoistoon. Osalla ei ole enää olemassakaan voimassaolevia lumepoistosopimuksia, vaikka näin tulisi olla. Toki kyse ei ole vain taloyhtiöiden laiminlyönnistä, sitä en tarkoita. Myös me kaupunkilaiset olemme jättäneet automme katujen varsille lumettumaan, suolaantumaan ja estämään katujen kunnossapidon. Voidaan kysyä, miksi asiaan ei sitten puututa. Entä miksi ei puututa siihen, että taloyhtiöt eivät hoida vastuutaan jalkakäytävien alueiden puhdistamisessa? Uhkasakot ovat olemassa, mutta eivät käytössä. Aivan kuin kaupunki ja virkamiehet olisivat hyväksyneet tapahtuneet ei tässä mitään voida -periaatteella.

Kaupunkikuvallisesti on jo aiemmin luovuttu lumen kokoamisesta puistoihin ja mereen. Seassa on kuulemma laudanpätkiä, ja koiranpaska haisee, toiset sanovat. Mikä on tilanne? Nyt pelkästään tammikuussa ajettiin 49 000 kuorma-autokuormaa lunta Helsingin kaupungin lumenvastaanottoapaikoille. Tarkoittaa 1 600 kuorma-autoa vuorokaudessa, keskimäärin 30 minuutin ralli. Se on valtava hommeli. Vettä siirretään paikasta toiseen. Mikä on se järkevyys, mitkä ovat sen kustannukset? Kaikkea ei ole vielä saatu hoidettua. 2 –3-kertainen lumimäärä jäi nyt viimeisten sateiden alle. Siis 100–150 000 kuorma-autokuorman lumet odottavat roudaajaansa, kun ei tule enää lisää sateita, ehkä. Paitsi talvihän on vasta alkamassa lumitilanteen suhteen keskimäärin. Joku voisi kysyä, kuka tästä vastaa ja miksi tilanne on näin huono kuin on. Siihen me löydämme jokainen vastauksen, kun hetken mietimme sitä.

3.2.2010

Hyvät valtuutetut.

Toki asia ei ole näin huonosti. Paikkapaikoin on korjaaviakin toimenpiteitä tehty. Muun muassa rakennusvirasto on muuttanut aurasjärjestystään, luopunut kunnossapitoluokituksesta ja pannut etusijalle turvallisuuden ja pelastustiet. Useat rakennustyömaat on viime viikolla keskeytetty, tai itse asiassa tällä viikolla, ja rakennusmiehiä ja koneita on siirretty lumenajoon.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Tämähän on sitä. Tämä tarkoittaa sitä, että me varaudumme jokaiseen talveen ja kesään samalla tavalla, aivan sama, sataako vettä, tuleeko lunta, tuleeko niitä kaikkia vai ei mitään. Siksi kaupungin tulisi saada joustoa resurssien käytön budjetointiperusteisiin, ja silloin, kun tilanne niin vaatii, olisi mahdollisuus saada kaikki liikenevät ja käyttöön saatavat voimavarat ja koneet tällaisten asioiden hoitamiseen.

Kiitoksia vain tuosta puheenjohtajan kommentista. Jätän sen omaan arvoonsa tältä osin. Puhe päättyy nimittäin nyt.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Verorahoilla rahoitettavilla peruspalveluilla on kansalaisten vankka tuki, niin kuin tiedämme. Tutkimusten mukaan kansalaiset mieluummin nostavat veroja kuin supistavat peruspalveluita. Taloustilanne on Helsingissä vaikea, niin kuin on todettu, mutta toisaalta tilanne on se, että me emme ole vielä esimerkiksi käyttäneet tätä veronkorotuskorttia, jonka aika on nyt, kuten Vihreiden puheessa todettiin. Peruspalveluilla on kansalaisten tuki sen takia, että toimivat peruspalvelut kaventavat hyvinvointia ja terveyseroja ja ovat parasta syrjäytymisen ehkäisyä. Yksityiset maksulliset palvelut ovat useimpien kansalaisten ulottumattomissa, ja toisaalta voidaan todeta myös se, että useimmat peruspalvelut ovat sellaisia, ettei niitä saa isolla rahallakaan. Esimerkiksi perusopetus on tällainen palvelu tai kirjastot toinen.

Kirjastot ovat erinomainen esimerkki juuri tällaisesta hyvästä kaikkia kaupunkilaisia palvelevasta peruspalvelusta. Lähiökirjastoissa käydään tekemässä läksyjä, lukemassa lehtiä, lainaamassa urheiluvälineitä ja kirjoja ja niin edelleen. Minun mielestäni tässä tilanteessa, jossa nyt

3.2.2010

olla, on järkevää erilaisten ongelmien ennaltaehkäisy ja asukkaiden hyvinvoinnin ylläpitäminen siten, että ei karsita kirjastopalveluita. Mieluummin vaikka lykätään keskustakirjastohanketta tai mietitään kokonaan uudestaan, että kannattaako siihen ylipäättään ryhtyä, kun Helsingin kaupunki on jäämässä sen rahoituksen kanssa yksin.

Sitten täytyy huomata myös se, että taantuman aikana peruspalveluita on hirvittävän vaikea lisätä. Palveluita on sen vuoksi pystyttävä parantamaan kaupungin toimintaa parantamalla. Esimerkiksi hallintokuntien ja virkamiesten yhteistyötä voidaan taatusti parantaa nykyisestä. Puhutaan paljon nuorten syrjäytymisestä ja palveluketjun aukoista, joihin nuoren on helppo pudota. Suuri osa näistä aukoista saataisiin ymmärryksen mukaan poistettua lisäämällä nuorten parissa toimivien henkilöiden yhteistyötä. Nyt esimerkiksi opetustoimen virkamiehet eivät välttämättä tiedä, minkälaisia nuorten palveluita on olemassa sosiaalitoimessa tai nuorisotoimessa.

Jos palveluketjua parannetaan, voi väliinputoavien ja syrjäytyvien nuorten määrä vähetä ja aivan taatusti vähenee. Virkamiesten välinen toimiva yhteistyö on juuri sitä moniammatillisuutta, josta nykyään paljon puhutaan, kun puhutaan keinoista nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Nuorten työpajat tunnetaan sellaisena paikkana, jossa nimenomaan on kehitetty tätä moniammatillista metodia. Työpajathan perustettiin Suomessa viime laman aikana, kun nuorisotyöttömyys oli korkeimmillaan. Sitten on havaittu, että työpajat on hirveän toimiva keino ennaltaehkäistä nuorten syrjäytymistä ja auttaa nuoret eteenpäin opinnoissa ja elämässä. Sen vuoksi on hirveän hyvä asia, että Helsingin kaupunki ei ole lähtenyt siihen, mihin moni kunta säästöpaniikissa Suomessa on lähtenyt, eli työpajatoiminnasta supistamiseen. Se on hirveän viisasta. Tässä tilanteessa, vaikka vaikeaa on lisätä resursseja minnekään, työpajat ovat kyllä sellaisia paikkoja, mihin kannattaisi lisätä resursseja, koska sillä tavalla ihan taatusti tehdään isoja säästöjä. Jokainen syrjäytynyt nuori maksaa elinkaarensa aikana yhteiskunnalle miljoona euroa, ja työpajatoiminta on hirveän vaikuttavaa, eli yli puolet työpajajakson suorittaneista nuorista on puoli vuotta sen jakson jälkeen joko töissä tai opiskelemassa. Ihan tutkitusti Helsingin kaupungissa tapahtuu näin.

Tässä yhteydessä voi mainita esimerkiksi sen, että etsivästä nuorisotyöstä on Helsingissä hirveän hyviä kokemuksia, mutta toisaalta on havaittavissa se, että näitä kadonneita nuoria, joita etsivät parit etsivät ja löytävät, on niin valtavasti, että meillä ei ole enää riittävästi paikkoja tai palveluita näille nuorille. Esimerkiksi minä tiedän yhden työpajan, jonne nämä niin sanotut kadonneet nuoret soittelee ja kertoo,

3.2.2010

että ”Minä olen tällainen kadonnut nuori, että voisitteko löytää minut, että olisiko teillä minulle työpajapaikkaa tai jotakin muuta”. Tarve on suunnaton.

Moniammattillisuudesta on hirveän hyviä kokemuksia esimerkiksi koulusosionomien kohdalla, tai voisinpa mainita esimerkiksi varhaisen tuen talon Vuosaassa. Nämä molemmat ovat hyviä esimerkkejä, mutta toisaalta myös surullisia esimerkkejä, koska molemmat, sekä koulusosionomit että varhaisen tuen talo, toimi määräaikaikaisella rahoituksella, jota kaupunki ei kuitenkaan ollut halukas jatkamaan siitä huolimatta, että molemmista oli hirveän hyvää kokemusta nimenomaan tällaisilla rajapinnoilla hallintokunnat ylittävänä moniammatillisena toimintana, jonka avulla pystytään nimenomaan tavoittamaan sellaisia koululaisia, nuoria tai perheitä, jotka ikään kuin eivät löydä mitään muuta palvelua. Kysymys on nimenomaan tällaisesta moniammatillisesta matalan kynnyksen palvelusta.

Toivoisin, että kun kaupungin viisaat päät kokoontuvat pohtimaan, että mihin rahat olisi viisasta seuraavaksi käyttää, muistettaisiin, että meillä on tällaisia hyviä kokemuksia kuin koulusosionomit tai esimerkiksi tämä varhaisen tuen talo Vuosaassa, jota nyt enää ei ole, koska siihen ei saatu viime budjetissa rahaa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin Sanomien toimittaja Jarmo Huhtanen kirjoitti sunnuntaina kolumnin otsikolla ”Hämähäkit verkkojensa takana”. Tässä hän kertoo saaneensa käsiinsä kaupungin sisäisen muistion, jossa käsitellään asukkaiden mielipiteiden kuulemista palveluverkkojen kehittämisestä. Muistiossa pohditaan verkkokuulemistä ja todetaan lyhyesti, että tarkoitus ei ole järjestää asukastilaisuuksia. Toimittaja Huhtanen kommentoi tätä seuraavasti.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kyllä. Mikä on suurempi budjettiin vaikuttava asia kuin koko palveluverkon tulevaisuus? Hän toteaa, että eipä tietenkään ole tarkoitus järjestää kuulemista, koska niistä saattaisi muodostua julkisia mielenosoituksia. Paljon hygieenisempää on pystyttää virtuaalinen

3.2.2010

muuri virkamiehen ja kaupunkilaisen välille. Hetki sitten, valtuustokokouksen aikana, olen jättänyt 36 valtuutetun allekirjoittaman kirjeen kaupunginhallitukselle tästä asiasta, ja siinä esitämme, että kaupunginhallitus kiireellisesti ohjeistaa virastoja ja lautakuntia huolehtimaan asukkaiden mahdollisimman laajasta tiedottamisesta ja kuulemisesta sekä järjestämään asukkaiden kuulemistilaisuuksia ja osallistumaan niihin ennen palveluverkkoa koskevien esitysten päättämistä lautakunnissa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämän palveluverkkoasian ohella toinen erittäin suuri budjettiraamiin vaikuttava kysymys koskee Helsingin Energian kehitysohjelmaa. Kun valtuusto käsitteli edellisellä kaudella Energian linjauksia, Helsingin Energian johto torjui epärealistisina pidemmälle menevän päästöjen vähentämisen. On hyvä, että myös energialaitoksen johto tunnustaa nyt, että voidaan edetä kohti hiilineutraalia energiatuotantoa. Tuossa kehitysohjelmassa pelotellaan kuitenkin liikelaitoksen kannattavuuden romahtamisella. Tämä pelottelu ei ole perusteiltaan kestäväälle pohjalle rakennettua. Kannattavuuden romahtaminen aiheutuu kehitysohjelman mukaan pääosin Hanasaaren voimalan korvaamisesta Vuosaaren monipolttoainelaitoksella, Hanasaaren alaskirjauksesta ja erittäin kalliista hiilen talteenottoteknologiasta, jonka toimivuudestakaan ei ole mitään takeita.

Juuri näiden hankkeiden järkevyys ja realistisuus on tässä kehitysohjelmassa kaikkein kyseenalaisinta. Muutenhan siihen sisältyy hyvin paljon toteuttamiskelpoisia ja hyviä ehdotuksia. Näille kaikkein kalleimmille ja epärealistisimmille hankkeille on edullisempia vaihtoehtoja, kuten Hanasaaren muuttaminen biovoimalaitokseksi, tuulivoima sekä maakaasun käyttö täydennettynä biokaasulla. Erikoista tässä kehitysohjelmassa on sekin, että samaan aikaan, kun Saksa ja EU panostavat maakaasuputken rakentamiseen Venäjältä, sivuutetaan Helsingin Energian kehitysohjelmassa maakaasu epävarman huoltovarmuuden takia.

Kehitysohjelman ehkä vieläkin kyseenalaisempi lähtökohta on se, että investoinnit aiotaan rahoittaa suurimmaksi osaksi suoraan kassavirrasta. Ohjelman mukaan liikelaitoksen omavaraisuusastekin aiotaan nostaa yli 90 %:n tasolle. Kuitenkin samaisen kehitysohjelman mukaan osakkuusyhtiöissä tehtynä investoinnit voidaan rahoittaa pitkäaikaisilla lainoilla ilman kaupungin merkittäviä rahoituseriä. Samaisessa ohjelmassa kaksi eri taholla tehtyä isoa energiainvestointia. Toisesta aiheutuu kaupungin talouden romahdus,

3.2.2010

ja toinen voidaan rahoittaa ilman merkittäviä kaupungin menoeriä. Mistä tämä johtuu? Siitä, että osakkuusyhtiöiden kohdalla ohjelmassa tunnustetaan se tosiasia, että yrityksen kannattaa rahoittaa tuottavia investointeja pääosin lainarahalla ja lyhentää ne lainat pitkän ajan kuluessa. Sen sijaan kaupungin oman energialaitoksen kohdalla halutaan rahoittaa suoraan kassavirralla pääosin.

Totta kai tällaisella tavalla minkä tahansa firman ja liikelaitoksen talous saadaan näyttämään hyvin heikolla tolalla olevalta. Kaupungin osalta voikin kysyä, että ajetaanko tällä nyt energialaitoksen yhtiöittämistä vai tietoisesti kaupungin palvelurahoituksen romuttamista. Toivon, että tämä asia otetaan vakavasti, samoin kuin myöskin nämä investointiohjelmien suuruusluokkaa ja aikataulua koskevat asiat uusien asuinalueiden rakentamisen osalta.

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puhemies ja puheenjohtaja.

Tässä keskustelussa ensi vuoden raamista on noussut esiin keskustelu siitä, että onko työn tuottavuus laskenut Helsingissä ja vaadittu lisää työn tuottavuutta. Jos ajatellaan Helsingin kaupungin budjettia, leijonanosan siitä muodostavat terveys-, sosiaali- ja opetuspuoli. Niiden kustannukset tulevat työntekijöistä, koska nämä ovat työvaltaisia aloja. Nyt, kun täällä on vaadittu työn tuottavuuden kasvua ja jollain tavalla syyllistetty kaupungin työntekijöitä, kysyisin, että mitä se työn tuottavuuden kasvu on terveydenhuollossa, sosiaalipuolella tai opetuksessa. Olemmeko me tyytyväisiä, jos työn tuottavuus kasvaa esimerkiksi sillä tavalla, että vanhusten hoidossa entistä harvemmin vaihdetaan vaippoja tai päivähoidossa on entistä isommat ryhmät tai kouluissa entistä isommat luokkakoot? Minusta tämä ei ole työn tuottavuuden nousemista, tämä on pikemminkin kaupungin työntekijöiden työpanoksen aliarvioimista. Itse asiassa päinvastoin tällä hetkellä meidän palvelupuolella ongelma on se, että on liian vähän käsiä ja ihmiset joutuvat tekemään liian paljon töitä suhteessa siihen, minkä verran on resursseja. Mielellään, jos täällä puhutaan työn tuottavuuden laskemisesta, niin kerrotaisiin sitten, että millä tavalla sitä työn tuottavuutta esimerkiksi sosiaali-, terveys- ja opetuspuolella pitää nostaa konkreettisesti.

3.2.2010

Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Otin tuosta muutaman kopin, niin nämä asukkaiden kuulemistilaisuudet vasta hauskoja tilaisuuksia on. Jokainen, joka niissä on käynyt, tietää, että siellä asiat tulevat varsin monipuolisesti käytyä läpi. Ongelmahan on vain se, että minkälainen edustavuus niillä sitten on itse kansalaisiin nähden. Kerääntyykö sinne vain ne, joita asia kiinnostaa, ne, joita asia koskee vai ei kumpakaan ryhmää? Pelkästäänkö kylähörhöjä? En usko sitäkään, koska kyllä siellä paljon fiksua väkeä joukossa on, mutta omat riskinsä niissä on, että kyllä minusta tämä verkko-osasto on sillä tavalla turvallisempi.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kyllä. Täällä nimittäin raamissa on käsitelty muun muassa seuraavia aiheita tähän mennessä: koirat, lumet, ruuhkamaksut, Helsingin Energian tuloutus, verotaso, päästökauppa, terveyskeskusmatkat ja niin edelleen. Aika vaikeaa tässä keskustelussa on erkaantua kovinkaan pitkälle raamista, jos nämä kaikki aiheet siihen jotenkin kuuluvat. Kaiken kaikkiaan kuitenkin lienee kyse siitä, että jotta me saamme terveelle uralle tämä homma, kaikki kustannukset pitäisi saada alas 5–10 prosenttia, ja siitä lähdettäisiin sitten katselemaan uudestaan sitä hommaa. Itse en usko, että se on vaikeaa, se olisi tahtokysymys. Kokoomuksessa löytyy tahtopoliitikoita ihan eturivistäkin useita, jotka ovat valmiita sellaisiin talkoisiin, mutta se edellyttää sitä, että me joudumme vähän pidemmälle kävelemään. Me joudumme ottamaan se yksi ylimääräinen askel, joudumme olemaan se yksi ylimääräinen tunti jossakin. Hei, niin oltiin ennenkin eikä siinä käynyt kuinkaan. Miettikää 70 vuotta takaperin.

Sitten henkilöstökustannuksista, kun yleensäkin puhutaan, niin yksinkertainen reseptihän on, ei kaikilla aloilla, mutta aika monella, se, että kahden tilalle yksi tai puolitoista, kun eläköitymistä tapahtuu tällä hetkellä aika nopeasti. Palvelut pitäisi perata aika huolellisesti, pitäisi keskittyä peruspalveluihin. Niiden määrittäminen olisi ensimmäinen työ, joka pitää tehdä. Niiden rationaalista tuottamista tarpeen mukaan radikaalistikin pitäisi käydä läpi. Tästä on syytä keskustella kyllä nyt ja myöhemminkin, sillä syksy kun koittaa, niin eduskuntavaalit näkyvät jo kukkulan takana ja voi hyvät siskot ja veljet, miltä meininki silloin näyttää. Ei surua ole puserossa, eikä rahaa puutu. Silloin luvataan kaikkea mahdollista ja mahdotonta ja sitten niitä laskuja maksetaan hyvinkin pitkälle.

3.2.2010

Muutama pikkujuttu, joka on tullut mieleen, niin tietysti tämä suunta, jossa kaupungin omat hallintokunnat hakevat tarkoituksenmukaisia tiloja kauempana keskustasta, on järkevä edellyttäen, että niille keskustasta vapautuville tiloille saadaan kaupallista tai muuta järkevää käyttöä, joka tuo niille tuloja. Oli ihan hyvä, että Vuorinen otti tämän tulonäkökulmankin esille, pidin sitä hyvinkin tärkeänä, että joku myös katselee sitä. Nimittäin muitakin tuloja on kuin ruuhkamaksut, uskokaa pois, kun sitä asiaa oikein huolella katselee.

Yksi juttu, joka koskettaa pienen kaupunginosan vähäistä ihmistä, kuten minua: kirjastokysymys. Näitten pienten kaupunginosien, Roihuvuoren, Kulosaaren, Pitäjänmäen ja monet muiden, kirjastotko pannaan kiinni, jotta me voimme pyörittää keskuskirjastoa? Jos minulta kysytään, niin ei muuten käy. Sen haluan sanoa tässä tämän todistajajoukon läsnä ollessa ihan selkeästi. Näin sen täytyy mennä, nimittäin ei kerskaa vaan lähipalvelua. Se on se, mikä on tärkeää. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että jos jollain on terveystakeskukseen 10 minuutin ratikkamatka, niin se olisi kaukana. Ei tarvitse mennä tästä kuin parikymmentä kilometriä pohjoiseen, niin matkat terveystaloihin ovat jo ihan eri luokkaa, ja 100 kilometrin päässä ne ovat niin kaukana ihmisistä, että täällä tulisi kova tuska, jos olisi vastaava tilanne.

Minusta on syytä irtaantua jollain lailla tästä huolettomuudesta ja näköalattomuudesta, joka nyt meitä kaikkia näyttää vähän vaivaavan. Jotenkin pienistä asioista puhutaan, niin kuin korjattaisiin nyt joillain pikkujutuilla tämä homma, kun kyse on kymmenien, eikä kymmenienkään vaan satojen miljoonien ongelmista, eikä niitä putsata kuntoon sillä, että puhutaan verojen korottamisesta. Se on väärä linja lähtökohtaisesti. Meidän täytyy lähteä siitä, että tehdään hyvää tuotetta ja hyvää palvelua rationaalisesti fiksuimmalla mahdollisella tavalla niin, että kuluttajat siitä voivat hyötyä ilman, että se maksaa maltaita ja köyhdyttää koko meidän järjestelmämme.

Valtuutettu Lipponen

Kiitos, puheenjohtaja.

Illan aikana on nostettu esille monia hyvin tärkeitä asioita, ja niin kuin äsken valtuutettu Bogomoloff totesi, että tällaisessa vaikeassa taloudellisessa tilanteessa tarvitaan hyvin monenlaisia toimia, jotta pystytään nämä peruspalvelut kaupunkilaisille tarjoamaan. On aivan

3.2.2010

oikeutettua kysyä, että missä ovat ne ideat tulojen lisäämiseksi. Nyt olemme tässä aika paljon kuulleet vain ideoita menojen lisäämiseksi, mikä sekin on erittäin tärkeää, jotta asiat kehittyvät. Julkisia palveluita on joka tapauksessa pyrittävä tehostamaan, jotta voimme näitten niukkenevien resurssien keskellä turvata kansalaisille heidän tarvitsemansa palvelut. Senpä takia olisi hyvin tärkeätä myös katsoa ne ennaltaehkäisevät toimet, joilla kustannuksia voidaan säästää. Yksi tällainen on selvästi huostaanotot. Huostaanottojen määrä kasvaa kovasti, ja samalla on selvää puutetta avohoidon toimenpiteistä ja niistä resursseista. Mikäli pystyttäisiin tukemaan vanhempia ja perheitä vaikeassa elämäntilanteessa, huostaanotoilta välttyttäisiin ja silloin myös tilanne paranisi ja yhteiskunnalta säästyisi rahaa. Varmaan pystytään löytämään myös tällaisia ratkaisua vaikeassa tilanteessa.

Kiitos.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Otto Lehtipuu
puheenjohtaja
ordförande chef beslutsberedningsenheten

Tiina Teppo
päättövalmisteluyksikön päällikkö

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Maija Anttila
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Jussi Halla-aho
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot